A maradék

- bibliai valóság vagy puszta kívánság?

Clifford Goldstein

A mű eredeti címe:
The Remnant
– Biblical reality or wishful thinking?

Írta: Clifford Goldstein

Szerb nyelvről fordította:
Fricaski Petrás Valéria

Kiadja:
A Preporod AK – Belgrád

Könyvemet ajánlom mindazoknak, akik gyógyulást találhatnak ezekben a szavakban…

KI TARTHATJA MAGÁT A MARADÉK RÉSZÉNEK?

1.

Míg a Krisztus tanítványainak életében bekövetkezett szembetűnő változásokról gondolkodunk, nem kerülhetjük el, hogy egyidejűleg ne nézzünk bele a magunk és mások életébe is. Önkéntelenül is összehasonlításokat teszünk. Amikor látjuk, hogyan alakultak át a valamikor becsvágyó és irigy természetű tanítványok – amilyen például Péter, Jakab vagy János volt – az őskeresztény egyház alázatos, szeretetteljes szolgáivá, vágy ébred szívünkben, hogy ugyanilyen változásokra kerüljön sor a maradék egyház soraiban is.

Mivel azonban már évtizedek óta nem észlelünk semmiféle változást, felvetődik a kérdés: ha magunkat maradéknak nevezzük, hogyan lehetséges az, hogy az idő múlásával a maradék egyház tagjainál egyre több hibát és bűnt fedezünk fel? Kit nevezhetünk egyáltalán maradéknak? Vajon én, hibáimmal és fogyatékosságiammal együtt, a maradék részének tarthatnom magamat? Vagy talán helyesebben és pontosabban fogalmaznánk, ha inkább állandóan Laodíceáról beszélnénk?

Ki nevezheti magát tehát Isten maradék egyházának?

Hány hívő írhatna egy-egy fejezetet, vagy akár könyvet is arról, mit tettek velük azok,a kik nemcsak hogy a kereszténység palástjával takaróznak, hanem épp a maradék egyházhoz tartoznak! Kétségtelen, hogy a fiatal adventisták írhatnák meg e könyv legelkeseredettebb fejezeteit.

Azokat a változásokat vizsgálva, melyek oly szembetűnőek voltak Krisztus tanítványainál, fokozatosan világossá válik előttünk, hogy a mennyből kapott erő tette őket képessé arra, hogy Krisztus igazi maradéka legyenek a maradékban. Ki nevezheti magát ma ezen a néven? S milyen tulajdonságokkal kellene rendelkezniük viselőinek?

A feltett kérdésekről elmélkedve lépjünk vissza a letűnt időkbe, s nézzük meg, mit mond a Biblia ezzel kapcsolatban.

2.

Mint a Krisztus eljövetelét várók megmaradt csoportjának szétszóródott tagjai, a hetednapi adventisták kezdettől fogva úgy beszéltek magukról, mint maradékról. Sőt, mielőtt még hivatalosan is egyházzá szerveződtek volna, úttörőink már akkor is előszeretettel használták ezt a nevet. E névvel legkorábban egy 1846-ban megjelent nyomtatványban találkozunk („A szétszórt maradékhoz"). Joseph Bates 1849-ben a Jelenések 12:17. verse alapján – amely azokról szól, akik megtartják isten parancsolatait és Jézus hitét – beszélt az adventistákról mint maradékról.[1]

Ellen White 1853-ban a szombatot ünneplő adventistákról úgy beszélt, mint Isten népének maradékáról.[2] 1855-ben, amikor J. M. Stephenson kilépett a mozgalomból, úttörőink arra kérték őt, gondolja át, miért hagyta el Isten népének maradékát.[3] James White 1857-ben azt írta, hogy a laodíceai üzenet különös felhívás a maradékhoz és arra kérte az adventistákat, hallgassák meg a hozzájuk intézett tanácsokat.[4] 1860–ban, amikor nevet kerestek új egyházuknak, úttörőink szóba hozták a maradék elnevezést is.[5] Gerhard Damsteegt történész szerint az adventisták azért fogadták el a maradékról szóló elképzelést, mert az a hetednapi adventisták egységességére utal, akik mint Isten népének maradéka, továbbra is az adventmozgalom fő álláspontjaihoz ragaszkodtak.[6]

Az évek múlásával a maradék vagy a maradék egyház elnevezés a hetednapi adventisták védjegyévé vált, azaz mindig azt használták, amikor csak magukról beszéltek. Az elmúlt másfél évszázad alatt megjelent könyveink és folyóirataink a mozgalmat mindenütt a maradék egyház fogalommal azonosítják. A keresztségi bizonyítvány első, 1940-ben megjelent kiadásán a keresztségi szövetség 13. kérdése így hangzott: 'Hiszed-e, hogy a Hetednapi Adventista Egyház a maradék egyház, és akarsz-e a tagja lenni?' Ma ez a kérdés így hangzik: „Hiszed-e, hogy a hetednapi Adventista Egyház a bibliai próféciák maradék egyháza?"

A közösség a maradék fogalmát hivatalosan akkor alakította hitalapelvvé, amikor az 1980-as dallasi Generál konferencián kimondta, hogy az adventista egyház a maradék, amely arra hivatott, hogy megtartsa »Isten parancsolatait és Jézus hitét.« Így került be ez a kijelentés a 27 alapigazság közé, s vált annak 12. tételévé.

»Az egyetemes egyházat a Jézus Krisztusban igazán hívő emberek alkotják, ám az utolsó idők nagyarányú hitehagyásai közepette egy maradék arra hivatott, hogy megtartsa Isten parancsolatait és Jézus hitét. Ez a maradék az ítéletet, a Krisztusban való üdvösséget és az Ő közeli eljövetelét hirdeti. Küldetése a Jelenések 14. fejezetében található hármas angyali üzenettel van jelképezve. Ez egybeesik a mennyei vizsgáló ítélettel, melynek eredménye a földön: bűnbánat és reform. Minden hívő személyes elhívatása, hogy részt vegyen ennek a bizonyságnak az egész világon történő hirdetésében.«[7]

[1] Joseph Bates, Az élő Isten pecsétje (New Bedford, Mass., 1849), 45–46.

[2] Lelki ajándékok (2), 168. 169.

[3] The Review and Herald, 1855. december 18., 93.

[4] Ugyanott, 1857. január 8., 75.

[5] Ugyanott, 1860. szeptember 25., 148.

[6] Gerard Damsteegt, A hetednapi adventisták mozgalmának alapja (Grand Rapids: Eardmans, 1977) 243.

[7] Az adventista keresztények hiszik: A 27 bibliai alapigazság, Preporod, Belgrád, 1994., 198. o.

Az adventisták szerint a maradék vagy a maradék egyház elnevezés csak rájuk illik. Nem hiszik, hogy bármely más szervezet vagy egyház felvehetné ezt a nevet, noha elismerik, hogy Isten igazi gyermekeit nemcsak mi képezzük, s nemcsak mi vagyunk igaz keresztények a földön.[8] Az adventista egyház azt tanítja, hogy teológiai szempontból minden más vallásfelekezetben bizonyos fokú hitehagyás tapasztalható; csak az adventista egyház tanítja a jelenvaló igazságot; hogy Isten a maradék egyházon keresztül hirdeti az igazi istentisztelet felújítására vonatkozó üzenetét és hívja ki népét a hitehagyó közösségekből, felkészítve őt ezáltal Krisztus visszatérésére.[9]

Természetesen nemcsak az adventisták adnak magukról ilyen kijelentéseket. A mormonok szintén azt állítják, hogy ők az igazi, megújult egyház (melynek prófétája és egészségügyi üzenete van); az egyedüli hitközösség, amely egyszerű és tiszta alakban hirdeti a Jelenések örökkévaló evangéliumát. A Jehova tanúi meg vannak győződve, hogy csak náluk van az igazság, s minden más közösség Babilon. A katolikus egyház hiszi, hogy ő az eredeti anyaszentegyház, és hogy minden protestáns közösség eltért attól az igazságtól, amely egyszer a szenteknek adatott.

Világos, hogy ha egy hitközösség ilyesmit állít magáról, ez még nem jelenti azt, hogy az úgy is van. »Egy csoport nem lehet maradék egyház csak azért, mert magát annak nevezi. Akkor maradék, ha úgy viselkedik, mint maradék; mint ahogy a próféciák népének viselkednie kell« – írja Bruce Moyer.[10]

Az utóbbi néhány évben egyes egyháztagok megkérdőjelezték az adventisták maradékként való kezelését. Az Adventist Review egyik cikke szerint »Isten ma keresi a maradékot. Mi is lehetünk maradék,«[11] amiből az következik, hogy az egyház most – így, amilyen – nem az. A mind nagyobb arányú elvilágiasodás, a teológiai kompromisszumok és a jelenvaló igazság elhanyagolása láttán sokan abba a kísértésbe esnek, hogy kétségbe vonják az egyház maradék státusát. Mások azt állítják, hogy ezzel az elnevezéssel akarunk jobbnak és kiválóbbnak látszani másoknál, és hogy e név használata bizonyos lelki büszkeségre, önhittségre vall. Némelyek – különösen a fiatalok –, akik látják a bűnt, a képmutatást, a törvényeskedést, a hidegséget, a szeretet hiányát és a belső viszályokat sorainkban, felteszik a kérdést (ami természetes is): **Hogyan lehet egy ilyen egyház maradék egyház?**

Habár mint adventisták azt állítjuk, hogy mi vagyunk a próféciabeli maradék, ugyanakkor Laodiceának is nevezzük magunkat. Lehetünk-e egyik is, másik is? Laodícea képe nyilvánvalóan jobban megfelel a valóságnak, mint a maradéké. Laodicea – amely azt állítja magáról, hogy gazdag, ezért nincs semmire szüksége, s nem tudja, hogy valójában szegény és szerencsétlen, vak és mezítelen (Jel. 3:17) – megfelelő képe a mai adventizmusnak.

Ám, úgy tűnik, hogy a Hetednapi Adventista Egyháznak a Laodíceával való kiegyenlítése ellentétben áll azzal az elképzeléssel, hogy a Hetednapi Adventista Egyház a maradék egyház. Az Úr ugyanis azzal fenyegeti Laodiceát, hogy kiveti őt az Ő szájából (Jel. 3:16), ugyanakkor azt ígéri, hogy a maradék, mely legyőzi a fenevadat, annak képét és az ő nevének számát, hárfával a kezében az üvegtengeren fog állni (Jel. 15:2).

Hogyan lehetünk egyik is, másik is? Vagy talán lehetséges ez?

Ez a könyv a maradékkal foglalkozik. Kezdettől fogva végigkíséri a maradék bibliai fogalmát, és megpróbál választ adni a következő kérdésekre: Ki a maradék? Mely tények

---

[8] Doktrináris kérdések (Washington, D.C.: Reivew and Herald Publishing Association, 1957), 187.

[9] Az adventista keresztények hiszik, 218.

[10] Bruce Moyer, Munkálkodó szeretet, Adventist Review, 1990. március 29., 11.

[11] Ugyanott, 12.

határozzák meg a maradék fogalmát? Megszentelteknek kell-e lennünk ahhoz, hogy a maradékhoz tartozhassunk? Vajon a maradék magában foglalja mind a megtérteket, mind a megtéretleneket? Van-e alapja a maradék maradéka fogalomnak? Eleshet-e a maradék? Laodícea lenne a maradék?

Vajon a **Hetednapi Adventista Egyház a maradék?** Vagy jobban tennénk, ha mai állapotunk fényénél felülvizsgálnánk ezt az állítást?

A NÉPEK MARADÉKA

3.

A maradék gondolata »piros fonálként húzódik végig a Biblián keresztül, Mózes első könyvétől a Jelenésekig« – írja Gerhard Hasel. [12] Hat különböző héber szótőből több tíz szó származik,[13] amelyeket több száz különféle szövegösszefüggésben használ az Ótestamentum (habár magát a maradék **témáját** ezek nélkül is végigkísérhetjük). Ez egy gazdag, összetett téma, amelyről már évek óta vitáznak a bibliaismerők.

A Bibliában említett első maradékot Noé és családja képezte. Mivel Isten minden élőt eltörölt (I.Móz. 7:4), »csak Noé **marada** meg«[14] és azok, akik vele voltak a bárkában (I.Móz. 7.23), beleértve feleségét, fiait és menyeit.[15]

Miért csak ők?

Elsősorban azért, mert a Biblia feljegyzi Noéról, hogy »igaz, tökéletes férfiú volt a fele egykorúak között; Istennel járt Noé« (I. Móz. 6:9). Másodsorban, maga Isten mondta Noénak, hogy »téged láttalak igaznak előttem ebben a nemzedékben« (I.Móz. 7:1). Végül pedig: Noé megtett mindent, amit az Úr parancsolt neki (I.Móz. 6:22).

Ezért nem meglepő, hogy Isten azt mondta Noénak: »De teveled szövetséget kötök« (I.Móz. 6:18). Egy szövetség akkor válik érvényessé, amikor két oldal megegyezik a meghatározott feltételeket illetően. Habár »minden test megrontotta az ő útját a földön« (I.Móz. 6:12), Noé, aki istennel járt és mindent az Ő parancsolatai szerint cselekedett, beleegyezett, hogy a szerződés rá vonatkozó részének eleget tegyen, ami magában foglalta a bárka felépítését és az abba való bevonulást. A föld számtalan lakos a közül, százhúsz évi figyelmeztetés után is, csak ők nyolcan mentek be a bárkába, ami azt mutatja, hogy Noén kívül még heten foglaltattak a szövetségbe.

Noé és családja, másoktól eltérően, a hitt a jelenvaló igazságban, ami akkoriban abból az üzenetből állt, hogy a világ víz által fog megsemmisülni. Ez a különös üzenet és a hozzá való viszonyulásuk tett őket, mint maradékot felismerhetővé.

A történet azonban ezzel még nem fejeződik be . »Noé pedig földművelő kezde lenni és szőlőt ültete, és ivék a borból, s megrészegedék, és meztelen volt sátra közepén« (I.Móz. 9:20.21). A pátriárka nemcsak hogy bort iszogatott az újonnan elfogadott húsételek mellé, hanem annyit ivott, hogy elaludt sátrában, és szemérmetlenül kitakarta magát. Kétségtelen,

---

[12]Gerhard Hasel, A bibliai maradék és a vé, Advnetist Affirm, Fall 1988. 5.

[13] Ezek a szótövek a következők: Sha'ar (»megmard«), palat (»kikerül«), malat (»megmenekül«), yathar (»hátramarad«), sarad (»elkerül«), achar (»megtart«). Ezekből a szótövekből képződtek az olyan szavak, mint a maradék, maradvány, hátralevő rész, menekült, szökevény, bujdosó, túlfolyás, utolsó, rész.

[14] A héber nyelv a maradék szót leggyakrabban a sha'ar szótőből képzi. Így, amikor Ezékiel látomásában sír azok a jeruzsálemiek pusztulása felett, akiknek nem volt jel a homlokán, a következőképpen kiált fel: »Ah, ah, Uram Isten, avagy ki akarod-e irtani Izráel egész maradékát (sha'ar), mikor kiöntöd búsulásod Jeruzsálemre?« Ezék 9:8)

[15] A szerző fordítása

hogy Isten megbocsátotta Noénak ezt a meggondolatlanságot. Az eset azonban azt mutatja, hogy még Noé – a maradék győzedelmes vezetője – is eleshetett a kísértésben.

Noé iszákossága azonban csak a kezdet volt. Khám nevű fia, aki »meglátta az ő atyjának mezítelenségét« (I.Móz. 9:22), szívében már jóval előbb megszűnt tisztelni atyját. Cselekedetével csak leleplezte romlott, istentelen jellemét.[16] Így kezdett el romlani az első maradék. Már Noé megjósolta, hogy Khám utódai átkozottak lesznek (I.Móz. 9:25–27). Noha létezetek pozitív dolgok is, amiket Noé elmondhatott másik két fiáról és azok utódairól, többségük mégis elesett.

Szemmel látható, hogy a maradékhoz való tartozás nem ruházható át sem házasság útján, sem örökléssel. Ha valaki a maradék vérbeli utóda, nem jelenti azt, hogy egyben tagja is a maradék családjának. Bármilyen igaz volt is Noé, ezt nem ruházhatta át utódaira. Feleségének, három fiának és menyeinek egyedül kellett dönteniük, bemennek-e a bárkába. Így váltak a maradék részévé, amit ebben az esetben csak ez a kis család képezett.

A maradékhoz való tartozás jogát tehát személyes választásuk szerint kapták. A maradéknak el kellett fogadnia és hittel követnie az Úrral kötött szövetség feltételeit. A vízözön után Noé utódainak nagy része már nem így választott. Lázadásuk jeléül hozzáfogtak Bábel építéséhez, habár az Úr szavát adta, hogy »soha ezután el nem vész özönvíz miatt minden test« (I.Móz. 9:11), s ígéretének pecsétjéül szivárványt helyezett az égre. Mégis úgy gondolták, jobb, ha kibiztosítják magukat egy másik katasztrófa ellen. Nem hittek Isten ígéretinek, sem Isten szivárványának. nem voltak szövetségi kapcsolatban az Úrral, mint Noé és családja, akik az első maradékot képezték.

4.

Habár Noé pozitívan nyilatkozott Sém nevű fiáról – »Áldott az úr, Sémnek ura…« (I.Móz. 9:26) –, az ő utódai is eltávolodtak Istentől. Ábrahámot, Sém utódát, Isten egy bálványimádó családból hívta ki: »Eredj ki a te földedből, és a te rokonságod közül, és a te atyádnak házából, a földre, amelyet én mutatok neked« (I.Móz. 12:1).

Mint »Sém Istene« kevés megmaradt követőinek egyike, Ábrahám egy új maradékot kezdett. Sém családfájának ez az utolsó ága (Lásd: I.Móz. 11!), Noéhoz hasonlóan, szövetségre lépett az Úrral. »Mikor Ábrám kilencvenkilenc esztendős volt, megjelent az Úr Ábrahámnak, és mondta néki. Én a mindenható Isten vagyok, járj én előttem, és légy tökéletes. És megkötöm az én szövetségemet én közöttem és te közötted: és felette igen megsokasítlak téged« (I.Móz. 17:1,2).

Az Ábrahám korabeli jelenvaló igazság úgy szólt, hogy a Jehova Isten a teremtő, ezért csak neki kell szolgálni. Ábrahám, aki a kő- és fabálványokat imádó nép között az igaz Istennek szolgált, olyan világossággal rendelkezett, amivel messze felülmúlta a maga nemzedékét.

Noha életében voltak ballépések (hazudott a fáraónak, nem bízott Isten vezetésében és feleségül vette Hágárt), Ábrahám olyan személy volt, aki bizalmas, üdvhozó kapcsolatban áll az Úrral egy olyan világban,a mely nem tartott fenn ilyen kapcsolatot. Ebben az értelemben ő egy új maradékot alapított, amely majd a Jehova egyedüli követője lesz mindaddig, míg hű marad a szövetségi feltételekhez: »Mert tudom róla, hogy megparancsolja az ő fiainak és őutána és az ő házanépének, hogy megőrizzék az úrnak útját, igazságot és törvényt tévén, hogy beteljesítse az Úr Ábrahámon, amit szólott felőle« (I.Móz. 18:19).

Ezek a versek azt mutatják, hogy Ábrahám elhívatása nem volt alaptalan. »tudom – mondta az Úr –, hogy megparancsolja az ő házanépének ő utána.« Mégis az Úr nem teljesíthette volna ígéretét, ha Ábrahám és utódai nem maradnak engedelmesek. Ábrahám hite

[16] Ellen G. White, Pátriárkák és próféták, Bp., 1993, 87.

és Istenhez való hűsége nem szállt át automatikusan utódaira. Mindenki beleszülethet a maradék családjába (vagy egyházába), de a maradék hitére csakis újjászületés által tehet szert.

5.

Az Ábrahámnak adott ígéret Izsák nevű fián keresztül teljesedett, akinek utódai »erős és hatalmas néppé« lettek: az egyedüli olyan nemzetséggé, amely megőrizte az igaz hitet a sok istenhívő és bálványimádó népek között. Vele ellentétben, Ismáel utódai nem szolgáltak Istennek (Lásd: 1Móz. 25!). Isten kijelentette: »Az én szövetségemet pedig megerősítem Izsákkal« (1Móz. 17.21). Ez nem egy önkényes kijelentés volt; valami előre meghatározott, eld9öntött dolog, ami biztosította az Úrral való szövetséget. Izsáknak is egyedül kellett döntenie, hogy »beteljesítse az Úr Ábrahámon, amit szólott felőle« (1.Móz. 18:19). Ha szövetségre kerül sor köztük, akkor neki is engedelmesnek kell lennie, mint ahogy az is volt. Isten csak így erősíthette meg az ábrahám utódaira vonatkozó ígéretét.

Ez az előny nem szállt át magától értetődően Izsák leszármazottjaira! Fiai – Ézsaú és Jákób – sem tartoztak mindketten a maradékhoz, pedig ikrek voltak. »Két nemzetség van a te méhedben« – mondta az Úr Rebekának (1Móz. 25:23), Egyikük a pogány népek atyjává vált, másikuk a maradéké. Miben különböztek?

Ézsaú látott elsőnek napvilágot, ezért övé volt az elsőszülöttségi jog: azoknak az előnyöknek és ígéreteknek összessége, melyek Ábrahámról Izsákra szálltak. Ezek – természetüknél fogva – szövetségi ígéretek voltak, akárcsak Noé vagy Ábrahám esetében. Ézsaú mégis »egy ételért eladta elsőszülöttségi jogát« (Zsid. 12:16). Tudatosan döntött úgy, hogy a felkínált egyedülálló lehetőség ellenére, nem fogja Istent követni.

Testvére, Jákób, nagyra becsülte az ígéreteket. Még ha csalással jutott is hozzájuk (Lásd: 1Móz 27!), tettei elmondják, mennyire értékelte őket. Jákób később megbánta tettét. Fogadalma bizonyítja eltökéltségét, hogy a csalás következményeiként jelentkező nehézségek ellenére is követni fogja az Urat.

A napi vadászatban elfáradt Ézsaú eldobta az áldásokat a pillanatnyi megelégedésért. Ezzel ellentétben, Jákób egész éjjel küzdött az Úrral, csakhogy megszerezze őket. »Nem bocsátlak el téged – mondta az Úrnak –, míg meg nem áldasz engemet!« (1Móz 32:26)

Nem csoda hát, hogy Jákób lett az ígéretek örököse, nem Ézsaú. Nem csoda, hogy Ézsaú nemzetségéből pogány népek származtak (1Móz 36:8), Jákobéból pedig – a maradék.

6.

A Szentírásban ezt követően József történetében találkozunk a maradék témájával. Amikor testvérei Egyiptomba jöttek, hogy segítséget kérjenek az éhség miatt, József – miután próbára tette hűségüket és megvizsgálta bűnbánatuk mélységét – felfedte magát előttük. »Isten küldött el engem ti előttetek, hogy műveljem a ti (a maradék) megmaradásotokat e földön, és hogy megmenthessen titeket nagy szabadítással« (1Móz. 45:7).[17]

Testvérei nem tanúsítottak olyan hitet, mint Ábrahám, Izsák és Jákób, illetve az előttük élő maradék. Azzal, hogy eladták Józsefet rabságba, majd hazudtak apjuknak róla, olyannyira befeketítették jellemüket, hogy mellettük Noé, Ábrahám és Jákób – még leggyengébb pillanataikban is – szinte készeknek látszanak az elragadtatásra. A Szentírás mégis maradéknak nevezné őket?! Igen, mert ezek az emberek szörnyű bűntetteik ellenére is kifejlődtek, megértek s őszinte bűnbánatot tanúsítottak, mint ezt a későbbi eseményekből megállapíthatjuk. Amikor József – még titkolva kilétét – öccsét követelte, készek voltak börtönbe menni, minthogy édesapjukat megszomorítsák még egy gyermek elveszítésével.

[17] A szerző kiemelése

Továbbá, bűnbánatukban őszintén keseregtek amiatt a szörnyű vétek miatt, melyet József ellen követtek el: »Bizony vétkeztünk mi a mi atyánkfia ellen,a kinek láttuk lelki szorongását, amikor nekünk könyörög vala, de nem hallgattunk reá; azért következett reánk ez a nyomorúság« (1Móz 42:21).

Amikor végül is magukkal hozták Benjámint, »József neki nagyobb adag ételt készíttetett, mint a többinek. Ő pedig részt juttata azoknak maga elől, és a Benjámin része ötszörte nagyobb volt mindnyájuk részénél« (1.Móz. 43:34). József látnia karta, vajon irigykedni fognak Benjáminra, a legfiatalabbik testvérükre úgy, mint egykor rá irigykedtek? De nem így történt, mert a vers utolsó része ezt mondja: »És ivának és megittasodának őnála« (34. vers).

Később, amikor úgy tűnt, hogy Benjámint mégis ott fogják rabnak, Júda felajánlotta magát helyette: »Hadd maradjon azért e gyermek helyében a te szolgád, az én uramnak szolgájául; e gyermek pedig menjen fel az ő bátyjaival; mert mi módon mehetnék én fel atyámhoz, ha e gyermek velem nem lenne, anélkül, hogy ne lássam a nyomorúságát, amely atyámat érné?« (1.Móz. 44:33,34)

József megelégedéssel tapasztalta testvéreinél a változást, ezért felfedte magát előttük. Ezek után az egész család Egyiptomba költözött, ahol könnyebben átvészelhették az éhséget. Itt vált ez a maradéknak is nevezhető család – amely a jelenvaló igazságban járt azáltal, hogy a körülötte élő bálványimádó népek szokásaival ellentétben Jahvét tisztelte Teremtőként – Izrael népévé.

7.

Alighogy elhagyták Egyiptomot, Izrael fiai a Sínai-hegynél szövetségre léptek Istennel. Ez a szövetség nem különbözött attól, amit Isten Ábrahámnak, Izsákkal és Jákóbbal kötött. A sínai szerződés tulajdonképpen a pátriárkának adott isteni ígéret teljesedése, miszerint Ábrahám magva nagy népé lesz. Ekkor már az ígéretek az egész nemzetre kiterjedtek, nem úgy, mint a pátriárkák idejében, amikor a maradéknak adott ígéretek csupán egy-egy család néhány nemzedékére korlátozódtak.

»Most azért, ha figyelmesen hallgattok szavamra és megtartjátok az én szövetségemet, úgy ti lesztek nékem valamennyi nép között az enyéim; mert enyém az egész föld. És lesztek ti nékem papok birodalma és szent nép« – mondta az Úr a zsidóknak a Sínai-hegyen (2Móz. 19:5.6).

A Biblia kiemelkedő helyet ad Izrael népének. Történelme az Ótestamentum és részben az Újtestamentum központi részét foglalja el, pedig ez a nép mindig csak egy kis közösség volt az ősi Közel-Keleten. »Palesztina Közel-Keletnek csupán egy kisebb része« – irja John Hayes és J. Max Miller. »A régi Izraelnek és Júdának a kora csupán egy rövid periódus a Közel-Kelet hosszú történelmében.«[18]

Először is, a zsidók csak későn jelentek meg Közel-Keleten. »Akármit mondanak is Izrael eredetről – írja John Bright –, teljes meggyőződéssel állíthatjuk, hogy a zsidók nem léteztek a történelem hajnalán.«[19]
Tizenkét egyiptomi dinasztia élte át virágkorát és bukását, mire megjelent Izrael, Ábrahám ágából. Mire a zsidó nemzet megszületett, a kétmillió darab két és fél tonnás blokkokból álló nagy egyiptomi piramis már majdnem 1000 éves volt.

[18] John Hayes és J. Max Miller, Az ókori Izrael és Júda történelme, (Philadelphia; Westminster Press, 1981), 23.

[19] Edgar Johnson, A maradék fogalmának szempontjai Máté evangéliumában (Doktori disszertáció, Andrews Egyetem, 1984), 27.

Másodszor, Izrael területét viszonylag lakatlannak mondhatjuk, amikor összehasonlítjuk a környező királyságokkal, mint amilyenek Babilon vagy Egyiptom voltak, melyek több lakost számláltak, mint Izrael az ő legnagyobb virágzásának idején. Ezek az ókori közel-keleti népek együttesen nagyon visszafojtották Izraelt fejlődésében.

Harmadszor, Izrael földrajzilag kis állam volt az akkori nagy antik birodalmakhoz viszonyítva. Az ókori Közel-Kelet térképei azt mutatják, hogy Izrael – még amikor tizenkét törzse ki is terjesztette határait – sohasem foglalt el nagy földterületet. Az egyiptomi, az asszír, a babiloni és a perzsa birodalom – virágkora idején – sokkal terjedelmesebb volt, mint a zsidó állam bármikor.

Negyedszer, kivéve azt az egy évszázadot, amikor Dávid, majd pedig Salamon egységes királyi hatalma alatt állt, Izrael olyan állam volt, amelyről elmondható, hogy sohasem rendelkezett katonai hatalommal. Legjobb esetben is csak egy helyi hatalom volt, amely csak a környező kis népeknek és egy rövid ideig Egyiptomnak volt képes ellenállni. Történelmének különböző időszakában, de különösen miután az ország két ellenséges táborra szakadt, állandó hódításoknak, rablásoknak, pusztításoknak volt kitéve Egyiptom, Asszíria, Szíria, Babilon, Perzsia, Görögország és végül Róma részéről.

Izrael tehát nem a nagysága, lakosságának száma vagy katonai hatalma miatt volt jelentős. Ami Izraelt a Biblia középpontjába helyezte, az a vallása volt. Csak Izrael maradt meg – igaz csak időnként – az Ábrahámig. Noéig és Ádámig visszanyúló ősi hitben. Egységes közösség lévén, csak ez a nemzet enyhítette némileg a pogányságot és bálványimádást, amely robbanásszerűen elhatalmasodott, és befertőzte a világot babonáival és hamis tanításaival. Ebben az értelemben volt Izrael a »népek maradéka«[20], az Istent és az Ő tanításait nem ismerő, a vele közösségben nem álló világ maradéka.

8.

A »népek maradéka« szerep akkor válik érthetővé, ha Izrael hitét szembeállítjuk az őt körülvevő pogány népek hitével.

A Nílustól az Eufráteszig, Közel-Kelet népe az istenek és istennők egész sorát imádta. A viharban például szerintük a vihar istene uralkodott, a napfényben a napisten, s a természet szeszélyeit isteneik is visszatükrözték. Gyakran emberi természettel ruházták fel őket: haragudtak, féltékenykedtek; megbízhatatlanok, szenvedélyesek, erőszakosak vagy éppen hűségesek voltak. Ezért mutatták be őket gyakran úgy, mint akik harcolnak egymással, megölik vagy megerőszakolják egymást.

S a politeizmus parádéjának közepette egy kis nemzet, a volt rabszolgák, a hontalan menekültek, az állam nélküli vándorok egy csoportja kimondta a régi idők legradikálisabb elvét: »S'MA ISRAEL, ADONAI ELOHENU, ADONAI EHOD«, ami lefordítva annyit jelent: »Halld, Izrael! Az Úr, a mi Istenünk, egy Úr!« (5Móz. 6:4)

Akármennyire radikális volt is ez a gondolat, mégsem volt teljesen új. A monoteizmus, illetve az egyistenhit az emberiség kezdeti vallása. Ádám, Éva, Ábel, Methusélah, Énókh és Noé vallása volt. A zsidók a sok isten és istennő (istennő szó nem is létezik a zsidó nyelvben) elismerése helyett csak egyetlen Istent imádtak: a Teremtőt, aki mindent megalkotott és akinek kezdetben szolgált az ember. Ez az igazság teljesen beleolvadt a sok istenimádásba, ami áthatotta az egész Közel-Keletet. A zsidó maradék nép volt az egyetlen, amely a kezdeti hithez tartotta magát.

Így, az egyedüli Jehova Istent imádva a zsidók nem kezdtek valami radikálisan újba; egyszerűen az ősihez, az elsődlegeshez tartották magukat. A sok istenimádás volt az új, meg az a balga ötlet, hogy Isten a természet része. Izrael természetesen ezt is elvetette.

---

[20] A »Halld, Izrael! Az Úr, a mi Istenünk, egy Úr!« kijelentés a zsidó hitvallás alaptétele.

A pogányoktól eltérően, nem egyenlítette ki istent teremtményeivel. Minden teremtett dolgot Isten alkotásának tartott, nem pedig olyan dolognak, amely maga is isteni tulajdonságokkal rendelkezik. Ádámhoz és Évához hasonlóan, az izraeliták is mint egyedüli Teremtőről beszéltek Istenről, s mint ilyent imádták Őt.

Az Édenben adott kezdeti, isteni igazságok elfogadása mindenképpen különbözött a környező népek felfogásától.

Az ókori Közel-Kelet pogány népei nemcsak politeisták voltak, hanem megrögzött bálványimádók is. Izráel szomszédai a bálványokból, valamint a kő- és faistenekből egész hadseregnyit készítettek maguknak, és imádásuk tárgyává tették őket. Talán nem éppen magát az istenséget látták a bálványban, hanem inkább annak jelképét, amiben az istenség lelke lakozott. Így tették lehetővé, hogy egyidejűleg több helyen is jelen lehessen. A bálványimádó tehát leborult, áldozatot mutatott be és imádkozott a bika, kos, béka vagy éppen ember alakú szobor előtt. Az ókori Közel-Keleten a bálványimádás sokkal elterjedtebb volt, mint a mai iszlám.

Isten ezért így szólt Izraelhez, amikor mgé le sem mosták lábukról Egyiptom porát: »Ne csinálj magadnak faragott képet, és semmi hasonlót azokhoz, amelyek fenn az égben, vagy melyek alant a földön, vagy amelyek a vizekben a föld alatt vannak. Ne imádd és ne tiszteld azokat, mert én, az Úr a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok, aki megbüntetem az atyák vétkét a fiakban…« (2Móz. 20:4,5).

Ésaiás így csúfolta a bálványimádókat:

»Cédrusfát vág magának, tölgy- és cserfát hoz,… azokból az ember tüzet gerjeszt, vesz belőlük és melegszik… melengeti magát és szól: Bezzeg melegem van, tűznél valék! Maradékából istent készít, bálványát; leborulva imádja azt és könyörög hozzá, és így szól: Szabadíts meg, mert te vagy istenem!« (Ésa. 44:14–17)

Itt is megállapíthatjuk, hogy bármennyire is különbözött Izrael vallása a környező népek vallásától, nem jelentett újdonságot. Isten sohasem akarta, hogy az ember a természetnek szolgáljon. A bálványimádás később jelentkezett, az élő istentől való eltávolodás következményeként.

»Magukat bölcseknek vallván, balgatagokká lettek, és az örökkévaló Istennek dicsőséget felcserélték a mulandó embereknek és madaraknak, és négylábú állatoknak és csúszó-mászó állatoknak képmásával… mint akik az Isten igazságát hazugsággá változtatták, és a teremtett dolgokat tisztelték és szolgálták a Teremtő helyett…« (Róma 1:22–23, 25).

Elutasítva a bálványimádást, Izrael egyszerűen felújította az igaz Isten imádását, melyet az emberek ismertek, mielőtt az igazságot hazugsággá változtatták volna, ahogy Pál apostol mondta. Az Úr még az Édenben tudatta Ádámmal, hogy ő fog uralkodni »a tenger halain, az ég madarain, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon« (1Móz. 1:28); tehát szó sem volt arról, hogy neki kell majd hajlongania előttük vagy szolgálnia őket. A bálványimádásra a bűnbeesés után, tehát akkor került sor, amikor az emberek elfordultak Istentől. Eszerint a s zsidók nem vezettek be valamilyen újszerű konceptust, hanem egyszerűen visszafordultak az ősi hithez, amelyhez tartották magukat az emberek, mielőtt felcserélték volna Isten dicsőségét a mulandó teremtmények képmásával.

Az ókori Közel-Keletet teljesen áthatotta a mágia, a varázslás, a jövendőmondás, ami vallási, politikai és katonai célokra használtak fel. A pogány papok a juhok és más állatok májából próbálták kiolvasni a jövőt. Amikor ez a módszer túl drágának tűnt, akkor máshoz folyamodtak. Megfigyelték a felemelkedő tömjénfüst görbéjét, a torzszülött gyermekeket, a vízen szétömlő olaj körvonalát, a kilőtt nyíl esési szögét, stb. Mindez a jövendőmondás céljából történt.

Izrael teljesen elfordult ezektől az általánosan elfogadott módszerektől – legalábbis elméletileg. A Sínai-hegynél való találkozástól kezdve – tehát még az Ígéret földére való bevonulásuk előtt – Isten szüntelenül arra figyelmeztette az izraelitákat, hogy ne foglalkozzanak a környező népeknél oly alterjedt varázslással.

»Mikor te bemégy arra a földre, amelyet az Úr a te Istened ád néked: ne tanulj cselekedni azoknak a népeknek utálatosságai szerint. Ne találtassék te közötted, aki az ő fiát vagy leányát átvigye a tűzön, se jövendőmondó, se igéző, se jegymagyarázó, se varázsló, se bűbájos, se ördöngősöktől tudakozó, se titok-fejtő, se halottidéző; mert ezek a nemzetek, akiket te elűzesz, igézőkre és jövendőmondókra hallgatnak, de te néked nem engedett ilyet az Úr, a te Istened« (5Móz 18:9–11:14).

Isten kezdetben nem ilyen módszereket választott a népével való kapcsolat fenntartására. Ádám és Éva nem a bárány májából tudta meg az eljövendő Messiásról szóló üzenetet. Noé sem a csillagokból olvasta ki, hogyan kell elkészítenie a bárkát. Ábrahám nem azért vitte fel Izsákot Mórija hegyére, mert a vízre öntött olaj alakja ezt közölte vele. Jákób sem valamilyen torzszülöttet figyelve jött rá, hogy az ő utódai öröklik Kanaánt. Az Úr közvetlenebb módon beszélt népével: angyalokat küldött, vagy pedig látomásokat és álmokat adott prófétáinak.

Énókh »nagy műveltségű, nagy tudású ember volt. Isten különleges kinyilatkoztatásokkal tisztelte meg… Isten szent angyalok által kinyilatkoztatta Énókhnak, hogy el fogja pusztítani a világot vízözönnel. még többet is elárult neki a megváltás tervéről. A prófétaság lelke által belepillanthatott az özönvízutáni nemzedék életébe, és Isten megmutatta neki a Krisztus második adventjéhez és a világ végéhez kapcsolódó eseményeket.«[21]

Elutasítva a környező népek körében közkedvelt mágiát, varázslást és jövendőmondást, a zsidók semmi újat nem kezdtek. Ellenkezőleg, éppen az édeni eredetű hithez tértek vissza. Távol attól, hogy valami újat kezdjen, Izrael vallása konzervatívan ragaszkodott a pogányságot megelőző igazságokhoz. Még ha gyenge és időszakos volt is, az igazsághoz való ragaszkodásuk maradékká tette őket.

9.

Természetesen, Izrael nem azért rendelkezett a maradék hitével, mert elvetette a bálványimádást, sokistenhívést és jövendőmondást. A zsidók olyan világossággal bírtak, amely az emberiség megjelenése óta létezett, s amit a sokistenimádók egyáltalán nem, vagy csak nagyon elferedített formában ismertek.

Izrael elsősorban a hetedik napot – a szombatot – ünnepelte, ami a bűnt megelőzően, már az Édenben is létezett. »És megáldá Isten a hetedik napot és megszentelte azt: mivelhogy azon szűnt meg minden munkájától, amit teremtve szerzett Isten« (1Móz. 2:3). Tehát a szombatünneplésük sem volt új dolog. Inkább egy régi, elveszett igazságnak mondhatjuk azt, amit a zsidók elfogadtak és megtartottak.

Izrael még tiszta, eredeti formában ismerte a Tízparancsolatot. Habár a környező népeknek ugyanúgy megvoltak a maguk törvényei, amelyek közül némelyek a Tízparancsolat egyik-másik részét tükrözték, egyikük sem rendelkezett olyan törvénnyel, amilyen a zsidóké volt. Pedig ők sem kaptak semmi újat. A törvény már a pátriárkák idejében, sőt sokkal előbb is létezett. Miért számított volna különben bűnnek az, hogy Káin megölte Ábelt (1Móz.4), hogy Ábrahám hazudott (1Móz 12) vagy ha József házasságtörő viszonyba keveredett volna ura feleségével (1Móz 39), ha a törvénynek ezek a pontjai nem léteztek volna? Isten a Sínai-hegyen nemcsak hogy tiszta formában közölte népével törvényét, hanem erélyes parancsot adott, hogy teljességben megtartsák, beleértve a 4. parancsolatot is.

Izrael egyedülálló belátást kapott a teremtésbe. Szomszédjaik csak alaptalan regékre hagyatkozhattak, amilyen például az Enuma Elish, amely azt tanította, hogy az istenek összevesztek, mert egy részük nem hagyta aludni a másikat, s ennek az elkeseredett harcnak

[21] Pátriárkák és próféták, 57.

az eredményeként jött létre a föld. Ezzel ellentétben a zsidók hittek a teremtés egyszerű igazságában, amely kimondja, hogy Isten meghatározott céllal teremtette az eget és a földet, azután pedig rá jellemző, közvetlen módon megformálta az embert a föld porából a maga hasonlatosságára. Elfogadva a Mózes első könyvében feljegyzett jelentést, Izrael elismerte a teremtés történetének legkorábbi és legtisztább igazságát.

Izrael emellett abban az előnyben részesült, hogy elkészíthette Isten szent hajlékának mását, ami egyedülálló üzenetet tolmácsolt. Habár a pogányoknak is voltak templomaik, szentélyeik és ezekkel kapcsolatos szertartásaik (templomi prostitúció, emberáldozás, stb.), ezek nem tanították az embereket arra, amire a zsidók szentélye. A zsidók szentélyszolgálatának alapját az állatáldozatok képezték, melyeket a Biblia egészen ősszüleinkig visszavezet. A pusztai szent sátor felállítása előtt, ami a sínai szövetség megkötése után történt (2Móz 25:8), az igaz Istent imádó emberek még sohasem áldoztak állatot templomban. Ehelyett oltárokat építettek, amelyeket égő áldozatokat mutattak be (Lásd: 1Móz 8:20!). Ezek az égő áldozatok maradtak az alapvető áldozatok a zsidók szentélyében (Lásd: 1Móz 29:38–42!). Még ha maga a szertartás egy kissé másabb formában is történt, mint régebben, az alapigazságok, melyekre a szentély tanította az embereket, ugyanazokat az igazságokat tükrözték vissza, melyeket kezdetben, az Édenből való kiűzetésük után kaptak.

»Isten terve szerint elérkezett az idő, hogy népe további betekintést nyerjen az istenség természetébe, a bűn problémájába és abba, milyen eszközök segítségével fogja Isten megbékéltetni magával az embereket, hogy helyreállíthassa a bűn által feldúlt közösség harmóniáját. az új világosság nem veszélyezteti a régit. **Az áldozat és a közbenjárás** fontossága, amit a pátriárkák idejében az áldozaton és a család papján keresztül szemléltek, most egy újabb kontextusban nyert megvilágítást: a szent sátorban, illetve a templomban – Isten tartózkodási helyén – végzett szolgálatok által.«[22]

Az ókori népek közül a halálról szóló igazságot is csak a zsidók ismerték. »Mert nincsen emlékezés rólad a halálban: a seolban kicsoda dicsőít téged?« (Zsolt 6:5) Megértették, hogy amikor az ember meghal, »kimegyen a lelke, visszatér földébe, és aznapon elvesznek az ő tervei« (Zsolt 146:4). Tudomásul vették, hogy a halál csak alvás. »Azután elaludt. Dávid az ő atyáival, és eltemették a Dávid városában« (1.Kir. 2:10). Ez a tanítás gyökeresen különbözik az antik világ halálról alkotott elképzelésétől, amely kimondta, hogy a lélek halhatatlan, ezért a temetés sokféle vallási rítussal és szertartással volt egybekötve.

Sok fáraó fektetett hosszú éveket és óriási vagyont a bonyolult piramisok felépítésébe, mert várta a nagy »**azután**«-t. Izrael pogány szomszédainak irodalmát szintén áthatja a halál utáni élet gondolata.

És ismét, mind a halottak állapotáról, mind a lélekhalandóságáról szóló igazság visszanyúl egészen a teremtésig, amikor »formált az Úr Isten embert a földnek porából, és lehelt vala az ő orrába életnek leheletét. Így **lőn** az ember élő lélekké« (1 Móz. 2:7). Az itt használt héber **nefes** (»lélek«) szót az állatok teremtéséről szóló jelentésben is megtaláljuk. »Azután mondta Isten: Hozzon a föld élő lelkeket (nefes: a Károlyi-féle fordításban ’élő állatokat’) nemük szerint: barmokat, csúszó-mászó állatokat és szárazföldi vadakat nemük szerint« (1Móz 1:24). A teremtésről szóló jelentésből leszögezhetjük, hogy a lélek **mi vagyunk**, nem pedig olyasmi, amivel a halálunkig rendelkezünk. Isten így szólt Ádámhoz: »… mert por vagy te, s ismét porrá leszesz« (1Móz. 3:19). Így Izrael fiai ezt az igazságot is megértették kezdettől fogva, holott az teljesen ellentétben állt a környező népek hiedelmével.

Izrael egészségügyi üzenettel is rendelkezett. Habár a kezdeti, édeni étrend vegetáriánus volt (míg Izraelé már nem), a tiszta és tisztátalan állati táplálékra való felosztás –

[22] Frank Holbrook, A szentély és a közbenjárás (»Az izraeliták szentélye«), szerk. Arnold V. Wallenkampf és W. Richard Lescher (Washington D. C. General Conference of SDA,s)

amihez az izraeliták tartották magukat – legalább Noéig visszavezethető (Lásd: 1Móz 7:2!). A helyes táplálkozás elvei azonban az Édenből erednek, mert ott tudatta Isten ősszüleinkkel mi az, ami táplálékként fogyasztható (Lásd: 1Móz 1:29!). A zsidók itt is előnyösebb helyzetben voltak szomszédaiknál; nem azért, mert maguk állítottak fel bizonyos elveket, hanem, mert a régi új igazságokhoz tartották magukat.

A zsidó nép ismerte a nagy küzdelem történetét is. A szent iratokban több helyen találtak bizonyítékokat, amelyek az isten és a Sátán között folyó küzdelemről adtak tanítást. A Szentírás legrégibb része, Jób könyve, világosan feltárja ezt az alapvető küzdelmet, amely a mennyben kezdődött el, de a földre is kiterjedt (Jób 1:2). Más igehelyek (1Móz 3:1–5; Ezék 28:12–15; Ésa 14: 12–14) még szélesebb betekintést nyújtanak ebbe a fontos igazságba. Habár a pogányoknak mindenféle elképzeléseik voltak a jóról és a rosszról, egymáshoz való viszonyukat senki sem értette meg annyira, mint a zsidók. Ismét csak azért, mert a régi igazsághoz tartották magukat.

Izrael is rendelkezett a Prófétaság Lelkével. Történelme legnagyobb részében a bibliai vagy nem bibliai próféták tolmácsolták az isteni üzeneteket, amelyek közül később többet is belefoglaltak a Bibliába. Mialatt pogány szomszédaik az állatok májából jósolták a jövőt, Ézsaiás így jövendölt Círusról: »…véghezviszi minden akaratomat, és ezt mondja Jeruzsálemnek: Megépíttessék!« (Ésa 44:28) Másfél évszázaddal előbb, mint hogy a perzsa birodalomnak ez a megalapítója megszületett és hogy ez a prófécia beteljesedett azáltal, hogy a babiloni rabságból felszabadult zsidók hozzákezdhettek Jeruzsálem újjászépítéséhez, az Úr a prófétán keresztül ilyen pontos részleteket közölt erről az uralkodóról.

Izrael tehát tapasztalta körében a Prófétaság lelkének ajándékát, amely már a pátriárkák kora óta jelen volt földünkön.

Végül pedig, Izrael nagy világosságot nyert az eljövendő Messiásról, annak első és második eljöveteléről, de különösen a testet öltéséről.

A zsidóknak megadatott az az előny, hogy hirdessék eljövetleét, melyre nekik maguknak is fel kellett készülniük (Lásd: Ésa 42!) Csak ők rendelkeztek oly nagy próféciákkal, mint amilyen Ésaiás 53., Dániel 9., Mikeás 5 és Zsoltár 22. fejezete, amelyeket közölniük kellett a világgal. Azonban az eljövendő Megváltóról szóló igazság sem volt új. Az 1Móz 3:15-ben feljegyzett szavakat, melyeket **ősevangéliumnak** (vagy örömüzenetnek) is nevezünk, mindig is a Messiásról szóló első ígéretnek tartották. Az Úr akkor így szólt a kígyóhoz: »Ellenségeskedést szerzek közted és az asszony között, a te magod között és az ő magva között; az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod.«

A Megváltóba vetett remény visszavezethető egészen ősszüleinkig. »a bűnbeesés után az angyalok tartották a kapcsolatot Ádámmal, s ők tájékoztatták őt a megváltás tervről is. Megmagyarázták neki, hogy van mentség az elbukott ember számára. Noha Isten és az ember között szörnyű szakadék nyílt, áthidalására mégis volt remény Isten egyszülött Fiának áldozata révén, ami által az ember üdvözülhet.«[23] A zsidók nemcsak hogy ismerték ezt a régi, édeni eredetű igazságot, hanem ennek megértéséhez – az előző nemzedékekhez viszonyítva – több világosságot is kaptak.

Érhető, hogy az izraeliták különböztek pogány szomszédjaiktól, mivel csak ők rendelkeztek ezzel az igazsággal és csak ők voltak kapcsolatban az igaz Istennel. Mózes így szólt Izraelhez:

»Lássátok, tanítottalak titeket rendelésekre és végzésekre, amint megparancsolta nékem az Úr, az én Istenem, hogy azok szerint cselekedjetek azon a földön, amelybe bementek, hogy bírjátok azt. Megtartsátok azért és megcselekedjétek! Mert ez lesz a ti bölcsességetek és értelmetek a népek előtt, akik meghallják majd mind e rendeléseket, és ezt mondják: Bizony bölcs és értelmes nép ez a nagy nemzet! Mert melyik nagy nemzet az,

[23] The Spirit of Prophecy (1), 58. 59.

amelyhez olyan közel volna az ő istene, mint mi hozzánk az Úr, a mi Istenünk, valahányszor hozzá kiáltunk? És melyik nagy nemzet az, amelynek olyan rendelései és igazságos végzései volnának, mint ez az egész törvény, amelyet én ma adok elétek?!« (5Móz 4:5–8)

Éppen ez – a rendelések, a végzések, a jelenvaló igazság és a zsidók készsége, hogy mindent megtartsanak – tette őket maradék néppé, a kezdetben elveszett és megtalált igazságok hordozójává, amit nemcsak hogy meg kellett érteniük és meg kellett tartaniuk, hanem úgyszintén hirdetniük is kellett másoknak.

10.

Sajnos, az aranyborjútól kezdve (Lásd: 1Móz 32!) Istvánnak a tizenöt évszázaddal később történt megkövezéséig (Lásd: ApCsel 7!), a maradék sohasem élt teljesen a kapott igazságok szerint. A Szentírás, de főleg az Ótestamentum, nem annyira Izrael elhívásáról szól, mint inkább arról, amit elmulasztottak megtenni.

A sok istenimádókkal való kiegyezés az első templom fennállásának idején teljesen tönkretette a nemzetet. Mily gyakran figyelmeztették a próféták Izraelt a szomszédos népek isteneivel való paráználkodása miatt! Ahelyett, hogy felemelték volna a pogányokat a maguk igazságának színvonalára, az izraeliták elforgatták azok hiedelmeit és szokásait.

Sofóniás megintette azokat, akik »a háztetőkön az ég seregének hajlonganak… esküdvén az Úrra, de esküsznek az ő Molokjukra is« (Sof 1:5). A zsidók közül némelyek a csillagokat kezdték imádni, amint azt a környező népektől látták. Mások összevegyítették az úr imádását az ammoniták Molok nevű istenének imádásával. nem hagytak fel teljesen régi hitükkel, inkább csak hozzáidomították azt modern felfogásukhoz.

Ezékiel látomásában a templom területén elhatalmasodott bálványimádást látta; az asszonyokat, akik Tammúzt siratták (Ezék. 8:14), és az embereket, akik kelet felé fordulva imádták a napot (16. vers). Ebből is látható, hogy Izrael nem tagadta meg **teljesen** a maga vallását, csak annyiban, amennyi elég volt ahhoz, hogy beépíthesse az idegen vallási meggyőződéseket és szertartásokat a maga istentiszteletébe.

Mivel azokkal paráználkodtak, akik nem ismerték az urat, a maguk istenismerete is elhalványult. Isten így figyelmeztette őket: »Nincs igazság és nincsen szeretet és nincsen Istennek ismerete a földön« (Hós 4:1). »Mert szeretetet kívánok, nem áldozatot, az Istennek ismeretét inkább, mintsem égő áldozatot« (Hós 6:6).

A zsidók mégis meg voltak győződve, hogy mivel ők Isten elkülönített, kiválasztott – maradék – népe, mindig is azok maradnak.

Jeremiás beszámol arról, hogy voltak emberek, akik az égbekiáltó bűnök és kompromisszumok ellenére, így kiáltoztak Isten templomának kapujában: »Az Úr temploma, az Úr temploma, az Úr temploma ez!« (Jer 7:4) Hitték, hogy az Úr temploma megmenti őket, bármit is cselekszenek.

A pogányokkal való kiegyezés és szokásaik elfogadása miatt hamis képet alakítottak ki magukban az igazságról és ítéletről. Sokan hitték, hogy Isten elfogadja őket, bármit is tesznek, és hogy semmilyen ítéletre nem kerülhet sor. »Elfárasztottátok az urat beszédeitekkel, és azt mondjátok: Mivel fárasztottuk el? Azzal, hogy azt mondjátok. Minden gonosztevő jó az Úr szemeiben, és gyönyörködik Ő azokban, vagy: Hol van az ítéletnek Istene?« (Mal. 2:17)

Természetesen, Izrael hitehagyása erkölcsi süllyedéshez vezetett. »«Minden fej beteg és minden szív erőtelen. Tetőtől talpig nincs e testben épség, csupa seb és dagadás és kelevény (Ésa. 1:5.6). A gyilkosság, paráznaság, lopás, incestus, zsarnokság, bálványimádás, házasságtörés, irigység, büszkeség, hazudás – tehát a bűnök, amelyekre Isten külön felhívta figyelmüket – egyre csak szaporodtak közöttük, míg az Úr rájuk nem szólt: »Halljátok az Úrnak beszédét Sodoma fejedelmei, és vedd füledbe Istenünk tanítását, Gomora népe! Mire

való nékem véres áldozataitoknak sokasága? Ezt mondja az Úr; megelégeltem a kosok egészen égőáldozatait és a hizlalt barmok kövérét; s a tulkok, bárányok és bakok vérében nem gyönyörködöm, és ha kiterjesztitek kezeiteket, elrejtem szemeimet előletek, sőt ha megsokasítjátok is az imádságot, én meg nem hallgatom: vérrel rakvák kezeitek« (Ésa. 1:10-11:15).

A legfőbb nehézség az volt, hogy Izrael vezetői romlottak, határozatlanok, ingadozók voltak, készek a kiegyezésre. Megemlíthetjük Akhábot és Jézabelt, akik megölették Nábált, hogy elvehessék szőlejét (Lásd: 1Kir. 21!), vagy Manassét, aki »elcsábítá Júdát és Jeruzsálem lakóit, hogy még gonoszabbul cselekedjenek, mint a pogányok…« (2Krón 33:9), vagy Júda fejedelmeit,a kik arra késztették Sedékiás királyt, hogy megölettesse Jeremiás prófétát (Lásd: Jer 38:4!) vagy még sok más megtéretlen, hűtlen vezetőt, akik válságból válságba vezették a népet, mígnem összedőlt Izrael egész háza.

A papok – a nép lelki vezetői – szintén mélyre süllyedtek. Nádáb és Abihu esetétől kezdve, »akik vivének az Úr elé idegen tüzet« (3Móz 10), egészen Júda utolsó évéig, amikor Psssúr pap megverte Jeremiást, majd börtönbe vetette (Jer. 20:2), a hamis pásztorok tévútakra vezették a népet. Sofóniás így kesergett: »Papjai megfertőztetik a szent helyet, erőszakot tesznek a törvényen« (Sof. 3:4). Ésaiás rámutat a papokra, akik »tántorognak a bor miatt és szédülnek a részegítő italtól« (Ésa 28:7).

Ezékiel feljegyezte az Úr szavait: »Embernek fia! Prófétálj Izrael pásztorai felől, prófétálj és mondjad nekik, a pásztoroknak: Így szól az Úr Isten: Jaj Izrael pásztorainak, akik önmagukat legeltették! Avagy nem a nyájat kell-e legeltetni a pásztoroknak?« (Ezék 34:2)

Az Úr Izrael istentiszteleteit sem tudta többé elfogadni. Malakiás megfeddte azokat, akik vak állatokat vittek áldozatra. »Nem bűn-e az? Vagy ha sántát hoztok és bénát; nem bűn-e az? Vidd csak azt a te fejedelmednek: vajon kedvvel fogad-e, avagy reád tekint-e? Azt mondja a Seregeknek Ura« (Mal 1:8). Maga az Úr is kifejezte az istentiszteletükkel való elégedetlenségét: »Ne hozzatok több hazug ételáldozatot, a jó illattétel utálat előttem; újhold, szombat, ünnepre-felhívás: bűnt és ünneplést el nem szenvedhetek« (Ésa. 1:134).

Az Isten szavától való eltávolodásuk a királyság kettéoszlásához vezetett, úgyhogy később, időnként még egymásra is támadtak. Így, amikor egyesülniük kellett volna olyan közösségbe, amely Isten akaratának engedelmeskedik és hirdeti az igazságot a világnak, isten népét annyira legyengítették a belső viszályok, hogy könnyen az ellenség prédájává vált.
A pogány szokások évszázados gyakorlása után, a zsidók nem várhatták isten oltalmát, amikor az ellenséges hadak megtámadták őket.

A MARADÉK MARADÉKA

11.

Júda és Izrael bukásának, rabságának és szétesésének ellenére, az Úr megígérte, hogy vigyáz a maradékra. A háborúról, szenvedésről és pusztításról szóló figyelmeztetésekben ismételten hallhatták isten ígéretét, hogy a maradékot megőrzi a pusztulástól és újraszervezi a nemzetet.

»És lesz ama napon: az Úr másodszor nyújtja ki kezét, hogy népe maradékát megvegye, amely megmaradt Asszíriától és Egyiptomtól« (Ésa. 11:11).

»Juhaimnak maradékát pedig összegyűjtöm minden földről, amelyekre elűztem őket, és visszahozom őket az ő legelőikre, és szaporodnak és megsokasodnak« (Jer. 23:3).

»És vetem az Izrael fiainak holttesteit bálványaik elé, és szétszórom csontjaikat oltáraitok körül… de maradékot hagyok, hogy legyenek közületek, akik megmenekedtek a fegyvertől a pogányok közt, mikor szétszórattok a tartományokban« (Ezék 6:5.8).

Az Úr megtartotta ígéreteit. A körülmények hatására a zsidó nemzet teljesen letűnhetett volna, mert a fővárost lerombolták, az embereket vagy megölték, vagy hagyták elpusztulni, esetleg rabságba hurcolták. De az úr nem hagyta elveszni őket, hanem

visszavezetett egy maradékot, hogy újjáépítse a templomot és felújítsa a nemzetet. »És elhozom őket és Jeruzsálemben lakoznak, és népemmé lesznek, én pedig Istenükké leszek hűséggel és igazsággal« (Zak. 8.8).

Sajnos, a maradék maradékának is igen sok lelki fogyatékossága volt; olyanok, amelyek egy nemzedékkel előbb romlásba sodorták atyáikat. »Az új győzedelmes kivonulás és a Jehova általános uralma felállításának fényes képe semmiben sem hasonlított a valósághoz« – írja John Bright.[24]

Először is, Círus dekrétuma ellenére, amely nem csak a hazatávozásukat engedélyezte (Lásd: Ezsd 1!), hanem Jeruzsálem újjáépítését is a királyi kincstár terhére (Lásd: Ezsd 6!), sok zsidó túlságosan jól beleilleszkedett az idegen kultúra (főleg a babiloni) szokásaiba, ezért nem óhajtott visszatérni. Az első csoport visszatérésétől számítva Ezsdrás vagy 70 évig győzködte a lévitákat, hagyják el Babilont és térjenek vissza, hogy papként szolgáljanak az újjáépített templomban![25]

Másodszor, amikor az új építmény alapszerkezete elkészült, az idősebb hazatelepülők– visszagondolva Salamon templomának dicsőségére – sírtak bánatukban, mivel ez az újjáépített templom sokkal szerényebb volt. »Úgyhogy a nép nem tudja vala megkülönböztetni az örömben való kiáltást a nép siralmának szavától…« Ezsd 3:13). »A zúgolódás, a panaszkodás és a kedvezőtlen hasonlítgatás sok emberre csüggesztően hatott, és gyöngítette az építők kezét« – írja Ellen White.[26]

Ezenkívül a samáriabeliek is akadékoskodtak (Ezsd 4:4). E problémák és a nagy szegénységbe való visszatérés nehézségei úgy elcsüggesztették a népet, hogy a maradék 15 évre leállt az építkezéssel. Ez idő alatt saját otthonaikat javítgatták. Ez az állásfoglalásuk isten ítéletét vonat maga után: »…az én házamért, amely itt romban áll, ti pedig siettek, ki-ki a maga házához. Azért vonták meg tőletek az egek a harmatot, vonta meg a föld az ő termését« (Agg 1:9.10).

A maradékból sokan még a lelki vezetők is – pogány nőkkel házasodtak, amivel kiváltották isten haragját. Amikor Ezsdrás tudomást szerezett ezekről az esetekről, ezt írta: »Mihelyt e dolgot meghallottam, megszaggatom alsó- és felső ruhámat, s téptem fejem hajszálait és szakállamat, és veszteg ültem« (Ezsd 9.3). E házasságokból született gyermekek tulajdonképpen már nem is beszéltek héberül (Lásd: Neh. 13:24).

A maradék gazdagabb egyedei kihasználták a szegényeket, akik pénzt kértek tőlük kölcsön, és nagy kamatot számoltak nekik fel. »Lőn pedig nagy kiáltása a népnek és feleségeiknek az ő atyjukfiai a zsidók ellen« (Neh. 5:1). Mások azok a nehézségek miatt bátortalanodtak el, melyekbe a város kőfalainak megépítése közben ütköztek. »Fogytán van ereje a teherhordónak, a rom pedig sok, és mi képtelenek vagyunk építeni a kőfalat« (Neh 4:10). Némelyek összeszövetkeztek a pogányokkal a munka akadályozásában (Lásd: Neh 6:10–12).

Eliásib pedig, »a pap, ki Istenünk házának kamarái fölé rendeltétek« (Neh 13:4), megengedte egy pogánynak, hogy a templom egyik helyiségét saját lakásaként igénybe vegye. Mások viszont szombaton is végezték munkájukat (Neh 13:15, 16).

Természetesen, az időnkénti bűnbánat mindig reformot eredményezett, míg Izrael végül is felújította a templomot és a várost. Ellenben a zsidó nemzettel kapcsolatos nagy ígéretek fényében vizsgálva a dolgot: ez a maradék is elmulasztotta lelki feladatának végzését, ami a Jehovával kötött szövetség központi részét képezte.

---

[24] Bright, 367.

[25] Ellen G. White, Próféták és királyok, Bp., 1981. 379. 380.

[26] Ugyanott, 350.

Az idő múlásával a körülmények csak rosszabbodtak. A görög uralom idején, ami a Krisztus előtti IV. században kezdődött el, a maradék gyorsan elsajátította a hellén vallásszemléletet és szokásokat. A görögök Júdeában sok várost – poliszt – építettek, amelyek egyben a görög vallás, kultúra és hatalom központjaivá váltak. Jászon főpap idejében, aki rangját IV. Antiochos megvesztegetésével kapta, maga Jeruzsálem is polisz lett. Stadionján a maradék egyház tajgai, a »jó« görög szokások szerint mezítelenül versenyezhettek (ennek érdekében sokan fájdalmas műtétekkel próbálták eltüntetni körülmetéltségüket). I.e. 172-ben egy másik jeruzsálemi pap, Menelaosz, megdézsmálta a templom kincsét, s ezzel akarta lefizetni IV. Antiochost, hogy őt tegye meg főpappá Jászon helyett.

Válaszul Antiochos későbbi gonoszságaira (betiltotta a körülvetélkedést és a szombatünneplést, valamint bálványáldozatokat mutatott be az oltáron), a makkabeusok – akik éppoly ismertek, mint a hazmoneusok – gerillaháborút indítottak, és három évig sikerült is távol tartaniuk Jeruzsálemtől az ellenséges haderőket. A hazmoneusok tíz évig őrizték Judea függetlenségét, ami 400 év alatt először történt meg.

Ez a szabadság nem tartott sokáig. Mialatt a hazmoneusok között belső viszály dúlt a trónért, a római hadsereg i.e. 63-ban bevette Jeruzsálemet, s így a zsidók ismét idegen iga alá kerültek.

A maradék közössége – az »egyház«–, amely azzal volt megbízva, hogy a pogány világot meghódítsa az evangéliumnak, nem tudott ellenállni a pogány világ hódításának. Noha számos alkalmat kapott arra, hogy teljesíthesse a szövetségi feltételeket, elmulasztotta ezt megtenni.

A következőekben látni fogjuk, hogyan esett el legnagyobb próbájában.

12.

Az ószövetségi történelemben Júda és Izrael nagy bűne az volt, hogy alkalmazkodott a pogány szokásokhoz; az újszövetségi időben a mérleg a másik oldalára billent. Attól való félelmében, hogy megfertőzi magát az idegen hatásokkal, a maradék egyház annyira elkülönítette magát, hogy Isten munkájában szinte hasznavehetetlenné vált. A nehéz, konok leglaizmusba zárkózott tagjai még Jézust is elvetették, mivel nem illett be az általuk kialakított sablonba, s nem az ő sérthetetlen életelveik meg igazságmércéjük szerint viselkedett.

Az az ellenszenv, melye a vallási vezetők tanúsítottak Krisztussal szemben, szintén a rideg formalizmusból eredt. »ez az ember – mondták Jézusra – nincsen Istentől, mert nem tartja meg a szombatot« (Ján 9.16). Annyira belemerültek a szabályokba, törvényekbe és hagyományokba, hogy szem elől tévesztették a szabályok, törvények és hagyományok értelmét. Annyira meggyökereztek felfogásaikban, hogy még Krisztus csodái sem tudtak változtatni állásfoglalásukon. Jézus meg is mondta nekik: »Mert az Isten parancsolatját elhagyva, az emberek rendelését tartjátok meg, korsóknak és poharaknak mosását; és sok egyéb efféléket is cselekesztek« (Márk 7:8).

Annyira megszállottjai lettek a maguk igazságmércéjének, amely javarészt saját kigondolásuk és tolmácsolásuk volt, hogy ez a mérce már nem eszköz, hanem cél volt. Ahelyett, hogy a törvényt vallásuk részévé tették volna, a törvény vallásukká vált.
Így Izrael jó ismerőjévé vált a parancsolatoknak, de nem ismerte a Törvényadót, hallott Isten szeretetéről, de nem ismerte fel, amikor testet öltött. Tudott a megváltás tervéről, de nem ismerte a Megváltót. Olyan megszállottan őrizte az igazságot, hogy nem ismerte fel, amikor személyként közöttük élt.

A vezetők a törvényt, az elveket, a szabályokat többre tartották a szeretetnél, a megbocsátásnál és a türelemnél. A »történelmi judaizmus« megőrzése érdekében elvetették Krisztust, mert tanítása különbözött az ő szentségmércéjüktől. Még ha a legalattvalóbb

bűnben fogták is meg őket, akkor is ők voltak, akik lenézően támadták azokat, akik nem tartották magukat az előírt szabályokhoz.

»Jaj néktek, képmutató írástudók és farizeusok! Mert megdézsmáljátok a mentát, a kaprot és a köményt, és elhagyjátok, amik nehezebbek a törvényben: az ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget: pedig ezeket kellene cselekedni, és amazokat sem elhagyni. Vak vezérek, akik megszűritek a szúnyogot, a tevét pedig elnyelitek« (Mát 2:23, 24).

Mint atyáik, akik azt hitték, hogy semmi sem változtathat az Istentől való kiválasztottságukon, a vallási vezetők is meg voltak győződve, hogy a zsinagóga mindent biztosít számukra. »A zsidó nép azt az elképzelést dédelgette, hogy a menny kegyeltje, és mindig Isten egyházaként fogják magasztalni. Ábrahám leszármazottainak mondták magukat, és jólétük alapját olyan szilárdnak tartották, hogy véleményük szerint sem a föld, sem a menny nem foszthatja meg őket jogaiktól.«[27]

Halála előtt Jézus így kesergett a szent város felett: »Jeruzsálem, Jeruzsálem! Ki megölöd a prófétákat és megkövezed azokat, akik te hozzád küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnya alá; és te nem akartad. Íme, pusztán hagyatik néktek a ti házatok« (Mát 23:37, 38).

Természetesen, a pusztai vándorlástól Krisztus megfeszítéséig, mindig voltak hívő zsidók, akik nem estek el. Ezekről írta Pál apostol, hogy »nem hajtottak térdet a Baálnak« (Róm 11:4). Ilyen hívők Izrael egész történelme során léteztek. Krisztus idejében – és később is – ők képezték az új egyház magvát. »Ekképpen azért – írta Pál apostol – most is van maradék a kegyelemből való választás szerint« (5. vers).

Ezek az igaz Isten ismeretére elhívott zsidók keltették életre a keresztény egyházat, amely szerint Izrael maradékának tekinthető.

13.

Az újtestamentumi írók az újonnan létrejött keresztényi közösséget úgy látták, mint Izrael folytatását, amely a Krisztusba vetett hit által elfogadta az ószövetségi Izraelnek adott szövetségi Izraelnek adott szövetségi ígéreteket: »Ha pedig Krisztuséi vagytok, tehát az Ábrahám magva vagytok, és ígéret szerint örökösök« (Gal 3:29).

A Zsidókhoz intézett levél írója Jeremiás szavait idézte: »Ímé napok jönnek, azt mondja az Úr, és az Izrael házával és Júdának házával új szövetséget kötök« (Zsid. 8:8), és úgy beszélt az újszövetségi egyházról, mint a zsidók és a pogányok közösségéről. Péter apostol is az ószövetségi Izrael képét használta (1Pét 2:9), amikor a »Pontusban, Galátziában, Kappadóciában, Ázsiában és Bithiniában elszéledt jövevényeknek« Írta levelét (1Pét 1:1).

Az őskeresztény egyház tehát minden értelemben új Izraellé, új maradékká vált. Átvette a szerepet, a régi ígéretekre támaszkodott és ugyanazt tekintette létcéljának is, mint a hajdani Izrael: hogy a világnak bemutassa Istent, az ég és a föld Teremtőjét, hozzáadva a legújabb világosságot Isten Fiáról, aki meghalt a világ bűneiért. Az Újtestamentum fő témája ugyancsak a maradék, amely most a sötétségből a Krisztus világosságára elhívott zsidókból és pogányokból állt.

Az előző maradékhoz hasonlóan hittel elfogadta az igaz Isten ismeretét, amely egészen az Édenig visszavezethető, hiszen az Édenben adatott a Messiásról szóló első ígéret (Lásd: 1Móz. 3:15!). Óvnia és hirdetnie kellett a régi igazságokat, azzal, hogy most ez az újszövetségi egyház a názáreti Jézus – a megfeszített és feltámadott Megváltó – fényes világosságában járt.

[27] Ellen G. White, Krisztus példázatai, Bp., 1983. 200.

»A korai keresztények nem kizárólagos maradéknak tartották magukat, hanem egy nyilvános, általános maradéknak, amit már nem korlátoznak Izrael államhatárai, hanem az egész világra kiterjed.«[28]

Sajnos, ez a maradék nem sokban különbözött az előzőtől, még amellett sem, hogy ismerte az urat, aki a földön járt, szenvedett és meghalt a bűnökért. Pál apostol egyik levelében olvassuk. »általában hallatszik köztetek paráznaság, még olyan paráznaság is, amilyen a pogányok között sem említtetik, hogy valaki **atyjának feleségét** elvegye« (1Kor. 5:1). Az etnikai kétszínűség (Lásd: ApCsel. 6:1!), ami még a vezetők soraiban is felütötte fejét (Lásd: Gal 2:11–14!), súlyos problémákat idézett elő a maradék keretein belül. Azok, akik visszatértek régi életmódjukhoz (Lásd: 1Pét 2:19–22!), a hamis tanítók (Lásd: 2Pét 2:1!), valamint a »fecsegők és más dolgába avatkozók« (1Tim 5:13) mind-mind megfertőzték a maradék egyházat. Emellett teológiai nézeteltérések is kínozták, különösen a törvény és a kegyelem témáját illetően. Az Ap.Cs. 15:1–2-ben olvassuk: »Némelyek pedig, akik Júdeából jöttek alá, így tanítják vala az atyafiakat: Ha körül nem metélkedtek Mózes rendtartása szerint, nem üdvözülhettek… Pálnak és Barnabásnak **nagy háborúsága és vetekedése lőn azok ellen**.« Ebben az esetben Pál és Barnabás ugyanazon az oldalon álltak, a fejezet vége felé azonban már ezt a két vezetőt keserű vitában látjuk:

»Egynéhány nap múlva pedig mondta Pál Barnabásnak: Visszatérve most, látogassuk meg a mi atyánkfiait minden városban, melyben hirdettük az Úrnak igéjét, hogyan vannak. És Barnabás azt tanácsolta, hogy vegyék maguk mellé Jánost, ki Márknak hívatik. Pál azonban azt tartotta méltónak, hogy aki elszakadt tőlük Pamfiliától fogva, és nem ment velük a munkára, ne vegyék maguk mellé azt. **Meghasonlás támadt azért, úgyhogy elszakadtak egymástól**…« (Apcsel. 15:36–39)

Hamis tanítás is belopta magát közéjük: »Óh, ti balgatag Galátziabeliek, kicsoda igézett meg titeket, hogy ne engedelmeskedjetek az igazságnak, kiknek szemei előtt a Jézus Krisztus úgy íratott le, mintha ti köztetek feszíttetett volna meg?« (Gal. 3:1). A 2Tim. 2:17-ben Pál így figyelmeztette a hívőket: »És az ő beszédük miatt rákfekély terjed: közülük való Himéneus és Filtus, akik az igazság mellől eltévelyedtek, azt mondván, hogy a feltámadás már megtörtént, és feldúlják némelyeknek a hitét.«

Péter apostol Pál leveleiről írva így intett: »Szinte minden levelében is, amikor ezekről beszél azokban: amelyekben vannak némely nehezen érthető dolgok, amelyeket a tudatlanok és állhatatlanok elcsűrnek-csavarnak, mint egyéb írásokat is, a maguk vesztére« (2Pét 3:16).

Persze ezek a nehézségek szinte elenyészőek a későbbiekhez viszonyítva. Pál előre figyelmeztetett az »elesésre« (2Thess 2,3). A keresztény egyház végül is annyira megromlott, hogy »antikeresztýnnyé« vált. Isten hűséges népe pedig visszavonult. »az asszony pedig elfutott a pusztába, ahol Istentől készített helye van, hogy ott táplálják őt ezerkétszázhatvan napig« (Jel 12:6).[29] Az elesett maradék között azonban – mint a pátriárkák, a régi Izrael és az első keresztények idejében – szintén voltak hűségesek, akik a nagy hitehagyás közepette igyekeztek megmaradni a régi igazságok mellett.

Habár az üldözések elég jól megtisztították a hűségeseket, neki is megvoltak a maguk gyengeségei. Az illegalitásba vonult, majd később újra nyilvánossá vált egyház gyülekezeteihez intézett levelek rámutatnak arra, hogy ezek a fogyatékosságok komoly nehézségeket jelentettek. Így például az úrnak figyelmeztetnie kellett a pergámumi gyülekezetet, hogy »térjen meg« (Jel. 2:20). A reformációs gyülekezetnek, Sárdisnak, ezt üzente: »…de van Sárdisban egy kevés neved, azoké, akik nem fertőztették meg ruháikat« (Jel. 3:4).

[28] Santo Salarco, Isten univerzális maradéka, Ministry, 1993. augusztus 6.

[29] Lásd jelenések 12:14. és 13:15. versét!

A reformáció idején a megreformált egyház számos csoportra szakadt, melyek – amikor éppen nem Róma ellen hadakoztak – egymással küzdöttek. A protestánsok ezerszámra gyilkolták egymást. Kálvin máglyára küldte a maga eretnekeit, Zwingli vízbe fojtatta őket, Luther pedig egyik pillanatban arra szólította fel az államot, hogy »ölje meg, verje agyon gyilkolja le nyilvánosan vagy titokba,… mint a veszett kutyákat« a parasztokat, akik fel mernek lázadni.

Minden protestáns egyháznak nagy droktrinális tévedései is voltak. A protestáns teológia annyi irányba szakadt, ahány protestáns teológus létezett. A predesztináció elve (eleve elrendelés), az »egyszer megmentve – örökre megmentve« gondolat, az antinómia (a törvény ellentmond önmagának), a gyermekkeresztelés, a lélek halhatatlansága, a földi millenium, stb. – csak egy néhány a tanításaik közül.

Az egyház olyan tarka álláspontokkal rendelkezett, hogy szinte mindent elfogadott, kezdve a skolasztika végletes tanítói, amely a vallást a puszta hitre korlátozta, egészen a pietizmus végletéig, amelynél az érzelmes ájtatosság és a kegyes tapasztalatok jelentették az igaz hit látható bizonyítékait. A következő néhány évszázad alatt a racionalizmus (a természetfeletti dolgok tagadása) fokozatosan belopta magát a hívők sok csoportjába. Az egyház hamarosan elfogadta a fajok eredetéről szóló evolúciós elméletet is. A keresztények kezdték tagadni Krisztus istenségét és testet öltése előtti létezését. Mások azt kezdték tanítani, hogy Krisztus újból testet öltött asszonyi alakban, vagy hogy miután elhagyta Palesztinát, Amerikába ment. Voltak, akik azt hirdették, hogy aki egyszer megtért, többet nem vétkezik. Az úrnak fel kellett használnia Thomas Jeffersont és James Madisont, akiknek semmi közük nem volt az evangéliumi hagyományhoz, hogy általuk megfogalmazza a vallásszabadság bibliai elvét, amely a protestánsok között szinte ismeretlen volt. Sok egyház elfogadta a rabságot, mint az Istentől volna. Mások pedig lassanként visszafordultak Rómához.

Természetesen, Istennek ekkor is volt egy hűséges népe, amely megőrizte a tiszta bibliai igazság alapelveit, még ha a különböző egyházak sokféleképpen – általában tévesen – tanították is. Az emberiség történelmének kezdetéig visszavezethető alapigazságok, melyeket Isten gyermekei kezdettől fogva megtartottak és hirdettek, már úgy elvesztek vagy annyira elhomályosultak, hogy az emberek szélesebb köre számára úgyszólván hozzáférhetetlenné váltak. Doktrináris szempontból nézve a kereszténység leereszkedett a lelki Babilon színvonalára.

Ezért, amint azt évezredekkel előbb tette, amikor Isten egyháza testileg volt Babilon rabja, az Úr ismét kivezet, összeszed egy népet, hogy rajta keresztül felújítsa és kihirdesse a kezdeti jellegzetes igazságokat.

Ismét elhív egy maradékot.

»AZ Ő MAGVÁNAK MARDÉKA«

14.

A Bibliában a következő maradékról a jelenések 12. fejezetében olvasunk, ahol őt különféle viszontagságok között látjuk. Az első hat vers arról tudósít bennünket, hogy az asszony szülni akar (2. vers); hogy a sárkány a »farka után vonszá az ég csillagainak harmadrészét« a földre (4. vers); és siet, hogy amikor az asszony szül, »annak fiát megegye« (4. vers); »az asszony pedig elfutott a pusztába« (6. vers). A következő három vers az égi háborúról szól (7. vers), melynek következményeként az ördög és az ő angyalai a földre vettetnek, ahol »mind az egész föld kerekségét elhiteti« (9. vers). A következő versek megemlítik »az atyafiak vádolóját« (10. vers), azután a mártírokat, akik »az ő életüket nem kímélték mindhalálig« (11. vers), valamint azt, hogy az ördög »nagy haraggal teljes« (12. vers). A továbbiakból megtudjuk, hogy a sárkány »kergetni kezdé az asszonyt« (13. vers), a kígyó pedig a szájából

kijövő folyóvízzel próbálja őt elragadni (15. vers). Az utolsó versben a sárkány megharagszik az asszonyra, és elmegy, »hogy hadakozzék egyebekkel az ő magvából valókkal« (17. vers).

Ez a fejezet észrevehetőleg nem egy jelentéktelen, hétköznapi dologról szól. Rövid történelmi visszapillantással (ami gyakorlati a Jelenések könyvében) leírja a Krisztus és a Sátán közötti nagy küzdelem történelmi lefolyását. A Szentírás sehol sem ad olyan alapos és tömör leírást, mint ebben a 17. versben. Az Úr az utolsó idők maradékát a nagy küzdelem közepette mutatja be. »Megharaguvék azért a sárkány az asszonyra, és elméne, hogy hadakozzék egyebekkel az ő magvából valókkal, az Isten parancsolatainak megőrzőivel, és akiknél volt Jézus Krisztus bizonyságtétele« (17. vers).

Jel 12:7 és 1Móz 3:15. verse összefüggésben áll egymással. Az Úr a bűnbeesés után így szólt a kígyóhoz, aki becsapta Évát: »És ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod.«

Az említett két bibliaszöveg párhuzamos jelentésű. Mindkettő Sátánra vonatkozik, akit nem csak mint sárkányt mutat be, hanem mint kígyót is (Lásd: Jel 12:9). Mindkét vers az asszonyról és az ő magváról beszél, azzal, hogy míg 1Móz 3:15-ben az asszony (Isten egyháza)[30] és a Sátán közötti ellenségeskedésről van szó, addig a Jel 12:17. verse arról tudósít bennünket, hogy a felbőszült sárkány elment, hogy hadakozzon »az asszony magvából valókkal.« Íme a párhuzam:

1Mózes 3:15.
1. Sátán (kígyó)
2. az asszony
3. az asszony magva
4. ellenségeskedés

Jelenések 12:17
1. Sátán(sárkány)
2. az asszony
3. az asszony magva
4. harag, háborúság

A valóságban Jel 12:17. tulajdonképpen 1Mózes 3:15. verse, csak 6000 évvel később. ez a két vers olyan, mint a Biblia borítója, amibe belefogjuk az egész Szentírást, amely a Krisztus és a Sátán közötti nagy küzdelemről szól.

Kik az »asszony magvából valók«, akik ellen a Sátán hadakozik?

A maradék személyazonosságának meghatározásánál fontos szerepet játszik megjelenésének ideje. A Jelenések 12. fejezete alapján megállapíthatjuk, hogy nem csak a látomás végén jelenik meg, hanem a látomás kronológiai eseményeinek végén.

A háború először a mennyben tört ki Mihály és az ő angyalai, valamint Sátán és az ő angyalai között (7–9. versek). E háború következményeként vetették le Sátánt és az ő angyalait az égből.

Azután az asszony fiúmagzatot szült – Krisztust (5. vers) –, aki azon a bolygón született, ahova Sátánt levetették, aki viszont mindjárt kész volt arra, hogy az asszony »fiát megegye« (4. vers; vö. Mát 2-vel).

---

[30] Isten a Szentírásban az asszony képét használja egyháza ábrázolására. Lásd: Ésa. 26:17; 54:5: 65:2: 66:7–9; Jer. 2:2; 3:14. 6:2–4; Mik. 4:10; Hós. 2:19,20; 2Kor. 12:1; Jel. 21:2!

Sátán ezek aztán az asszonyra támadt: »Mikor azért látta a sárkány, hogy ő levettetett a földre, kergetni kezdé az asszonyt, aki a fiút szülte« (13.vers).

Két leírás is megegyezik abban, hogy az asszony a támadás elől a pusztába menekül. »Az asszony pedig elfutott a pusztába, hol Istentől készített helye van, hogy ott táplálják őt ezerkétszázhatvan napig« (6. vers). »De adaték az asszonynak két nagy sasszárny, hogy a kígyó elől elrepüljön a pusztába az ő helyére, hogy tápláltassék ott ideig, időkig és az időnek feléig« (14. vers).

S végül, az asszony pusztai tartózkodása után, megjelenik a maradék: »Megharaguvék azért a sárkány az asszonyra, és elméne, hogy hadakozzék egyebekkel az ő magvából valókkal, az Isten parancsolatainak megőrzőivel, és akiknél volt Jézus Krisztus bizonyságtétele« (17. vers)

A maradék első jellemzője tehát az, hogy az asszony »ideig, időkig és az időnek feléig« tartó (14. vers), illetve az 1260 napos (6. vers) pusztai száműzetése után jelenik meg.

»A látomás világosan rámutat, hogy a sárkány az 1260 nap, azaz a három és fél idő elmúltával az asszony magva ellen irányítja támadásait« – írja William Johnson.[31]

Mivel az idő egy évet, az idők két évet, az időnek fele pedig fél évet jelent, ez összesen három és fél év, vagyis a Jel. 12:6. verse szerint 1260 nap. S mivelhogy mindkét vers ugyanarról beszél, az asszony pusztai menekülésének mindkét esetben egy időre kell esnie.

A szenteknek a Dániel 7. fejezetében leírt üldözése megmagyarázza a Jel. 12:6 és 14. versébe foglalt események időkeretét. Dániel látomásában négy állatot lát. Az első olyan, »mint az oroszlán« (4. vers), ami Babilont jelképezi: a második »hasonló a medvéhez« (5. vers), ami Médó-Perzsia; a harmadik olyan, »mint a párduc« (6. vers), ami Görögország, a negyedik pedig »rettenetes és iszonyú és rendkívül erős« (7. vers), ami a pogány Róma képe. Ennek a negyedik állatnak »tíz szarva vala«, ami nyilvánvaló párhuzam a Jelenésekben bemutatott sárkánnyal, melynek szinten tíz szarva van, s ugyancsak a pogány Rómát jelképezi. Így válik világossá a kapcsolat Dániel 7. és a Jelenések 12. fejezete között.

A Máté evangéliumbeli feljegyzések azt bizonyítják, hogy a pogány Róma (Heródes által) tényleg azon volt, hogy az asszony magvát »megegye«, azaz, hogy Krisztust már születésekor megsemmisítse.

A Dániel 7-ben leírt nagy hatalmú »kis szarv«, amelynek emberi szemei és »nagyokat szóló szája« (8. vers) volt, a pogány Rómából nőtt ki. Ez a hatalom, amelyet nem lehet különválasztani a negyedik állattól, mert annak részét képezi, »hadakozék a szentek ellen és legyőzé őket« (21. vers) »ideig, időkig és fél időig«, tehát ugyanabban az időszakban, amikor a Jel 12-ben említett asszony (Isten egyháza) a pusztába menekül az őt üldöző sárkány elől.

Világos, hogy Dániel és János ugyanarról az eseményről beszél. A Septuaginta (a héber nyelvű Biblia ógörög fordítása) ugyanazt az alapkifejezést használja Dán 7:25-ben, mint a Jel. 12:14-ben. A Jelenések könyve sok verset kölcsönöz az Ótestamentumból, de János ezen a helyen éppen a Dán 7:25-ben használt kifejezést alkalmazza.[32]

Ez is alátámasztja, hogy a kis szarv csakis Róma lehet, de már a pápai időben. A három és fél idő mind Dán. 7:25-ben, mind Jel. 12:14-ben arra az időszakra vonatkozik, amikor a pápai Róma üldözőbe vette és meg is rontotta a »magasságos egek szentjeit« vagyis az »asszonyt.« Sátán a pogány Rómát használta fel eszközül, hogy megölje Krisztust (Jel 12:14), majd a pápai Rómát, hogy támadást intézzen Krisztus egyháza ellen (6. és 14. vers).

Mikor történt ez? Melyik időszakban került sor erre a támadásra?

---

[31] William Johnson, »A szentek végső győzelme a gonoszság erői felett«, Értekezés a Jelenésekről, szerk.: Frank Holbrook, (Silver Spring, Md.: Biblical Research Institute, 1992), 18.

[32] Ez a kölcsönzés még világosabbá válik, ha elolvassuk a Jelenések 13. fejezetét, amely nyilvánvalóan a Dániel 7-ben leírt látomásra alapozódik.

Dániel 7. fejezetének állatai szimbolikusak, éppúgy, mint megjelenésük ideje, hogy az, amit tesznek. Az »ideig, időkig és fél időkig« korántsem megszokott kifejezés az idő meghatározására, mint ahogy szokatlan az 1260 napos meghatározás is. Miért nem beszélt a próféta egyszerűen »három és fél év«-ről, ha valóban szó szerinti évekről van szó? Ehelyett a prófécia megkívánja – ahogy sok bibliatolmács évszázadokon át hitte is –, hogy egy napot egy évnek vegyünk. Ez azt jelenti, hogy az »ideig, időkig és fél időkig« kifejezés meg az »ezerkétszázhatvan nap« tulajdonképpen ezerkétszázhatvan esztendőt jelent.[33]

Az adventista bibliamagyarázók e prófécia kezdetéül i.sz. 538-as évét vették, amikor a pápaság megdöntötte az utolsó ariánus hatalmat; végének pedig 1798-at, amikor a franciák rabságba hurcolták a pápát.[34] Ellenben, a dátumok önmagukban nem adnak kulcsot a prófécia megértéséhez, az erős bibliai alappal rendelkező, és ugyanakkor egyszerű részletek azok, amelyek ezt lehetővé teszik. Először, a Dán 7-ben és a Jel. 12:6 és 14. fejezetben leírt üldözés a pápai Rómától jött. Másodszor, erre a próféciára is érvényes az »egy nap egy év« elv. E két profetikus alapelvből kiindulva a maradék első jellemzője világos magyarázatot nyer.

A pápai Rómát az időszámításunk szerinti VI. században állították fel. Az 1260 év a XVIII. század végéhez és a XIX. század elejéhez vezet bennünket, amikor – e jellegzetes időszak **után** – sor került az »asszony magvának« megjelenésére. Tehát az 1260 év a XVIII. század végén és a XIX. század elején jár le, és csak ekkor találkozunk újból a maradékkal.

Maga a profetikus időkeret nem mutat rá arra, ki a maradék, azt azonban megtudhatjuk, ki nem lehet a maradék. Mivel ez a maradék csak az 1260 év leteltével jelenik meg, ami a XVIII. század végére és a XIX. század elejére esik, a nagy reformált egyházak nem jöhetnek számításba. Igaz, hogy ezeknek az egyházaknak a hívei is a maradék részei lehetnek – és lesznek is –, ezek a vallásközösségek azonban a reformációból nőttek ki, még a XVI. és a XIII. században, azaz túl korán ahhoz, hogy »az ő (asszony) magvából valók« lehessenek. A lutheránusok, a metodisták, a baptisták, a hetednapi baptisták, az episzkopálisok, a presbiteriánusok a kongregacionalisták túl régóta léteznek mint egyház, ezért nem lehetnek a Jel 12:17-ben említett maradék. az asszony magva maradékának az 1260 éves időszakot követő időben kell megjelennie, ami tehát a XVIII. század végét és a XIX. század elejét jelenti.

A maradékot ellenben nemcsak erről lehet felismerni. Az 1260 éves periódus után sok különféle irányzatú egyház jelnet meg. Ezért, hogy megállapíthassuk, melyik a maradék, több jellemző részletre van szükségünk, amit – szerencsére – meg is kaptunk.

A maradék másik jellemzője, hogy »megőrzi Isten parancsolatait« (Jel. 12:17). Akárhogy értelmezik is az emberek az »Isten parancsolatai« kifejezést, az (ha mást nem is) a Tízparancsolatot jelenti.

»Itt akik megtartják Isten parancsolatait és Jézus hitét« (Jel 14:12)

»Aki ezt mondja: ismerem őt, és az ő parancsolatait nem tartja meg, hazug az, és nincs meg abban az igazság« (1Ján 2:4).

»A törvényt tehát hiábavalóvá tesszük-e a hit által? Távol legyen! Sőt inkább a törvényt megerősítjük« (Róma 3:31).

»Tiszteljed a te atyádat és a te anyádat (ami az első parancsalt ígérettel)« (Eféz 6:2).

»Boldogok, akik megtartják az ő parancsolatait, hogy joguk legyen az életnek fájához, s bemehessenek a kapukon a városba« (Jel. 22:14).

»Ha engem szerettek, az én parancsolataimat megtartsátok« (Ján 14:15).

---

[33] Lás: Clifford Goldstein, 1844 Made Simple (Boise, Idaho: Pacific Press, 1989); William Shea, Válogatás a próféciák magyarázatából (Takoma Park, Md.: General Conference of SDAs, 1982)!

[34] Bővebb adatok erről Marvin Maxwell Apokalipszis című könyvében, Belgrád, 1996. 274–327.

Természetesen, a Tízparancsolatba foglalva (mondhatnánk úgy is, hogy a szívében) helyezkedik el a 4. parancsolat is, amit majdnem az egész világ elfelejtett. Még azok közül is, akik azt állítják, hogy megtartják, sokan nem teszik ezt, mert a hét első napját tisztelik a hetedik nap helyett. Akármilyen becsületesen és ájtatosan ünneplik is a vasárnapot, a Biblia akkor is azt mondja, hogy a hetedik nap – és nem az első nap – »az Úrnak a te Istenednek szombatja« (2Móz 20.10). Tehát annak, aki meg akar felelni a maradék második jellemzőjének, meg kell tartania »Isten parancsolatait«, beleértve a szombatot is.

»Mert ha valaki az egész törvényt megtartja is, de vét egy ellen, az egésznek megrontásában bűnös. Mert aki ezt mondotta: **Ne paráználkodjál**, ezt is mondotta: **Ne ölj**. És ha nem paráználkodol, de ölsz, törvényszegővé lettél« (Jak 2:10.11). Jakab ezt így is megfogalmazhatta volna: »Mert aki ezt mondta: Ne paráználkodjál, ezt is mondta: Megemlékezzél a szombatnapról. És ha nem paráználkodok, de viszont nem tartod meg a szombatot, törvényszegővé lettél.«

A szombat fontossága a Jelenések 14. fejezete fényében még világosabbá válik. Az utolsó idők kontextusában egy angyal – a szombat parancsának nyelvezetével élve – felszólítja a földkerekség lakóit, hogy féljék az Istent, »aki teremtette a mennyet és a földet, és a tengert és a vizek forrásait« (Jel 14:7), ellentétben azokkal, akik imádják »a fenevadat és annak képét« (9. vers). E vallási zűrzavar közepette Isten népe úgy van jellemezve, mint aki megtartja »az Isten parancsolatait és a Jézus hitét« (Jel. 14:12). Itt, akárcsak a Jel 12:17-ben, Isten parancsolatain van a hangsúly, közülük pedig csak a negyedik beszél kimondottan arról, hogy azt imádjuk, »aki teremtette a mennyet és a földet, a tengert és a vizek forrásait.« Kétségtelen, hogy amikor a Jelenések könyve az Isten parancsolatait megőrző maradékot említi, akkor azokról beszél, akik az egész törvényt – tehát a negyedik parancsolatot is – megtartják.

Ezek szerint, a maradék második jellemzője segít abban, hogy még jobban kirostáljuk azokat, akik még megmaradtak. Több egyházszervezet – mint például a pünkösdisták, a mormonok, a Jehova-tanúk és mások – az ezerkétszázhatvan éves próféciai időszak után jelent meg, ám majdnem mindegyikük elveti a negyedik parancsolatot, vagy azért, mert másik napot ünnepel, vagy azért, mert egy napot sem ünnepel. Pedig az Isten parancsolatai magukban foglalják a hetedik nap, illetve a szombat megtartását is. Az »ő magvából való« maradék tehát azonkívül, hogy a tizennyolcadik század végén és a tizenkilencedik század elején jelenik meg, a szombatot is tiszteli.

E második ismertetőjel meghatározásával a magukat maradéknak tartók száma jóval lecsökkent. Szerencsére van még egy jellemző vonás, amely közvetlenül hozzásegíthet bennünket a biztos azonosításhoz. A Jel. 12:17. verse ugyanis elmondja, hogy a maradék az, akinél »vala Jézus Krisztus bizonyságtétele.«

15.

Jézus földi szolgálatának kezdetén a tömeg előtt állt, és Keresztelő Jánosról beszélt. Miután idézte a Jánosra vonatkozó bibliaszövegeket, kijelentette: »Mert mondom néktek, hogy azok között, akik asszonytól születtek, egy sincs nagyobb próféta Keresztelő Jánosnál« (Luk 7.28).

Ezek a szavak döntő fontosságúak annak az igazságnak a megértésében, hogy az utolsó idők maradéka magáénak tudhatja a »Jézus Krisztus bizonyságtételét« (Jel. 12:14). Így tehát ez a harmadik, egyben utolsó ismertetőjel, amelyről Isten maradékát felismerhetjük.

Hogyan lehetséges ez?

Ha Krisztus idejéig nem létezett Jánosnál nagyobb próféta, akkor például Ámos próféta vagy kisebb, vagy vele egyenlő lehetett csak, tehát semmiképpen sem lehetett nagyobb. Dávid király is csak Jánosnál kevésbé fontos személy lehetett, esetleg ugyanolyan fontos, mint ő, de semmiképpen sem fontosabb. Sem Ésaiás, sem Mózes – akármilyen ismert

is volt – nem lehet nagyobb Jánosnál, mivel maga Jézus mondta, hogy »egy sincs nagyobb próféta Keresztelő Jánosnál.«

Habár Jézus nem okolta meg különösképpen, miért adott ilyen kijelentést, ezt valószínűleg azért tette, mert Jézus a Messiás előhírnöke volt, s ezzel az előnnyel más próféták nem rendelkeztek. Az is lehet, hogy az isteni elhívás különlegessége miatt kapott kiemelkedő helyet.

Bármi lehetett is János kiváltságos státusának az oka, annyi biztos, hogy jelentős különbség van közte és a többi próféta között, nem annyira a helyére, hanem inkább prófétai elhívatásának különbözőségére vonatkozóan.

Konkrétan, miben rejlik ez a különbség?

A Bibliában nem találhatjuk meg Keresztelő János egyetlen feljegyzését sem!

Krisztusnak a Jánosról mondott szavai két dolgot bizonyítanak. Először is azt, hogy egy prófétának nem kell szükségszerűen bibliaírónak lennie, másodszor, ahhoz, hogy valaki nagy próféta legyen, nem kell okvetlenül benne lennie a Bibliában.

A Biblia megemlít néhány olyan jelentős, nagy prófétát, aki semmi olyat nem írt, amit besorolhattak volna a Szentírás kánonjába. Így például Nátán (akit 2Sám 7.2 verse prófétának nevez) szembeszállt Dáviddal, aki egyik vitéze feleségével paráználkodott s elrendezte, hogy az elvesszen a háborúban, hogy feleségét elvehesse. A próféta a szemébe vágta: »Te vagy az az ember!« (2Sám 12:7). Nátán azonban nem írt olyat, ami bekerülhetett volna a Bibliába. Illés próféta (Lásd: 2Krón 21:12!) Izrael királya, Akháb elé állt, és így szólt: »Él az Úr, az Izrael istene, aki előtt állok, hogy ez esztendőkben sem harmat, sem eső nem lészen; hanem csak az én beszédem szerint« (1Kir 17:1). Ő sem volt kisebb tekintélyű próféta, mégsem találjuk egyetlen kéziratát sem a Biblia kánonjában.

Mit mondjunk Gád prófétáról (1 Sám 22,5), aki segítségére volt Dávidnak, amikor Saul elől menekült? Vagy mit szóljunk a silóbeli Ahijáról, aki a zsidó nemzet kettéválásáról prófétált; vagy Obed prófétáról meg Elizeusról (2Krón 15,9; 2Kir 16,12)?

A bírák idejében a zsidó népet Jábin kananeus király nyomorgatta, aki »húsz esztendeig zsarnokoskodott az Izrael fiai felett erőszakkal« (Bír 4:3). Amikor eljött a felszabadulás ideje, kihez fordultak az emberek utasításért, bizonyságért és vezetésért?
Debora prófétanőhöz (4. vers), aki Izraelnek utasításokat adott, sőt maga is elment, hogy jelenlétével bátorítsa a csapatokat. Deborának nemhogy nincs könyve a Bibliában, hanem emellett még asszony is volt!

Miután Jósiás király meghallgatta, mit ír a törvénykönyvben, így szólt alattvalóihoz: »Menjetek el, kérdezzétek meg az urat én érettem és a népért és az egész Júdáért, e könyvnek beszédei felől,a mely megtaláltatott; mert nagy az úr haragja, mely felgerjedett ellenünk« (2Kir. 22:13). Engedelmeskedve a király parancsának, szolgái elmentek Hulda prófétaasszonyhoz, aki így szólt hozzájuk: »Ezt mondja az Úr: Íme én veszedelmet hozok e helyre és a helyen lakozókra, a könyv minden beszédei szerint, amelyet olvasott a Júda királya« (2Kir 22:14.16).

Ám, nemcsak az Ótestamentumban olvashatunk prófétanőkről, hanem az Újtestamentumban olvashatunk prófétanőkről, hanem az Újtestamentumban is. Miután Jézus megszületett szülei felvitték Jeruzsálembe, hogy ott bemutassák.
A templomban, többek között, jelen volt Anna prófétaasszony is, »Fánuel leánya, az Áser nemzetségéből« (Luk 2:36). Akkor lépett a templom előcsarnokába, amikor Simeon Mária előtt a kis Jézusról Prófétált. Ekkor Anna prófétaasszony is jövendölni kezdett: »Ez is ugyanazon órában oda állván, hálát adott az Úrnak, és szólt ő felőle mindeneknek, akik Jeruzsálemben a váltságot várták« (38. vers). Azonban Anna prófétanő könyvét sem találjuk meg a Bibliában.

Lukács a feljegyzéseiből megtudjuk, hogy a Czézáreában élő Filep evangélistának (ApCsel 21:8) négy lánya volt, »akik prófétálnak vala« (9. vers). Egyikük sem kapott helyet a Szentírás kánonjában.

Az Írások azt bizonyítják, hogy Isten nemcsak hogy olyan prófétákat is felhasznált, akiknek a könyveit nem találjuk meg a Bibliában, hanem hogy köztük sok nő is volt!

A prófétálás olyan jelenség, amit mind az Ó-, mind az Újtestamentumban megtalálunk. Pál apostol írta:

»Ezokáért mondja az Írás: Fölmenvén a magasságba foglyokat vitt fogva, és adott ajándékokat az embereknek… És Ő adott **némelyeket apostolokul**, némelyeket prófétákul, némelyeket evangélistákul, némelyeket pedig pásztorokul és tanítókul: a szentek tökéletesítése céljából szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére, míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére« (Eféz 4:8. 11–13).

Nyilvánvaló, hogy a szentek még messze vannak a tökéletességtől, mert még nem érték el a »Krisztus teljességével ékeskedő kornak« mértékét, s világos, hogy az egyház még nem jutott el a »hitnek egységére.« Ám, éppen a felsorolt eszményképek miatt kaptuk a fenti ajándékokat. Mert miért lennének megvonva az egyháztól, mielőtt az elvégezné feladatát? S ha már léteznek pásztorok, tanítók és apostolok, akik gyülekezeteket alapítanak, akkor miért ne létezhetnének próféták is?

Szinte Pál apostol írta: »Mivelhogy mindenben meggazdagodtatok őbenne, minden beszédben és minden ismeretben, amint megerősíttetett ti bennetek a Krisztus felől való bizonyságtétel úgy, hogy semmi kegyelmi ajándék nélkül nem szűkölködök, várván a mi Urunk Jézus Krisztus megjelentését« (1Kor 1:5–7). Pál vágya az volt, hogy a Krisztust várók semmilyen kegyelmi ajándékban ne szűkölködjenek, amibe beleértődik, természetesen, a prófétálás is. »És pedig némelyeket rendelt az Isten az anyaszentegyházban először apostolokul, másodszor prófétákul, harmadszor tanítókul…« (1Kor. 12:28).

Amikor Jézust az Ő második eljövetelének jeleiről kérdezték, válaszában elmondta, hogy az utolsó időben »sok hamis próféta támad, akik sokakat elhitetnek« (Mát 24:11), Jézus nem azt mondta, hogy őrizkedjünk mindenkitől, aki csak prófétának vallja magát, mivel nem lesz több Istentől küldött próféta. Ellenkezőleg! Ha létezni fognak hamis próféták, akkor mindenképpen lesznek igazi próféták is az időknek végéig.

Végül pedig, amikor Isten maradékának jellemzőiről olvasunk, megtudjuk, hogy a Prófétaság Lelke a végidőben képviselve lesz körében. »Megharaguvék azért a sárkány az asszonyra, és elméne, hogy hadakozzék egyebekkel az ő magvából valókkal, az Isten parancsolatainak megőrzőivel, és **akiknél vala a Jézus Krisztus bizonyságtétele**« (Jel. 12:17).

Mi a »Jézus Krisztus bizonyságtétele«?

A bibliamagyarázók nem tudnak megegyezni, hogy a »Jézus Krisztus bizonyságtétele« a keresztény egyház Jézusról való bizonyságtevését jelenti-e, vagy pedig Jézusnak a prófétálás ajándéka révén adott bizonyságtételét?[35] Ellenben, egy párhuzamos vers az utóbbit bizonyítja, miszerint »Jézus bizonyságtétele« az, amit Ő maga adott:
»És leborulék annak (az angyal) lábai előtt, hogy imádjam őt, de monda nékem: Meglásd, ne tedd; szolgatársad vagyok néked és a te atyádfiainak, akiknél a Jézus bizonyságtétele van; Istent imádd, mert a Jézus bizonyságtétele **a prófétaság lelke**« (Jel. 19.10).

»Jézus bizonyságtétele« tehát a prófétálás lelki ajándékában jut kifejezésre. A Jel 22:8–9. verse segít nekünk, hogy ezt jobban megértsük:

---

[35] Lásd: Gerald Pfandl, „A maradék egyház és a Prófétaság Lelke”, Értekezés a Jelenésekről, szerk.: Frank Holbrook (Silver Springs, MD. Biblical Research Institute, 1992.), 2:303–322.

Jelenések 19.10
»És leborulék annak lábai előtt,
hogy imádjam őt,
de monda nékem: Meglásd, ne tedd;
szolgatársad vagyok néked és a te atyádfiainak,
akiknél a Jézus bizonyságtétele van,
Istent imádd, mert a Jézus bizonyságtétele
a prófétaság lelke.«
Jelenések 22:8–9.
»És mikor hallottam és láttam,
leborulék az angyal lábai előtt, hogy imádjam,
aki nékem ezeket megmutatta vala.
Az pedig monda nékem: Meglásd, ne tedd;
mert szolgatársad vagyok néked, és a te
atyádfiainak, a prófétáknak, és azoknak,
akik megtartják e könyvnek beszédeit.
Az istent imádd.«

János mindkét esetben az angyal lábai elé borult, aki neki mindkét alkalommal majdnem szó szerint ugyanazt mondta. A Jel 19:10-ben az atyafiak jellemzője, hogy náluk van a »Jézus bizonyságtétele«, míg a Jel. 22:9. verse az atyafiakat egyszerűen »próféták«-nak nevezi. Ez a párhuzam rámutat arra, hogy a »Jézus bizonyságtétele«, azaz a »Prófétaság Lelke«, tulajdonképpen a prófétálás ajándéka, amivel a próféták rendelkeznek. »A prófétáknak megadatott a Prófétaság Lelke.«

Jézus idejében a zsidók a Prófétaság Lelkét egyszerűen úgy értelmezték, mint a Szentlelket, esetleg szakszerűbben, mint a prófétáknak adott Lelket. J. P. Chafer a posztbiblikus héber iratokról ezt írja: »Már maga a Prófétaság lelke kifejezés világosan rámutat arra, hogy a Szentlelket Isten küldte, s Ő az, aki a prófétálás lelkét az emberbe ülteti.«[36]

F.F. Brus írja: »A Prófétaság Lelke kifejezés megtalálható a posztbiblikus judaista iratokban is, használták például a tárgumi magyarázatban, ahol arról volt szó, hogy a Jehova lelke szállt rá erre vagy arra a prófétára.«[37]

Így tehát az »ő magvából való« utolsó bibliai maradék nemcsak hogy a XVIII. század végén és a XIX. század elején jelenik meg, és nemcsak hogy megtartja Isten parancsolatait, beleértve a negyediket is, hanem rendelkezni fog a Prófétaság Lelkével is, ami a prófétálás ajándéka. Ennek az adománynak jelen kell lennie a maradék körében, hiszen ez egyike a három legfontosabb ismertetőjelének.

Ha ezeket szeme lőtt tartjuk, akkor a Tapasztalatok és látomások című könyvnek a következő részlete különös jelentőséget nyer:

»Az Úr megengedte nekem, hogy egyéb világok életébe is bepillanthassak. Szárnyakat kaptam és egy angyal magas és fenséges helyre vezetett. Füve üde zöld színben díszlett, és a madarak bájos dalokat csicseregtek. E hely lakói különböző termetűek voltak.
Rendkívül hasonlítottak Krisztus tökéletes képéhez, arcuk szent örömtől sugárzott, ami megfelelt e hely szabad és kiváltságos voltának.

Egyiküket megkérdeztem, hogy hogyan van az, hogy ők sokkal szeretetre méltóbbak, mint a föld lakosai. A felelet így hangzott: Mi teljesen engedelmeskedtünk istent örvényeinek s nem buktunk el engedetlenségünk következtében, mint a föld lakói. Majd két fát láttam.

[36] Idézet az Értekezés a Jelenések c. műből, 6:317.

[37] u.o. 318.

Az egyik egészen olyan volt, mint az élet fája a mennyei városban. Mindkét fa gyümölcse csodaszép volt, de az egyik fa gyümölcséből nem ehettek… Innen egy olyan világhoz vitettem, amelynek hét holdja volt. Ott láttam a jóságos, idős Énókhozt, aki elragadtatott. Jobbjában nagyon szép pálmaágat tartott, melynek minden egyes levelére e szó volt írva: ’győzelem’. Fejét vakítóan fehér koszorú ékesítette. A koszorúnak levelei is voltak, s ezek mindegyikére e szó volt írva: ’tisztaság’. A leveleket különféle színű kövek kirakása ékesítette… Kérdeztem őt, hogy ez-e az a hely, ahová a földről vitetett? Azt felelte: ’Nem, az én otthonom a város, ide csak ellátogattam.’ Úgy viselkedett még ott is, mintha egészen odahaza lett volna. Engedélyt kértem kísérő angyalomtól, hogy én is ezen a helyen maradhassak. Lehetetlennek tűnt fel előttem ismét visszatérni a sötét világba.«[38]

Nos, mit gondoltok erről? Az írónő szavainak eredetét nem sok féle módon magyarázhatjuk: vagy csaló volt, aki a démonok ihletése alatt állt, vagy elmebeteg, vagy pedig olyan személy, aki birtokában volt a Prófétaság Lelke ajándékának. A kereszténység törtnetének vagy az egyik legnagyobb csalója volt, vagy az egyik legnagyobb prófétája, aki azt állítja magáról, hogy látomásban egy másik világba vitetett, ahol elbeszélgetett az ottani lakosokkal, vagy hazug és szédelgő, vagy próféta, akin keresztül Isten olyan látóhatárt nyit a világosság és az igazság számára, amilyent az apostolok ideje óta nem tapasztalt a világ.

Ez az elv Krisztusra is vonatkozik. Némelyek csak nagy prófétát láttak benne. Egy próféta azonban sohasem mondta volna magáról: »Én vagyok az út, az igazság és az élet: senki sem mehet az Atyához, hanemha én általam« (Ján 14:6). Sem azt, hogy »én vagyok a feltámadás és az élet; aki hisz énbennem, ha meghal is él« (Ján. 11:25). Vagy egy hazug álmodozó volt, vagy pedig tényleg Ő az Út, az igazság, az Élet és a Feltámadás. Létezik-e még valami e kettő között?

Ellen White is csak két lehetőség elé állít bennünket. Munkássága nem engedélyez valamilyen megalkuvó megoldást. Senki nem állítja, hogy ez az asszony hiba és fogyatékosság nélkül való, tökéletes személy volt, akinek nem kellett növekednie, javulnia. Senkinek sem szabad azt állítania, hogy írásai egyenértékűek a Bibliával,v agy hogy azok az igazság magasztos mércéi.

Azt sem lehet letagadni, hogy azok, akik hisznek benne, már sokszor visszaéltek írásaival. Mégis, mit mondhatunk, amikor különböző bibliai jeleneteket olyan részletesen elmagyaráz, mint például Pilátus feleségének az álmát?

»Látta Őt (Jézust), mikor kihallgatták a palota udvarán. Látta, hogy kezeit szorosan összekötözték, mint ahogy egy bűnöző kezeit szokták. Látta Heródest és katonáit szörnyű tettük végzése közben… Látta a keresztet a Golgotán, és látta, mikor a földet sötétség borította be, és hallotta a titokzatos kiáltást felszakadni Jézus ajkáról: ’Elvégeztetett!’ (Ján. 19:30). Azután még egy másik jelenet tárult fel előtte. Felismerte Jézust, aki egy hatalmas fehér felhőn ült, mialatt a föld megremegett, és Jézus gyilkosai lélekszakadva menekültek dicsősége jelenléte elől.«[39]

Az ilyen és ehhez hasonló részletek azt bizonyítják, hogy vagy azt írja le, amit a Prófétaság Lelke mutatott neki, vagy pedig mindez olyan nagyszabású ámítás, amilyenre Joseph Smith óta – akinek a varázsszemüvege állítólag lehetővé tette, hogy a Mormonok könyvében található aranytáblát lefordítsa – nem volt példa.

Honnan nyert belátást Ellen White az Ábrahámhoz intézett felhívásba, hogy áldozza fel fiát a Mórija hegyén? Honnan tudhatta hogy Ábrahám »reszkető hangon mondta el fiának Isten üzenetét«? Ki mondta meg neki, hogy Izsák »megtiszteltetésének tartotta, hogy életét feláldozhatja Istennek«?

[38] Ellen G. White, Tapasztalatok és látomások, Újvidék, 1981. 13–14.

[39] Ellen G. White, Jézus élete, Bp., 1989. 638–639.

Mely lélek ihlette őt arra, hogy ezt írja: »Gyengéden igyekezett enyhíteni atyja fájdalmán, és segítette, hogy erőtelen kezével odakösse az oltárhoz«?[40] Mindez az ördögtől volna?!

Honnan merítette az ihletet, amikor leírta, milyen légkör uralkodik majd a mennyben a szentek feltámadása után?

»Amikor Jézus Isten városában fogadja a megváltottakat, elragadtatott ujjongás zeng át a légen. A két Ádám találkozik. Isten Fia kitárt karral fogadja az emberiség ősét, akit Ő teremtett, aki Alkotója ellen vétkezett, akinek a bűnéért a Megváltó a keresztre feszítés nyomát a testén viseli. Amikor Ádám megpillantja a durva szögek helyét, Urának nem a keblére, hanem alázattal a lábához borul, és így kiállt: 'Méltó, méltó a megöletett Bárány!' A Megváltó gyengéden felemeli Ádámot, és tekintetét rég elveszett édeni otthonára irányítja.«[41]

Milyen okból és ki ihlette őt Krisztus feltámadásának aprólékos leírására?

»Mialatt a legnagyobb izgalommal várták győzelme pillanatát, egy hatalmas angyal gyorsan repülve szállott alá a mennyből. Arca a villámhoz hasonlóan ragyogott, ruhája fehér volt. Az angyal fényessége tovaűzte útjáról a sötétséget és homályt, és a gonosz angyalok csapatát – amely diadalittasan igényelte magának Jézus testét – félelmes menekülésre késztette. Nem állhattak meg az angyal dicsősége és szépsége előtt. Az angyali csapat, amely szemtanúja volt Jézus megaláztatásának és őrizte az Ő nyughelyét, a mennyből alászálló angyalhoz csatlakozott, és együttesen jöttek le a sírhoz. Közeledésüktől megingott és remegett a föld; hatalmas földrengés keletkezett… Midőn az angyalok szétáradó dicsősége napnál fényesebben sugárzott, a római őrség élettelenül rogyott a földre. Az egyik angyal megragadta a síron fekvő hatalmas követ, elhengerítette azt és leült rá. A másik angyal belépett a sírba, s eltávolította a lepleket Jézus testéről. Most a mennyei angyal földet rázó, erőteljes hangon kiáltotta: 'Jézus, Istennek Fia, Atyád hív Téged! Jöjj elő!'«[42]

Ellen White kijelentette, hogy írásai »vagy Isten jelét viselik magukon, vagy a Sátánét.«[43] Ki ihlette az említett leírásra?

Kétségkívül voltak olyanok,a kik kiragadták mondatait a szövegkörnyezetből, hogy alátámasszanak velük olyan dolgokat, amelyekkel ő sohasem egyezne. Hányan visszaéltek már írásaival, amikor találomra összeszedett idézeteivel próbálták meggyőzni beszélgetőtársaikat különféle vitákban (amilyen például a Krisztus természetéről, vagy – mondjuk – a csípős paprika hasznosságáról folytatott vita)! Voltak olyan esetek is, amikor a tanácsaival és intelmeivel »fejbe vert« egyének többé bele sem akartak pillantani könyveibe! Mások tévesen olyan magaslatokba emelik írásait, hogy sokan éppen az miatt vetik el őket, mert nem felelnek meg az ihletettségükről alkotott hamis elképzeléseinek és váralmaiknak. Egyesek hitalapelveiket is Ellen White írásaiban keresik, s nem a Bibliában! Az ilyenek számára ő a legfelsőbb tekintély mindenben. Tehát, ahhoz semmi kétség nem fér, hogy sokan visszaéltek írásaival, és tévesen magyarázták, sőt eltorzították őket. **Mindez azonban nem ok arra, hogy bárki is kétségbe vonja prófétai ajándékának értékét!**

16.

Most, miután ismerjük az utolsó jellemző vonást is, a maradékot könnyen azonosíthatjuk. Szem előtt tartva a kapott információkat, olvassuk el még egyszer a Jel 12:17. versét:

[40] Ellen. G. White. Páteriárkák és próféták, Bp., 1993. 118.

[41] Ellen G. White, A nagy küzdelem, Bp., 1985. 647.

[42] Tapasztalatok és látomások, 98.

[43] Ellen G. White, Bizonyságtételek (V.), 1987. 98.

»Megharaguvék azért a sárkán (Sátán) az asszonyra (Isten egyházára), és elméne, hogy hadakozzék egyebekkel az ő magvából valókkal (akik a XVIII. század végén és a XIX. század elején jelentek meg), az isten parancsolatainak megőrzőivel (beleértve a hetedik napot – a szombatot – is), és akiknél volt a Jézus Krisztus bizonyságtétele (a Prófétaság Lelke, amely Ellen White munkájában nyilvánult meg).«

Vajon véletlennek mondható-e, hogy az a néhány csoport közül, amelyik az utolsó idők maradékának első két ismertetőjelével rendelkezik, csak egyetlenegy csoport bír a harmadikkal is, a Prófétaság Lelkével, amely oly hatalmasan megnyilvánult benne? Ez a sajátságos hármas vonás bizonyítja, hogy Hetednapi Adventista Egyház Isten maradéka az utolsó időben.

De hogy lehet a Hetednapi Adventista Egyház maradék? Hogy lehet egy bűnöktől, viszályoktól, vitáktól terhelt mozgalom maradék? Lehet-e egy hideg, halott, alvó egyház maradék? Egy egyház, amely nem mentes sem a legalizmustól, sem a világiasságtól, sem a házassági elválásoktól, sem más deformációtól!? Egy egyház, amely a szabályokból vallást formált magának? Egy egyház, melynek tagjai majdnem minden hitalapelv körül vitát kezdenek! Lehet-e egy olyan közösség, melyet beszennyezett a megvesztegethetőség, a profetikus vezetés elhanyagolása és egyes tagok eretneksége, maradék?

Természetesen lehet!

Nézzük meg a régi Izraelt! Ők ezer évig voltak Isten maradéka annak ellenére, hogy nem volt bűn a nap alatt, amit el nem követtek volna. Szinte az egész Írás az ószövetségi maradék botlásaik elesései és eretnekségei miatt kesereg. A megvesztegethetőség, a viszálykodás, a megalkuvás, a házasságtörés, a törvényeskedés, a képmutatás, az eretnekség – mind-mind olyan bűnök, amelyek léteztek a régi maradéknál is, éppúgy, mint ma. **Mégsem vesztették el a maradék státusát!**

Izráel még a sok évszázados hitehagyás, megvesztegetés, bűn, vádaskodás és gonoszság után is Isten maradék népe maradt. Csak miután az úr elhívott egy újabb csoportot (a keresztény egyházat), amely képes volt a nagyobb világosság befogadására, akkor került sor arra, hogy a zsidó nép teljes egészében elvesztette a maradék szerepét.

A választott nép mint közösség sohasem a szentsége révén vált maradékká, hanem a nagyobb világosság miatt, amivel rendelkezett. Attól az időtől kezdve, hogy egy kis csoport, Noéval együtt, bement a bárkába, egészen a protestáns reformációig, a maradék közösségére mindig az volt jellemző, hogy nagyobb világossággal rendelkezett, mint szentséggel; ha másért nem, talán azért, mert sokan azok közül, akik e világossággal rendelkeztek, **nem voltak szentek.**

Például, Krisztus első eljövetelégi és az első keresztény egyház megalapításáig, Izrael több világosságot kapott az úrtól, mint bármely más vallás. Bármennyire megromlott is a nép, és bármennyire eltávolodott Istentől (az első templom idején a pogányokhoz közeledett, a második templom idején önmegigazító legalizmusba merült), még mindig több világossággal rendelkezett, mint pogány szomszédjai. ismerte a korára szóló igazságot, s ez volt az, ami leginkább maradékká tette őt.

Így van ez az adventizmussal is. Attól eltekintve, milyen arányú képmutatás, világiasság és hitehagyás mutatható ki a mozgalom keretén belül, minden más vallásközösségnél teljesebb ismerettel rendelkezik és meg van áldva az időszerű igazság áldásával. Függetlenül attól, hogy sok hívő nem követi ezt a világosságot (nem tartozik Izraelhez), nem tiszteli eléggé ezeket az igazságokat (nincs Izraelben) nem érzi ezeknek az igazságoknak a megszentelő hatását (nincs Izraelben), valamint, hogy a megtéretlenek és rosszak előtt hamis képet fest erről az üzenetről (így volt ez Izraelben is), az a fontos, hogy a Hetednapi Adventista Egyház – akárcsak a régi Izrael – sokkal nagyobb világossággal

rendelkezik, mint bármely más vallásközösség, s ez az, ami biztosítja számára a maradék **státusát.**

Ha egy, a kereszténység előtti korban élő zsidó elcsüggedt a bűn, a viszálykodás és a hidegség miatt, amivel saját vallásában találkozott, hova mehetett? Ha elege volt az értékek színvonalának csökkenéséből, a világiasságból, a világgal való kiegyezésből, ami különösen az első templom idejére volt jellemző, vagy ha csalódott és elcsüggedt a dogmatizmus és a képmutatás miatt, valamint a jobboldaliak konzervatív felfogása miatt a második templom idejében, vajon kihez fordulhatott? Szolgáljon-e a napnak, mint a rómaiak? Vagy meghajoljon a békák előtt, mint az egyiptomiak? Csatlakozzon-e a nagy misztikus kultuszokhoz? Vagy ő is társuljon a Diana istennőt imádókhoz? Esetleg a kánaáni Baál-követőkhöz? Bármilyen szomorú állapotban volt is egyháza, egyetlen más helyen sem talált volna több doktrináris igazságot!

Így van ez a mai adventistákkal is. Hova mehetne az elégedetlen adventista anélkül, hogy kompromittálná alapvető hittételeit?! Egy vasárnapot ünneplő egyházba, ahol a bibliai szombat helyett a vasárnapot tisztelik? Vagy olyan egyházba, ahol azt hiszik, hogy a halott gonoszok most a pokolban égnek? E két alapigazságot elvetve csak kevés lehetősége marad.

Az adventizmusból kilépni készülő adventista ma hasonló problémákkal találná magát szemben, mint a régi idők zsidója, aki el akarta volna hagyni a judaizmust. Természetesen, az adventisták és más protestánsok között nincs olyan nagy különbség, mint a régi Izrael és a környező népek tanítása között (még az adventisták és a római katolikusok vagy, mondjuk a nem keresztény közösségek között sem). A különbség azonban elég világos ahhoz, hogy egy többé-kevésbé jártas adventista megállapíthassa, hogy más lehetősége nincs.

Például, a keresztények milliói »beszélnek nyelveken«, ami – úgy hiszik – a szentlélek bennük való jelenlétéről tesz bizonyságot. Ezek az értelmetlen hangok szerintük a pünkösdkor kitöltetett Szentlélek lelki ajándékának modern megnyilvánulásai. Mert pünkösdkor, a Szentlélek elnyerése után következett be az a csoda az apostolokon, hogy »kezdének szólni más nyelveken, amint a Lélek adta nekik szólniuk« (Ap.csel. 2:4).Az Apostolok cselekedetei szerint ez a lelki ajándék képessé tette őket arra, hogy megszólaljanak idegen nyelveken (Lásd: Ap.csel. 2:11!), ami teljesen különbözik attól a lármától és zűrzavartól, amely a karizmatikusok, illetve a pünkösdisták között tapasztalható ma.

Ugyanakkor valahogy mindenki elhanyagolja Pál intését az ellen, hogy az istentiszteleteken egyszerre több nyelven is beszélnek: »Azért ha az egész gyülekezet egybegyűl, az mindnyájan nyelveken szólnak, bemenvén az idegenek vagy hitetlenek, nem azt mondják-e, hogy őrjöngtök?« (1Kor. 14:23) Vasárnaponként egész gyülekezetek (hívők százai és ezrei) szólalnak meg egyidejűleg különféle »nyelveken«, s nem követik Pál apostol tanácsát, hogy »ha valaki nyelveken szól, kettő vagy legfeljebb három legyen, mégpedig egymás után; és egy magyarázza meg« (27. vers).

Kétségtelen, hogy a karizmatikus közösségek tagjai között is vannak őszinte és egyszerű lelkek, akik ismerik és szeretik az Urat, s akiknek nevei be vannak jegyezve az élet könyvébe. Habár számos gyanús lelki ajándékuk van, a **Lélek gyümölcseit** sokuk életében felismerhetjük, néha talán világosabban, mint egyes adventistáknál. Kétségtelen, hogy a karizmatikus közösség hívőiből is lesznek Isten országában, míg az adventisták közül sokan nem lesznek ott, annak ellenére, hogy nagyobb világosságot kaptak Ellen White-tól, még azokat illetőleg is, »akik érthetetlenül mormolnak, s azt ismeretlen, idegen nyelvnek nevezik, amit nemcsak az emberek nem ismernek, hanem maga az úr és az egész menny sem ismer.«[44]

Ahelyett, hogy az embereket felkészítené Krisztus második eljövetelére, a nyelveken szólók mozgalma azon van, hogy egyesítse a katolikusokat és a protestánsokat egy olyan

[44] Ellen G. White, Bizonyságtételek (I.), 412.

közösségbe, amely végül egy hitehagyó vallási rendszerré átalakul át, s üldözni fogja az Isten parancsolatait megtartó népet.

Egy másik tanítás, ami sokkal veszélyesebben a »nyelvek«-nél, az »örök biztonság« tana, amit úgy is ismerünk, hogy »egyszer megmentve – örökre megmentve.« Akármilyen hihetetlennek tűnik is, milliók hiszik, hogy ha valaki egyszer elfogadta Krisztust személyes Megváltójának, ő ár nem tehet semmi olyat, ami üdvösségét veszélybe sodorná. örökre elpecsételtetett Krisztus vérével, s azután már akármilyen jelleme lesz, vagy akármilyen mélyre süllyed is a bűnben, az örök élet biztosítva van számára.

Ezzel ellentétben maga Jézus figyelmeztetetett arra, hogy »aki mindvégig megáll, az megtartatik« (Mát 10:22). Pál így tanácsolta a hívőket: »Félelemmel és rettegéssel vigyétek véghez a ti üdvösségeteket« (Fil. 2:12). A következőket is Pál apostol mondta: »Hanem megsanyargatom testemet és szolgává teszem, hogy míg másoknak prédikálok, magam valami módon méltatlanná ne legyek« (1Kor. 9:27). Habár a keresztények biztosak lehetnek, és biztosaknak is kell lenniük üdvösségükben, az »egyszer megmentve – örökre megmentve« elmélet abszurd végletbe vezet.

Nem ítélem el azok hitét, tapasztalatát és őszinteségét, akik ezt hiszik, azonban ez a tanítás nem bibliai igazság, és főleg nem jelenvaló igazság. Ezenkívül, gondolhatjuk, milyen nehézségbe kerül majd egy-egy ilyen hívő az utolsó időben, amikor döntenie kell, hű marad-e Isten parancsolataihoz, ha meggyőződése szerint, miután elfogadta Krisztust, a döntések és választások már nem befolyásolják üdvösségének kérdését! Ha hiszed, hogy üdvözülni fogsz, attól függetlenül, hogy Krisztus Megváltóként való elfogadása után hogyan viselkedsz, akkor nem lesz gondod a bibliai szombattal sem, főleg amikor majd az munkahelyedbe, otthonodba, családodba vagy életedbe kerülhet.

Egy másik véglet, amivel az adventizmust elhagyni vágyó találkozhat, az a tanítás, hogy Isten még a nagy nyomorúság beállta előtt elragadja népét. Milliók hiszik ugyanis, hogy a Krisztus eljövetelét megelőző nagy nyomorúság előtt Isten igaz gyermekei titokban felvitetnek, míg a többiek itt maradnak. Bárhol legyenek is ezek a keresztények – otthon, az autóban, a csónakban, a tanteremben –, egyszerre csak titkon, csendben eltűnnek, hogy még a nehéz napok kezdete előtt Jézussal legyenek. Ennek az elméletnek a támogatói általában 1Thess 4:16,17. versére hivatkoznak: »Mert maga az Úr **riadóval, arkangyal szózatával, isteni harsonával** leszáll az égből; és feltámadnak először, akik meghaltak volt a Krisztusban; azután mi, akik élünk, akik megmaradunk, elragadtatunk azokkal együtt a felhőkön az Úr elébe a levegőbe; és ekképpen mindenkor az Úrral leszünk.«

A riadó, az arkangyal szózata és az isteni harsona ellenére, szerintük ez a vers azt tanítja, hogy a keresztények titokban, csendben vitetnek fel a mennybe, mialatt az egész világ elámul váratlan elragadtatásukon.

Mi az, ami veszélyes ebben a tanításban? Hogyan fognak azok, akik hisznek e titkos elragadtatásban, ügyelni a fenevad bélyegére és az ezzel kapcsolatos eseményekre, ha biztosak abban, hogy az Úr begyűjti őket, mielőtt a megpróbáltatások és a nyomorúságok elkezdődnének?

Ugyanígy, szinte az egész konzervatív keresztény világ azt várja, hogy Krisztus már **eljövetelével** felállítsa országát a földön, még ha a Thessalonikabeliekhez írt levélben azt olvassák is, hogy »elragadtatunk azokkal együtt a felhőkön az Úr elébe a levegőbe« (17. vers).

A keresztény fundamentalisták és a protestánsok hiszik, hogy Krisztus második eljövetelével átveszi az uralmat a földön, és a szentekkel együtt itt fog uralkodni ezer esztendeig, ahelyett, hogy felvinné népét a mennybe. Tim LaHaye ezt írja:

»Az egyedüli, amiben mind a zsidók, mind a keresztények egyformán hisznek, hogy egy nap eljön a Messiás és felállítja országát a földön… Az ezeréves királyság idején a föld lakóinak nagy része hívővé lesz… Krisztus fog uralkodni, ezért nem lesznek majd erkölcstelen és más romboló jellegű tv-műsorok… A testre nézve ártalmas anyagokat betiltja,

ezért az emberi elme nem ködösödik be, s nem válik képtelenné a bibliai igazságok felismerésére… Az egyetemi katedrák előtt nem ateista előadók fognak állni, akik készek arra, hogy a fiatalok elméjét tönkretegyék… Még a művészet is Krisztust fogja dicsőíteni.«[45]

Ez a tanítás minden másnál jobban sebezhetővé teszi a milliós kereszténységet Sátán csalásival szemben, aki az utolsó idők »nagy drámájának tetőfokán meg fogja személyesíteni Krisztust«, utánozva eljövetelét. Mivel lehetne az embereket jobban becsapni, ha nem azzal, hogy Krisztus mindjárt az eljövetele után felállítja a földön országát!

»A nagy csaló ekkor azt a látszatot fogja kelteni, hogy Krisztus eljött. Sátán a föld különböző részein káprázatos, csillogó, fenséges lényként jelenik meg az embereknek. Hasonlítani fog ahhoz a képhez, amit János a Jelenések könyvében az Isten Fiáról festett (Jel 1:13–15). Emberi szem nem látott nagyobb dicsőséget annál, mint ami őt körülveszi. Ez a győzelmi kiáltás harsog bele a levegőbe: ’Krisztus eljött! Krisztus eljött!’ Az emberek leborulnak előtte, és imádják. Ő pedig felemeli kezét, és áldást mond reájuk, miként Krisztus áldotta meg tanítványait, amikor a földön élt.«[46]

A konzervatív keresztényeknek egy másik dogmája, ami szinte majdnem általános elfogadott, hogy az ember a halála után azonnal elveszi jutalmát vagy büntetését. Ezek az emberek tévesen azt hiszik, hogy a halottak lelkei azonnal eltávoznak, és vagy Jézussal vannak, vagy pedig a pokolban szenvednek. Habár többségük kissé kételkedik abban, hogy igazi tűzben való égésről lenne szó, azt elhiszi, hogy a halál pillanatával egy örökké tartó, tudatos szenvedés veszi kezdetét.

Nem az a célunk, hogy megkérdőjelezzük azok üdvösségét, keresztényi tapasztalatát és Krisztussal való közösségét, akik így hisznek. Ott van a baj, hogy tévesen értelmezik az emberi természet és az isteni jellem lényegét. Aki azt gondolja, hogy Jézus megengedné, hogy a bűnösök sok-sok milliárd évig szenvedjenek, akár szó szerinti tűzben égve (amint ezt sokan hiszik), akár lelki kínoktól mardosva, teljesen félreérti Isten jellemét és a nagy küzdelem valamennyi mozzanatának lényegét. Nehéz elgondolni, hogy valaki, aki elhiszi az örök szenvedés tanát, szeretni tudja Istent. E tan teológiai sötétsége szinte elképzelhetetlen azok számára, akik tudják, mi a pokolról szóló valódi igazság.

Mivel nem érti a halottak állapotát, szinte az egész keresztény világ hajlamossá válik a spiritizmus nagy csalására. Az utolsó napok zűrzavarában milyen nehezen tudja majd elfogadni – mondjuk – egy döntés előtt álló személy a hetedik napot (szombatot), ha megboldogult, drága édesanyja egy éjjel megjelenik, és mást mond neki![47] A csalás hihetetlenül nagy lesz! Csak az, aki erősen megalapozódott az igazságban, tud majd megállni az okkult csalások idején.

Az említett tanok csupán részei azoknak a tévhiteteknek, amelyekkel szembetalálná magát az az elégedetlen adventista, aki csatlakozni akarna a konzervatív keresztények valamelyik csoportjához. Ha egy liberális keresztény egyházat keresne, még nagyobb hibákra bukkanna. A liberális kereszténység szinte teljesen megsemmisítette az igazi keresztényi hitet. Például, milliók tagadják, hogy Krisztus szűztől született, hogy Isten volt és hogy a Biblia isteni ihletésű. A felmérések szerint a nagy keresztény egyházak többségének szinte semmi ellenvetése nincs az evolúcióval – a fajok eredetének elméletével – szemben.

Időközben a Jehova tanúi azt tanítják, hogy „Jézus Krisztus 1914-ben már visszatért földünkre."[48]

---

[45] Tim LaHaye, Hogyan tanulmányozzam a bibliai próféciákat? (Eugen, Oeg.: Harvest House, 1990), 159. 168. 169.

[46] A nagy küzdelem, 555.

[47] Lásd: Clifford Goldstein, A sárkány napjai (BNoise, Idaho: Pacific Press, 1993), 101, 11.

[48] Walter Martin, A kultuszok világa (Grand –Rapids, Mich.: Zondervan, 1965), 46.

A mormonok hiszik, hogy »amikor Ádám ősatyánk lejött az édenbe, isteni testében jött le, **egyik** felesége, Éva kísérletében… Ő a mi atyánk és istenünk: az egyedüli istenség, akivel dolgunk van.«[49] A Scientology nevet viselő keresztény közösség tagjai azt az alaptanukat hangsúlyozzák, hogy »a halál csak egy illúzió, mert tulajdonképpen nem is létezik: az csak egy ellentéte a jónak, az Istennek, illetve az életnek… A halál minden anyagi bizonyítéka hamis, mert ellentétben áll a Lét lelki tényezőjével.«[50]

Nem csoda, miért kellett Istennek felemelnie egy olyan egyházat, amely rendelkezik a jelenvaló igazsággal. Az »egyszer megmentve – örökre megmentve« tanítástól kezdve Ádám isteni voltáig, majd a szenvedés elől való titkos felvitetéstől fogva a pokolban való örök szenvedésig, annyi a tévhit, hogy Jézusnak fel kellett támasztania egy közösséget, amely majd a tiszta igazságot hirdeti. Különben hogy készülhetne fel bárki is az Ő második eljövetelére?

17.

Amint az érvényes volt a régi Izraelre is, az utolsó idők maradéka nem annyira a bűntől való mentességével tűnik ki, mint inkább az igazsággal, amivel rendelkezik. Isten maradék népének minden korban megvolt a mag az igazsága, amit mindig jelenvaló igazságként hirdetett. Ahogy az idő múlt, az Úr egyre több világosságot tárt fel a maradék előtt. Például, a korai keresztény egyház nagyobb ismerettel rendelkezett, mint Ábrahám. Ellenben, ezek az utóbb kapott világosságok mindig az alapigazságokra épültek.

A maradék ma, például, megünnepli a hetedik napot, a szombatot. Ám, azon kívül, hogy felismerte a szombatot annak jeleként, hogy az Úr a Teremtő, a Megváltó és a Megszentelő, azt is tudja, hogy a Krisztus eljövetelét megelőző, utolsó hitpróbában a szombat Isten pecsétje lesz a fenevad bélyegével ellentétben. A szombat ugyanaz marad, ami volt is az előző maradékok számára, azzal, hogy most még nagyobb jelentőséget kap. A szombat szentségét felismerve a maradék egyház nem vezetett be semmi újat, hanem a régi Izraelhez hasonlóan, az édeni eredetű igazságokhoz tartja magát.

A szombat a Tízparancsolattal áll kapcsolatban, amire Isten maradéka mindig nagy hangsúlyt fektetett. Noha a keresztény világ nagy része azt állítja, hogy tiszteli a Tízparancsolatot, azzal, hogy nem tartja meg a szombatot – a negyedik parancsolatot –, megszegi az egész törvényt. Időközben az utolsó idők maradéka nemcsak bűn elleni pajzsként tartja maga előtt a Tízparancsolatot, ahogy Isten hű szolgái tették nemzedékeken át, hanem meg is érti Isten törvényének fontos helyét a Krisztus és a Sátán közötti nagy küzdelem keretében.

Amióta a nagy küzdelem elkezdődött a mennyben, Sátán célja mindig az volt, hogy megdöntse Isten törvényét. Célja érdekében fellázadt a Teremtő ellen, s amikor levettetett a földre, itt folytatta ugyanazt. Kitartóan igyekezett, hogy elámítsa az embert, és így rávegye Isten törvénye megszegésére.

Az igazság és hamisság közötti utolsó nagy összecsapás tulajdonképpen befejező szakasza annak a hosszadalmas küzdelemnek, amely Isten törvénye körül folyik. »Mi most kapcsolódunk be ebbe a harcba, az emberi törvények és Jahve rendelkezései, a Biblia vallása és a mesék, hagyományok vallása közötti küzdelembe.«[51]

Míg pogány szomszédaik különböző mítoszokban hittek, a régi Izrael ismerte a teremtés igazságát. Az adventisták ezen a téren is több világosságot kaptak.

[49] Brigham Young, The Journal of Discources (1), 50. (Idézve ugyanott, 178)

[50] Mary Baker Eddy, A tudomány és az egészség, 575. (Idézve ugyanott, 123)

[51] A nagy küzdelem, 518.

Mialatt a keresztények milliói fogadják el az evolúció elméletét ilyen vagy olyan formában, az adventisták még mindig hiszik, hogy »hat nap alatt teremtette az Úr ’az eget és a földet’ valamint a föld összes élővilágát, s még ugyanannak a hétnek a hetedik napján megpihent.«[52] A bibliai feljegyzéseken kívül, a Prófétaság Lelke (amellyel Izrael is rendelkezett) sok apró részeltet tárt fel a teremtéssel kapcsolatban, ami fényt vet arra, miért hisz az adventista egyház a hatnapos teremtésben, ellentétben azzal, amit más protestáns egyházak hisznek a teremtés folyamatának hosszúságáról. A teremtésről szóló bibliai jelentésbe vetett hit fontos része a jelenvaló igazságnak, amely kimondja, hogy azt az Istent kell félni, »aki teremtette a mennyet és a földet, és a tengert és a vizek forrásai« (Jel 14:7). Így lesz a bibliai teremetésben jelentős helyet elfoglaló szombat annak a szolgálatnak a legfontosabb részévé, amelyben a »mennyet és a földet« megalkotó Isten imádjuk, ellentétben azokkal, akik »a fenevadat és annak képét« imádják (Jel. 14:9).

A régi Izraelhez hasonlóan az adventisták közössége is ismeri a szentély igazságát. Habár a Zsidókhoz írt levél alapján más keresztény egyházak is rájöhetnek arra, hogy a mennyben szintén létezik egy szentély (bár egyesek tévesen allegóriának tartják), és hogy Krisztus ott közbenjár érettük, csak az adventisták értik a szentélyről, a szentek szentjéről, a Krisztus főpapi szolgálatának fázisairól és a vizsgáló ítéletről szóló jelenvaló igazságot. érdemes megemlíteni, hogy az »idő, idők és fél idő« után veszi kezdetét az adventet megelőző vizsgáló ítélet, ami egyedülálló tanítása annak a maradéknak, amely szintén akkor jelentkezett, amikor letelt a fentebb idézett próféciai időszak (Jel 12:14). Habár a Krisztus főpapi szolgálata természetének és fontosságának adventista értelmezése nagyobb annál a világosságnál, amivel mások rendelkeznek, gyökerei mégis a régi izraeli szentélyszolgálatra vezethetőek vissza, sőt még annál is előbbre: arra az időre, amikor a bűnbe esett Ádám feláldozta az első bárányt.

A következő egyedülálló tanítás – miként az a régi Izrael idejében volt – most is az egészségügyi reformüzenet, csakhogy mi erre a tárgyra nézve is nagyobb világosságot nyertünk, mint a hajdani maradék nép. Manapság, amikor a tudományt nagyra becsülik, az egészségügyi üzenet, mint adventista alapelv tudományosan is bizonyítható. Tudományosan nem támaszthatjuk alá a halottak állapotát a szentély üzenetét vagy Krisztus közeli eljövetelét. Ám, az alkoholról, a dohányról, a vegetáriánus étrendről és az egészséges életmódról szóló adventista üzenetek nagyon is megalapozottak a tudomány szemszögéből. Mint a hajdani zsidók, az adventisták is messze elhagyják szomszédjaikat ezen a téren. Nem azért, mert egy új igazságot dolgoztak ki, hanem, mert visszatértek a régi jó igazsághoz.

Az adventistáknak nagyobb betekintésük van a Krisztus és a Sátán között folyó küzdelembe is. A keresztény világ nagy része csak keveset, vagy alig tud valamit erről a harcról. Sokan még azt sem hiszik el, hogy Sátán létezik; akik viszont elhiszik, nem ismerik oly közelről ezt a harcot, mint az adventisták a Prófétaság Lelke kinyilatkoztatásai révén. Például, Sátánról és az ő indítékairól E. G. White ezt írta:

»Lucifer lázadása előtt a mennyben egy magasztos főangyal volt, aki rangban legközelebb állt Isten egyszülött Fiához. Arcán a többi angyaléhoz hasonlóan szelídség és boldogság honolt. Homloka magas és széles volt, ami nagy értelemről tanúskodott. Alakja tökéletes, magatartása nemes és fenséges volt…«

»Az egész menny megmozdult. Sátán Isten törvénye ellen harcolt, mivel nem akarta magát alárendelni Krisztus tekintélyének…«

»Midőn meggyőződött róla, hogy nincs mód rá, hogy visszajusson Isten kegyébe, rosszindulatát növekvő gyűlölettel és bosszúvággyal nyilvánította ki…

[52] Az adventista keresztények hiszik. 92.

Tanácsot tartott a bukott angyalokkal… Sátán elvonult hát, hogy megérlelje tervét, hogyan buktathatja el Ádámot és Évát.«[53]

A nagy küzdelem régi bibliai téma, amit már a Biblia legrégibb könyvében – Jób könyvében – is megtalálunk. A világosság, amit az adventisták ezzel kapcsolatban kaptak, nem új, csak nagyobb. Az idők végéhez és a küzdelem befejezéséhez közeledve ez a téma, ma jobban, mint bármikor, jelenvaló igazságot képez.

Végül pedig, de nem utolsósorban, az adventisták – akárcsak a régi Izrael – a Messiást illetőleg is nagyobb világosságot kaptak. Ez nemcsak az Ő első eljövetelére vonatkozik, ami egyedülálló üzenet volt a zsidó nép elhívatásának idején, hanem az Ő második eljövetelére is, amit az adventizmus különösképpen hangsúlyoz (habár a második advent csak akkor ér valamit, ha az elsőre épül) Izraelnek a Messiás első eljövetelét kellett előkészítenie, az adventistáknak pedig az Ő második eljövetelét. A név, amit egyházunk kiválasztott – hetednapi **Adventista** Egyház – bizonyítja, hogy Krisztus második eljövetele mily **fontos oka egyházunk létezésének**. A jelenvaló igazságnak ez a pontja jóval fontosabb a többinél, különösen, ha szeme lőtt tartjuk, milyen zűrzavar és mennyi téves elképzelés uralkodik a második adventet illetően. Az adventisták ebből a szempontból is áldásosabb helyzetben vannak másoknál.

Természetesen más egyházaknak is vannak bizonyos ismereteik ezekről az igazságokról, de egyik közösség sem rendelkezik azzal a kiegészítő világossággal, amit az adventisták kaptak. És éppen ezek a világosan megfogalmazott, különböző, bibliai megalapozottságú és **időszerű igazságok** teszik az adventi népet maradékká, mint ahogy ugyanezek az igazságok, az akkori összefüggésben, kiemelték a régi Izraelt.

18.

Az előző fejezet végén elhangzott megállapítás sokak előtt kissé veszélyesnek tűnhet. **Emlékezz csak vissza**, mondhatják az ilyenek, **milyen kizárólagos lett a hajdani Izrael**. **Mivel maradéknak tartották magukat, a zsidók azt hitték, csak ők fognak üdvözülni. Úgy vélték, Isten csak őket szereti. Elzárkóztak, betemetkeztek saját meggyőződéseikbe és hagyományaikba. Azt gondolták, jobbak és szentebbek másoknál. Magasztos küldetésük miatt lebecsülték a többi vallást.**

Ez mind valóság, mégsem dönti meg a legfontosabb tényt: hogy mégiscsak Izrael birtokában volt az igazság. Igen, ők elítélték a szombat Urát, mert megszegte a törvényt (Márk 2:23–28), de legalább megvolt a szombatjuk. kétségtelen, hogy tévesen alkalmazták az egészségügyi és táplálkozási törvényeket, de legalább voltak ilyen törvényeik. Természetesen, a Messiásról szóló jövendöléseket is sokan tévesen tolmácsolták, de legalább ismerték ezeket a próféciákat. Akármilyen rosszul olvasták, tolmácsolták vagy alkalmazták ezeket az igazságokat, még így is több igazsággal rendelkeztek, mint mások.

Így van ez az adventizmussal is. Még ha egyes adventisták felfuvalkodnak is, és a »szentebb vagyok nálad« álláspontra helyezkednek, vagy esetleg még kizárólagosabbak lesznek, mivel egyházuk maradéknak neveztetik vagy prófétai hivatása van, ezek a problémák nem csökkentik sem a maradék státusának, sem prófétikus küldetésének értékét.

A régi Izraeltől eltérően, ez az egyház hivatalosan nem foglalt állást amellett, hogy csak az egyháztagok üdvözülhetnek vagy üdvözülnek. Lehet, hogy soraiban akadnak olyanok, akik még így vélekednek, de az ilyenek kisebbségben vannak. Az adventisták álláspontja a maradék kérdését illetőleg azon a széles látókörű tudaton alapul, hogy minden

[53] Ellen G. White. A megváltás története, Újvidék, 1972. 5–13.

vallásközösségben vannak igazi, hívő emberke. »Az egyetemes világegyházat a Krisztusban igazán hívő személyek alkotják.«[54]

A **doktrináris kérdések** megfelelően türközik az adventista álláspontot:

»Mi hisszük, hogy a Jel 12:17-ben található prófécia a Hetednapi Adventista Egyház tapasztalatára és munkájára mutat, de **nem hisszük**, hogy csak mi vagyunk Isten igazi gyermekei; hogy csak mi vagyunk igazi keresztények a földön napjainkban. Meg vagyunk győződve, hogy Istennek sok őszinte, hűséges és odaadó követője van minden keresztényi közösségben.«[55]

Így hitte Ellen White is: »Melyek azok a vallási közösségek, amelyekben ma Krisztus követőinek a többsége található? **Kétségkívül** a különböző protestáns egyházak.«[56]

A Szentírás ugyanerre az elvre tanít bennünket. A Jelenések 18. fejezete a Babilonra – az utolsó idők elbukott vallási rendszerére – vonatkozó figyelmeztetéssel kezdődik: »És kiáltott teljes erejéből, nagy szóval mondván: Leomlott, leomlott a nagy Babilon, és lett ördögöknek lakhelyévé, minden tisztátalan léleknek tömlöcévé, és minden tisztátalan és gyűlölséges madárnak tömlöcévé« (2. vers). Majd, miután elítéli Babilont, a Jelenések írója így folytatja: »És hallék más szózatot a mennyből, amely ezt mondja vala: Fussatok ki belőle **én népem**, hogy ne legyetek részesek az ő bűneiben, és ne kapjatok az ő csapásaiból« (4. vers). Tehát az Úr felszólítja gyermekeit – a különféle keresztényi közösségekben levő követőit –, hogy hagyják el Babilont. Ezek szerint nyilvánvaló, hogy Istennek nem minden gyermeke tartozik azokhoz, akik megőrzik Isten parancsolatait és »akiknél vala a Jézus Krisztus bizonyságtétele« (Jel 12:17). Némelyek még Babilonban vannak.

A Szentírás ugyanígy megkülönbözteti a Jel 12:17-ben említett maradékot (akik kétségkívül az adventisták) a szentektől, akik nem veszik fel a fenevad bélyegét Krisztus második eljövetele lőtt (ami mindenképpen egy nagyobb csoport). A Babilon bukására való figyelmeztetés és a fenevad bélyegének felvétele közötti időszakban élő hívőkről ezt olvassuk: »Itt van a szenteknek békességes tűrése, itt akik megtartják az Isten parancsolatait és a Jézus hitét« (Jel. 14:12). A szöveg nem sejteti, hogy ennél a csoportnál is megvan »a Jézus bizonyságtétele..« Ám, ez nem jelenti azt, hogy a szentek közül egyesek nem rendelkeznek majd vele, mert sokuknál, kétségtelenül, meglesz. Némelyek azonban nem kapják meg. Istennek a különböző vallásfelekezetekben levő hűséges követői egy napon meg fogják érteni az igazságot, s akkor Isten oldalára állva tisztelni kezdik a Tízparancsolatot, attól eltekintve hogy rendelkeztek-e azelőtt Jézus Krisztus bizonyságtételével, vagy sem. Az, amivel biztosan rendelkezni fognak, a »Jézus hite.« tulajdonképpen Jézus Krisztus bizonyságtételének az is a végső célja, hogy segítsen az embereknek ezt megszerezni. Lesznek, akik Jézus Krisztus bizonyságtétele nélkül fognak hozzájutni »Jézus hitéhez«, amivel a maradék egyház úgy meg van áldva.

Továbbá, a lelki kizárólagosság és önelégültség nem a két legfontosabb probléma, ami ellen az adventista egyház küzd. Sok adventista nem tudja, mit hisz és miért hisz. Ezrek képtelenek felismerni rendkívüli feladatukat és a maradék egyház létezésének célját. nemhogy nem érzik küldetésük kiválóságát, hanem még inkább szégyellik nevüket, s ahol csak lehet, igyekeznek elhallgatni. Számukra az egyedüli különbség köztük és más vallásközösségek között abban van, hogy mi szombatot ünnepelünk és nem eszünk disznóhúst, nem pedig abban, ami bennünket profetikus mozgalommá tesz. Akkor is nehéz kiállnod amellett, hogy egyházad a maradék egyház, ha ezt mélységesen hiszed; ám, ha ezzel kapcsolatban még kételyeid is vannak, biztosan elmenekülsz soraiból. Sokan már elindultak ezen az úton.

[54] Az adventista keresztények hiszik, 198.

[55] Doktrináris kérdések, 187.

[56] A nagy küzdelem, 347.

Ennek jó példáját látjuk egy videoszalagon, amit egy volt adventista készített. A filmen a narrátor egy adventista kritikusról, Walter Martinról mesél, aki szembeszállt az adventistákkal egy Loma Linda-i gyűlésen. Martin tagadja, hogy a vizsgáló ítéletnek bármi alapja volna a Bibliában, s a szalagon látható, hogy senki sem válaszol Martin vádjaira. E volt adventistát nagyon bántotta, hogy senki sem méltatta válaszra Martint, amikor ő elvetette hittételeink egyik alapvető pontját.

Dehát kit érdekel ez? Walter Martin elvetette a szombatról és a halottak állapotáról szóló igazságot is. Csökkenti-e ez az említett igazságok értékét? Egyáltalán nem! Mindenképpen oda kell figyelnünk, amikor valaki elvet egy meghatározott igazságot, de csak azért, mert aggódunk lelki jólétéért, s nem azért, mert félünk, hogy tényleg igaza van. kivéve, ha mi magunk is kételkedünk az általunk hirdetett üzenetben.

A filmen az elbeszélő nem volt tisztában bizonyos hitalapelvekkel. Azokat a régi, elcsépelt érveket hozta fel a vizsgáló ítélet igazsága ellen, melyeket már régen elvetettek azok, akik komolyan és őszintén áttanulmányozták ezt a témát. s a film vége felé már ez a volt adventista is nyilvánosan tagadta a vizsgáló ítéletet, ami fényt vet arra, miért érdekelte őt annyira Walter Martin esete.

Időközben, akik elég időt szakítottak arra, hogy a Bibliában utánanézzenek ennek a témának, nem aggódnak, nem kételkednek, amikor valaki elveti hitünknek ezt a pontját, mivel ők tudják, mi az igazság! Majdnem az egész világ el fogja utasítani üzenetünket, ezért semmi okunk nincs az aggodalomra, amikor egyesek ezt már ma megteszik.

Ami segítségünkre lehet abban, hogy megbízzunk az üzenetben, az, hogy más **doktrináris** lehetőség nem létezik. Az Úr elvégezte, hogy a jelenvaló igazsághoz, mint az adventistáknak. A baptisták, a Jehova-tanúk, az episzkipálisok, a pünkösdisták, a Scientology nevet viselő keresztény közösség tagjai, a római katolikusok, a metodisták és a mormonok másként viszonyulnak hozzá.

Ha valaki, aki keresi az igazságot, talál olyan egyházat, amely a maradékról szóló jövendölésnek jobban megfelel, mint az adventisták; egy olyan egyházat, amely nemcsak hogy megtartja Isten parancsolatait, hanem rendelkezik »Jézus bizonyságtételével« is; olyan egyházat, amely hirdeti a jelenvaló igazságot a Jel 14-ben leírt hármas angyali üzenet alapján, ami egyben utolsó figyelmeztetés Krisztus második eljövetele előtt, akkor szabadon csatlakozzon ahhoz az egyházhoz.

Kívánok neki sok szerencsét.

Szükség lesz rá.

MARADÉK A MARADÉKBAN

19.

Ha az adventisták ismerik a teljes igazságot, akkor ők szentebbek másoknál? Vajon a komplett igazság jobb keresztényekké tesz bennünket? Vajon a Prófétaság Lelkének birtokában olyan szentekké váltunk, amilyenek mások sohasem elehetnek? Vajon a maradékhoz való tartozásunk mindenkinél igazabbakká tesz bennünket?

Az adventisták többsége azt mondaná, hogy nem.

De miért nem? Jézus Krisztus kinyilatkoztatásainak köszönve, mi, hetednapi adventisták kellene, hogy legyünk a föld legistenfélőbb, legszentebb és legtökéletesebb emberei.

Ilyenek vagyunk?

Hát… kérem, az a helyzet, hogy egy részeg ember még bekötött szemmel is találna bármelyik egyházban őszintébb, istenfélőbb, szeretetre és megbocsátásra készségesebb, jobb keresztényt, mint amilyenek a mai adventisták között vannak.

»De Manassé elcsábítá Júdát és Jeruzsálem lakóit, hogy **még gonoszabbul cselekedjenek, mint a pogányok**, akiket az Úr kigyomlált volt az Izrael fiai elől« (2Krón 33:9).

Mi talán nem cselekedtük »gonoszabbul, mint a pogányok«, vagy legalább, mint a lelki Babilon?

A Jel. 3:15–127. verse röviden ismerteti állapotunkat:

»Tudom a te dolgaidat, hogy te sem hideg nem vagy, sem hév; vajha hideg volnál, vagy hév. Így mivel lágymeleg vagy, sem hideg, sem hév, kivetlek téged az én számból. Mivel ezt mondod: Gazdag vagyok, és meggazdagodtam és semmire nincs szükségem; és nem tudod, hogy te vagy a nyomorult és a nyavalyás és szegény és vak és mezítelen.«

Ellen White sokszor vonatkoztatta ezt az üzenetet a Hetednapi Adventista Egyházra:

»Ha egy népre valamikor is ráillett a laodiceai gyülekezet leírása, akkor az biztosan az a nép, amelynek nagy igazságok és rendkívüli kinyilatkoztatások adattak: ez pedig a hetednapi adventisták közössége.«[57]

»Ez az üzenet korunk egyházához lett intézve. Kérem a hívőket, olvassák el a jelenések 3. fejezetét, és vonatkoztassák magukra. A laodiceai gyülekezethez intézett üzenet különösen Isten korunkbeli népét érinti.«[58]

»Isten kiválasztott egy népet; egy olyan egyházat, amelynek tagjait parancsolatai őrizőivé tette. Megajándékozta őket szent bizalmával és az örökkévaló igazsággal, amit hirdetniük kell a világnak. A laodiceai üzenet a hetednapi adventistákra alkalmazható, akik nagy világosságot kaptak, de nem jártak a szerint.«[59]

Laodicea nem az igazságnak, hanem a szentségnek van híján, ami mindig is a maradék legégetőbb problémáját jelentette.

»Mi, az igazság ereje és világossága révén, győzelemre juthatunk. helyzetünket erősíti a sok világos bibliai bizonyságtétel. Azonban hiányzik belőlünk a bibliai alázat, a türelem, a hit, a szeretet, az önmegtagadás, az imaélet és az áldozat lelkülete. A bibliai megszentelődésre kellene törekednünk. A bűn egyre terjed Isten népe között. A laodiceai üzenet világos feddést tartalmaz, amit nem úgy fogadunk, ahogy kellene.«[60]

»Isten népének be kellene látnia hibáit, és buzgó megbánást kellene tanúsítania. Így megszabadulhatna azoktól a bűnöktől, amelyek őt a szegénység, vaság, nyomor és félelmetes elámítottság szomorú állapotába sodorták. láttam, hogy ezt a bizonyságtételt hangoztatni kellene az egyházban, mert csak ennek segítségével jön meg a válasz a Laodiceához intézett üzenetre. A hibákat el kell ítélnünk, a bűnt nevén kell neveznünk, az igazságtalansággal erélyesen és határozottan szembe kell szállnunk, s ki kell vetnünk azt magunk közül.«[61]

Ezek a tanácsok is alátámasztják azt, amit a Biblia már évezredek óta bizonyít: hogy a választott nép szüntelenül Isten figyelmeztetéseinek, intelmeinek kereszttüzében állt. Amikor az Úr így kiáltott: »És én kinyújtott kézzel vívok ellenetek és nagy erős karral és haraggal, búsulással és nagy felindulással« (Jer. 21:5), kiről beszélt? Saját egyházáról! Amikor felindultan mondta: »Ímé, én megrontom a ti vetni való magotokat, és szemetet szórok orcáitokba, a ti ünneplésteknek szemétjét« (Mal 2:3), vajon az amoreusokhoz, khittesusokhoz,

---

[57] Manuscript (18), 193.

[58] Biblie Commentary (7), 959.

[59] Válogatott bizonyságtételek (II.), 66.

[60] A bizonyságtételek kincsesháza (I.), 238.

[61] Ugyanott, 260.

filiszteusokhoz és a perzsákhoz intézte intelmét, vagy saját maradék népéhez? Amikor kijelentette, hogy »Izrael és Júda házának vétke felette nagy, mivelhogy tele a föld vérontással, és a város tele van igazságtalansággal, mert azt mondották: Elhagyta az Úr ezt a földet, és az Úr nem lát« (Ezék 9:9). Isten saját gyermekeiről beszélt, akikkel szövetséget kötött és akiknek nagyobb világosságot adott, mint bármely más népnek! Mindezek az intelmek a maradékra mint közösségre vonatkoznak.

Ha összehasonlítjuk a régi Izraelhez intézet megrovásokat azokkal az intelmekkel és tanácsokkal, amelyeket mennyei Atyánk a mai maradékhoz intézett, ezek az utóbbiak szinte gyengédeknek tűnnek:

»Láttam, hogy a ’maradék’ nem készült fel arra, ami a földre következik. A közömbösség álomkórhoz hasonlóan nehezedik azoknak a lelkére, akik azt állítják, hogy az utolsó üzenet korában élünk. Félelmetes ünnepélyességgel kiáltotta kísérő angyalom: ’Legyetek készen! Legyetek készen! legyetek készen! Mert az Úr rettenetes haragja csakhamar kiöntetik a földre, s ti nem lesztek készen.’«[62]

»Mit mondjak, amivel felemelhetném Isten népének maradékát? Láttam, hogy félelmetes események elé nézünk; Sátán és angyalai minden erejüket latba vetik, s úgy készülnek az Isten népe elleni támadásra. Tudja, hogy ha ők még egy kicsit tovább alszanak, akkor megnyerte őket a maga számára, mert biztosan elvesznek.«[63]

»Ez az állapot pedig nem más, mint megdöbbentő közöny a jelen igazság ismeretének hiánya miatt pusztulófélben levő világ szükségletei iránt… Nagyon fáj a szívem, mert keresztényietlen viselkedésükkel szégyent hoznak Krisztusra.«[64]

»Látomásban láttam Isten népének lealacsonyodott állapotát: nem az Úr hagyta el őket, hanem ők hagyták el az urat, és langymelegek lettek. Ismerik az igazságot elméletben, de annak megmentő erejével nem rendelkeznek. Az idők végéhez közeledve Sátán nagy erővel támad, mert tudja, hogy kevés ideje van. Különösen a maradékra összpontosítja erőit.«[65]

»Miközben 1855, november 20-án imában Istenhez fordultam, az Úr Lelke leszállt rám, s látomásban elragadott. Láttam, hogy az úr Lelke lassan elhagyta az egyházat.«[66]

»Mint Isten maradék egyházának tagjai, imádkozzunk erős hittel a kegyelem és a szeretet ajándékáért! A szeretet a törvény betöltése, mégis milyen elenyésző mértékben jut kifejezésre azoknál, akiket nagy világosság övez!«[67]

Ellen White itt nem a baptistákról, metodistákról vagy anglikánosokról beszél. Szavait a hetednapi adventistákhoz intézte, akikről azt írta, hogy »lealacsonyodott állapotban vannak«, s **már 1855-ben** látta, hogy »az Úr Lelke lassan elhagyja az egyházat.« Úgy ír róluk, mint alvó népről, amely elképesztő közömbösséggel viseltetik mások szükségletei iránt. Azt mondja, hogy elhagyta az Urat, s habár az igazság birtokában van, nem rendelkezik szeretettel, pedig szeretet nélkül semmik vagyunk (IKor. 13:2). Egyszóval az adventizmust Laodiceához hasonlítja.

Ugyanakkor az adventistákat maradék népnek nevezi. Lehet-e Laodicea egyben maradék is? Nyilvánvalóan lehet.

---

[62] Tapasztalatok és látomások, 68.

[63] Keresztény szolgálat, 81.

[64] Bizonyságtételek VIII.), 24.

[65] Lelki ajándékok (4B), 45.

[66] Ugyanott,2.

[67] Bibliaiskola, 1903. június 1.

S bármilyen megrázónak tűnik is a »nyomorult, nyavalyás, szegény, vak és mezítelen« közösségről festett kép, az adventista egyház megmarad maradék egyháznak; ha másért nem is, azért mert nála van a maradék igazsága. Attól eltekintve, hány érzéstelen, féktelen, képmutató, fanatikus vagy egyéb megtéretlen ember van körében, aki elvonja testéből az erőt és a lelket, még így is a maradék közössége, mert csak nála van a maradék igazsága. Megdönthetetlen tény, hogy az igazság, és nem a szentség az, ami ma elkülöníti Isten maradékának **közösségét**, éppúgy, mint hajdan, a régi Izrael idejében.

A régi Izraellel való hasonlóság vonala bizonyos pontig meghúzható. Az aranyborjú kiöntésétől és imádástól, a tizenkét kém jelentésétől, a két – egymással harcoló – országra való szakadástól, valamint az első templom idején jelentkező világiasságtól és hitehagyástól kezdve, egészen a második templom idején fellépő konok törvényesedésig, Izrael a maradék nép maradt, Isten vallásos embereinek közössége, amely, lelki fogyatékosságai ellenére is, birtokában volt a jelenvaló igazságnak. még azután is, hogy a maradék megfeszítette Jézust, Isten még három és fél évre megerősítette velük a szövetséget (Dán. 9.127), időt adva nekik, hogy megbánják Jézus keresztre feszítését és elfogadják Őt mint Messiást.

Végül Jézusnak mégis ki kellett mondania Jeruzsálem felett: »Íme, pusztán hagyatik néktek a ti házatok« (Mát 23:38). A vezetőket is megintette: »Annakokáért mondom néktek, hogy elvétetik tőletek az Istennek országa, és oly népnek adatik, amely megtermi annak gyümölcsét« (Mát 21:43). Eljött az idő, amikor Izrael mint közösség és nép többé már nem volt maradék egyház. Az Úrnak más népet kellett lehívnia, egy új mozgalmat, új egyházat, amely majd új üzenetet hirdet.

Megtörténhet ez velünk is?

20.

Mindenki, aki valaha is része volt az adventisták közösségének, biztosan kísértésbe esett, hogy megkérdőjelezze egyháza profetikus szerepét. Sokakat (itt különösen a gyülekezetben felnőtt személyekre gondolok) riasztott már el azok durva képmutatása, akik nyilvánosan úgy beszélnek és cselekszenek, ahogy az adventistákhoz illik, titokban pedig különféle bűnökre vetemednek. Mások elvesztették érdeklődésüket, mert évről évre ugyanazokat az egyszerű szavakat és tanításokat hallgatták.

Hány fiatalt idegesítettek fel vagy sértettek és sebeztek meg a »szentebb vagyok nálad« jeligés keresztények, akik sohasem ismerték meg belső, lelki harcukat és szívük fájdalmait?

Hány fiatalt neveltek úgy, hogy többet tudott Ellen White-ról, mint Jézus Krisztusról?

Hányukat szomorított el a tanokhoz és az elvekhez való hűség hiánya?

Hányan vannak, akik ismerik a szabályokat, törvényeket, elveket, de nem ismerik az urat?

Hányan kényszerültek arra, hogy elhagyják az adventista közösséget, s máshol találják meg a szeretetet, a biztonságot, az elfogadást, amire úgy vágytak, de amit sohasem találtak meg a maradék tagjainál? Sok évvel ezelőtt, amikor egy karizmatikus gyűlésen vettem részt, megismerkedtem egy fiatal házaspárral,a ki adventista közösségben nőtt fel, adventista iskolába járt, de elhagyta az egyházat. (A fiatalember öccse ezenfelül még adventista prédikátor volt.) A karizmatikus gyűlés hevében és izgalmában megkérdeztem őket, miért hagyták el az egyházat.

»Míg az adventista egyházba jártunk – mesélte a férj –, házasságunk szétesőben volt. Itt megtaláltuk a szeretetet és a segítséget, amelyre szükségünk volt. Most házasságunk is kitűnő.«

Másfelől, egyesek aggódni kezdtek a színvonal csökkenése miatt; azért, hogy iskoláinkban egyre jobban teret hódít a liberális teológia; hogy hiányzik a megkülönböztetett adventi üzenet, melyet a szószékről hirdetnünk kellene.

Aggódnak az a mód miatt, ahogy a politika és a filozófia belopja magát intézményeinkbe. Attól rettegve, hogy egyházunk Babilonná lett, elhagyják azt, és az elesett egyházak valamelyikéhez csatlakoznak, vagy továbbra is a közösség peremén »tengődnek«, de máshová irányítják tizedeiket, bírálják a vezetőséget, megoszlást okoznak a gyülekezetben és komoly kétségbe vonják az egyház profetikus szerepét, illetve maradék státusát.

Vajon tényleg megtörténhet ilyesmi? Elveszítheti-e az adventista egyház maradék státusát? Megtörténhet-e ma a lelki Izraellel az, ami a testi Izraellel történt Krisztus halála után? Kiveti-e az Úr végül is Laodiceát **mint egészet** az Ő szájából, hogy új közösséget alapítson, amely majd eredményesebben megvalósítja szándékait?

Nem, mert Laodicea az utolsó gyülekezet! A Jelenések 3. fejezete a 22. verssel – a laodiceai üzenettel – ér véget. Nincs 23. vers, amely egy újabb közösségről szólna. Laodicea után más nem következik. Mi, vakok, szegények és mezítelenek – bármilyen nehéz is elhinni – vagyunk ez az utolsó közösség.

Amikor az Úr Izrael népéből kihívta a keresztény egyházat, megkülönböztetett üzenetet adott neki: **A názáreti Jézus a világ Megváltója!** Ez az üzenet nemcsak új világosság, hanem jelenvaló igazság volt, amit a zsidók mint közösség elszalasztottak. Ezért kellett az Úrnak egy új egyházat kiépítenie. Ha az akkori zsidó nép elfogadta volna az igazságot, Istennek nem kellett volna új közösséget alapítania. Ehelyett el kellett hívnia mind a zsidókat, mind a pogányokat, hogy együttesen hirdessék az üzenetet, amit a zsidó nép mint közösség elvetett.

Mint mondottuk, az igazság, és nem a szentség volt Isten maradékának az ismertetőjele minden időben. Ezek szerint, bármennyi fogyatékossága és gyengesége is van, az adventi nép még mindig rendelkezik a jelenvaló igazság üzenetével, melyben Isten arra szólítja fel a férfiakat és nőket, hogy készüljenek Krisztus második eljövetelére, ami az utolsó esemény az ezeréves királyság előtt. Nincs szükség egy új egyház elhívására, egy új üzenettel rendelkező maradékra, amely egy újszerű igazságot hirdetne. Az új egyháznak új üzenettel kellene rendelkeznie; ám, mi lehet időszerűbb Krisztus második eljövetelének hírénél?

Kétségtelen, hogy az adventizmusban is észlelhető némi hitehagyás, mint ahogy az mindig is volt Isten egyházának keretén belül. De az az egyház, melynek soraiban vannak elesők, teljesen más, mint egy elesett egyház. Az adventközösség még mindig nem számít hitehagyó egyháznak, még ha tagjai között vannak is olyanok, akik elestek. Egy elesett egyház nem nyomtatna olyan könyvet, mint amilyen Az adventista keresztények hiszik…, ami tulajdonképpen a 27 hitalapelv bibliai magyarázata. Nem nyomtatna hét könyvet Dániel és a Jelenések próféciáiról, amelyek arra hivatottak, hogy az adventista tanokat védelmezzék. Egy egyház, amely az egész világon hirdeti a Jézusról, az üdvösségről, a szombatról, a halottak állapotáról, a második eljövetelről és a szentélyről szóló igazságot, nem lehet elesett egyház. Egy hitehagyó közösség nem hirdetné naponta ezeket a nagy igazságokat a világ minden népének és nemzetének. Egy elbukott egyház nem nyomtatna és árulna minden évben ezerszámra könyveket, mint amilyenek A nagy küzdelem, Jézus élete, A Jézushoz vezető út, Nevelés, A gyógyítás szolgálata, Pátriárkák és próféták, stb.

Az adventista egyháznak is megvannak a maga Júdásai, Akhábjai, Jézabeljei. lehet, hogy több van belőlük, mint egyesek gondolnák. Ki tagadhatná, hogy azok vagyunk, amik a Biblia szerint vagyunk?! Valószínű, hogy még rosszabbak vagyunk, mint gondoljuk. Végül is, éppen ez a baja Laodiceának. Mily szomorú, hogy nem mindnyájan hirdetik igazságainkat meggyőzően, világosan és hittel, ahogy azt kellene! Így, felhígítva is, a hármas angyali üzenet közelebb van a jelenvaló igazsághoz, mint ahogy azt sok más egyház hirdeti. Attól eltekintve, milyen fogyatékos ez az egyház, az Úr még mindig felhasználja (és csak őt használja), hogy ezt az egyedülálló üzenetet tudassa a világgal. Nem a baptisták, karizmatikusok, presbiteriánusok vagy episzkopálisok hirdették elsőnek a hármas angyali üzenetet a Jelenések 14. fejezetéből. Erről először a hetednapi adventistáktól hallottam, s egyedül ők azok, akiktől ezt a világ valaha is hallani fogja. Ellen White azt írta:

»Habár vannak, és mindvégig lesznek is problémák az egyházban, e bűntől szennyes és megalázott világban fényforrásként kell tündökölnie ezekben az utolsó napokban. Noha gyenge és fogyatékos, ami miatt javulásra, figyelmeztetésekre és tanácsokra szorul, még mindig Krisztus leggyengédebb gondviselésének a tárgyát képezi a földön.«[68]

Mégis, sok adventista joggal aggódik az egyházon belül jelentkező irányzatok miatt. Nem csak elveinkkel hagytunk alább, hanem a mi különleges üzenetünk sem hallható elég gyakran. Nem hallunk sok prédikációt a vizsgáló ítéletről, Krisztus második eljöveteléről, a bűn feletti győzelemről vagy a jelenvaló igazság más egyedülálló pontjáról.

Abbeli törekvéseikben, hogy az »igazi« evangéliumot hirdessék,e gyes prédikátorok annyira kiegyensúlyozatlanok, amikor a hit általi megigazulásról és az üdvbizonyosságról beszélnek, hogy üzenetük mégsem jó, mert az igazi evangélium több a megigazulásnál.

Sok hívő sóhajtozva emlegeti a régi szép időket, amikor az egyház a »régi üzenetet« hirdette, amely még nem volt felhígítva olyan részletekkel, amilyen a hit általi megigazulás, a kegyelem és az üdvösség bizonyossága. Visszasírják azokat az időket, amikor a lelkipásztorok még nagy tűzzel és hévvel prédikáltak a szószékről a folyamatban levő vizsgáló ítéletről, valamint arról, hogy bűntelenek, tökéleteseknek kell lennünk, különben nevünket kitörlik az élet könyvéből, melynek következménye a kénköves tóban való megsemmisülés, ami azokra vár, akik a második feltámadáskor kelnek fel. Számukra az adventizmus legjobb napjai azok voltak, amikor a legtöbb gyülekezetbe be sem engedték volna azokat, akik ékszert viselnek, rock zenét hallgatnak vagy fekete bőrűek.

A valóságban ezek a »régi szép idők« sohasem léteztek. Az adventista egyháznak sohasem voltak tökéletesen tiszta prédikátorai, akik a tiszta igazságot hirdették volna a tökéletesen tiszta szenteknek. Egyes konzervatív vezetők még a régi 1888-as esztendőben elvetették a hit általi megigazulás magasztos tanát. Ellen White minden tanácsa, figyelmeztetése és feddése, amellyel a világiasságra, langymelegségre, hitehagyásra, fanatizmusra, fajgyűlöletre, erkölcstelenségre, házasságtörésre, önzésre, megvesztegethetőségre, a prédikátorok megszenteletlenségére, irigységre, törvényeskedésre, rágalmazásra, maszturbációra, a szenvedélyének élő fiatalságra, a tized megvonására, a házassággal való visszaélésre, a lázadó lelkületre, a bizonyságtételek elvetésére és más problémákra mutatott – amelyek elég szégyenletesek ahhoz, hogy Hollywood is elpiruljon –, a maradék egyházhoz volt intézve, **az ő idejében**, abban az állítólagos »régi szép időkben«, amikor az egyház még szilárdan állt az igazság alapjain. Mily gyakran kesergett az egyház állapota miatt – már akkor! Az Úr mégsem vetette el egyházát, s ezt most sem teszi meg.

Akárhogy volt is a múltban, ma egy növekvő és közösségtől független mozgalom működik az egyházon belül; egy oly mozgalom, amelyet már különválásnak is lehet nevezni. A csoportok már avatják a maguk prédikátorait, és szervezik a maguk gyülekezeteit. Ha ezek a csoportok és a maradék egyház nem hozzák helyre a keletkezett repedéseket, a szakadás kétségkívül bekövetkezik. Egy ilyen schisma tragikus volna a mozgalomra nézve, mert ebben az esetben direkt a Prófétaság Lelkének tanácsa ellen fordulnának (ami meglehetősen ironikus volna, mert egyik vádjuk, amellyel egyházunkat vádolják, éppen az, hogy nem tiszteli eléggé a Prófétaság Lelkét).

Az elszakadás felsebezné az egyházat, holott jól jönne és a segítségére volna, amit ezek az emberek nyújtani tudnának neki.

Sok megingott adventista hiszi, hogy az egyház a bukás szélén áll, s hogy az Úr kihív majd soraiból egy hű maradékot, ahogy az a korai keresztény egyházzal is történt. Akik radikálisabb mozgalmakhoz csatlakoztak, meg vannak győződve, hogy ők képezik a hű és igazi maradékot, akit az Úr arra hív, hogy váljon ki a szervezett egyházból.

[68] Bizonyságtételek a prédikátorok számára, 49.

Némelyek úgy vélik, hogy az adventista egyházszervezet végül majd összeszövetkezik az állammal, hogy üldözze a hívőket. Sokan, akik hajdan megborzadtak még annak gondolatától is, hogy elhagyják az adventista közösséget és más csoporthoz csatlakozzanak, éppen ezt tették. Mások követni fogják példájukat, figyelmen kívül hagyva Ellen White intelmét:

»Úgy tűnik, mintha az egyház elesne, de nem esik el. Megmarad, **de a bűnösök Sionból ki lesznek rostálva**, a konkoly el lesz választva a drága búzától. Ez borzalmas megpróbáltatás, de meg kell történnie.«[69]

A szeparatisták ezt az idézetet a maguk megfogalmazásában hirdetik, miszerint az egyház csak hűséges lelkekből áll. Ezzel összeköttetésben áll az a gondolat is, hogy »ami úgy látszik, mint a Hetednapi Adventista Egyház, melynek jó és rossz befolyása is van, tulajdonképpen nem is Isten egyháza.«[70] Ellenben, a White testvérnőtől vett idézet maga bizonyítja, hogy »a gyülekezetben nem lehetnek csak hívő lelkek«, mert különben miképpen rostáltatnának ki a Sionból a bűnösök? Az idézetből világosan kitűnik, hogy az egyházban vannak bűnösök is, nem csak hű lelkek, s éppen ezek a kirostált bűnösök fogják elhagyni az egyházat.

Ellen White soha egy halvány célzást sem tett arra, hogy az elesés miatt az Úr egy másik népet fog elhívni. Megemlítette, hogy az elesés miatt tovább leszünk a földön, mint ahogy elő volt látva, de egy új közösség megalapításáról sohasem beszélt. Ellenkezőleg, óvott tőle:

»Minden igazságot, amit (Isten) adott erre az utolsó időre, hirdetni kell a világban. Minden általa felállított oszlopot meg kell erősíteni. Nem térhetünk el az Isten által felállított alaptól. Nem léphetünk egy másik szervezetbe, mert az az igazságtól való elesést jelentené.«[71]

»Isten szavában nincs egyetlen olyan tanács vagy figyelmeztetés sem azok számára, akik hisznek a hármas angyali üzenetben, amelyből arra következtethetnének, hogy a szakadás lehetséges. Ezt egyszer s mindenkorra le kell tisztáznotok. Ez csak a megszenteletlen elmék szüleménye, ami feldúlja az egységet.«[72]

Annak az elgondolásnak, hogy az Úr elhív egy másik maradékot, még egy gyengéje van. Mikor fejeződik be az elhívás folyamata? Ha az új mozgalmat az adventizmusból fogja elhívni, meddig bírja az ki, hogy egy fordulatnál ne essen ugyanazokba a bűnökbe, amelyekért az alapítók az adventista egyházat jelenleg vádolják? S mennyi időre lesz szükség ahhoz, hogy az új mozgalom tagjai belássák, hogy csoportjuk is a bukás útjára tért, s hogy egy újabb mozgalom megalapításába kell fogniuk? S mennyi idő fog eltelni, mire ez az új mozgalom is érezni fogja, hogy egy újabbat kellene alapítania?

Előbb vagy utóbb, Istennek szüksége lesz egy befejező közösségre. Ő már meg is találta azt. A Jelenések 3. fejezetéből megtudhatjuk, ki az.

Laodicea a neve.

21.

A pátriárkák idejében a maradék csak egyetlen (időközönként) hűséges, istenfélő családból állt. Ez nem volt valamilyen hivatalos közösség, hanem csak egy család, melynek tagjai szövetségi kapcsolatra léptek Istennel. Azóta az Úrnak, mindig volt egy maradéka, hivatalosan is; egy nép, amely a legnagyobb világosságot kapta Istenről és az Ő – akkor

[69] Ellen G. White, Az utolsó napok eseményei, Bp., 1993. 126.

[70] Ty Gibson és James Rafferty, A maradék egyház megpróbáltatásai és diadalma (Malao, Wash.: Light Bearers, 1992), 17–18.

[71] Válogatott üzenetek (2), 390.

[72] Ugyanott (3), 21.

korszerű igazságáról. Ugyanakkor Istennek mindig voltak lelki emberei is, egy maradék a maradékban; tehát a maradék tagjai, akikre nézve valóban üdvözítő volt az igazság. E két csoport között nagy a különbség.

Erről az ellentétről a Jelenések könyvében a thiatirai gyülekezethez intézett üzenet keretén belül olvashatunk. Habár a hitehagyás miatt Isten ítélete alá kerültek, az úr mégis beszél egy hűséges maradékról.

»Néktek pedig, a többi thiatirainak (a 'töbi' az eredetiben ugyanaz a szó, mint a Jel. 12:17-ben az 'egyebek'), akik nem fogadjátok el azt a (hamis) tanítást, akik nem ismertétek meg a Sátán mélységeit – amint azt nevezik –, ezt mondom: nem vetek rátok más terhet, de amitek van, azt tartsátok meg, míg eljövök« (jel. 2:24, 25; új prot. fordítás).

Thiatirában Isten látta a különbséget az igazi hívők kis csoportja és a nagyobb csoport elesett hívő között. Így volt ez már a Sinai-hegytől kezdve. A maradék közösségében való tagság nem garantálja az üdvösséget, mint ahogy egy egészségvédelmi klubhoz való tartozás sem garantálja a kifogástalan egészséget. A régi Izrael Isten maradék népe volt több mint egy évezredig, mégsem üdvözül minden zsidó, mint ahogy a thiatirai gyülekezetből sem üdvözült mindenki. Talán az adventistákkal másként lesz?

Biztos, hogy nem. Sok adventista még azt sem tudja, mi az igazság, nemhogy az igazság által üdvözüljön. Ha sok adventista már most alig követi az igazságot, mi lesz akkor, ha majd szembetalálja magát a »fenevadnak és az ő képének« haragjával? »Hogy ha gyalogokkal futsz, és elfárasztanak téged: mi módon versenyezhetnél a lovakkal?« (Jer 12:5). Amikor majd beállnak a nehézségek, némelyek olyan gyorsan el fogják hagyni az egyházat, hogy csak egy porfelhő marad utánuk.

»Amikor elkezdődik a vihar, sokan, akik hitet tettek a harmadik angyal üzenete mellett, de az igazságnak való engedelmesség híján nem szentelődtek meg, **elhagyják a helyüket, és az ellenség soraiba lépnek**.«[73]

»Isten népe hamarosan próbára lesz téve, és többsége – aki most valódinak és igazinak látszik – hamis fémnek bizonyul. Az ellenségeskedések, fenyegetések és bántalmazások során nemhogy megerősödnek, hanem **gyáván átállnak az ellenség oldalára**.«[74]

»Nincs messze az az idő, amikor minden lélek próbára lesz téve. A fenevad bélyegét ránk akarják erőszakolni. Azok, akik lépésről lépésre engedtek a világi kívánságoknak és alkalmazkodtak a világi szokásokhoz, inkább engednek az erőnek, minthogy alávessék magukat a kicsúfolásnak, a sértésnek, a fenyegető bebörtönzésnek és a halálnak. Verseny van az isten és az ember parancsolata között. Ebben az időben az egyházban az arany elválasztódik a salaktól.«[75]

»Rostarázás lesz. A polyvát idejében el kell választani a gabonától. A gonoszság megsokasul, amint a szeretet sokakban meghidegül. Ez az az idő, amikor az őszinték megerősödnek…«[76]

Ezek az idézetek és az, amelyikben arról olvastunk, hogy »a bűnösök Sionból ki lesznek rostálva«, három dologra tanítanak bennünket:

1.) Az egyházon belül megoszlásra kerül sor a hűségesek és a hűtlenek között.
2.) Ez a kettéválás a fenevad bélyegével és az utolsó napok üldözésével áll kapcsolatban.
3.) Akik hűtleneknek bizonyulnak, elhagyják az egyházat, és az ellenséghez csatlakoznak.

---

[73] A nagy küzdelem, 541.

[74] Az utolsó napok eseményei, 126.

[75] Ugyanott, 122.

[76] Ugyanott, 121.

Ez az utolsó, harmadik pont döntő fontosságú. Egyházunk kritikusai a protestánsok Rómából való kihívásának hasonlatát alkalmazzák, vagy az őskereszténység elhívását Izraelből, hogy megindokolják, miért fog Isten kihívni hűséges embereket az adventizmusból,a mely mint egyházszervezet üldözőjükké lesz. Érdekes, hogy a Laodicea név jelentése annyi, mint »az ítélet népe«, a maradék fogalma pedig valahogy mindig összefüggésben áll az ítélettel az Írásokban. S ha Laodicea az utolsó gyülekezet, mint ahogy azt a Biblia tanítja, s ha Isten gyülekezetében elválik a búza a pelyvától, valamint, ha a bűnösök Sionból ki lesznek rostálva, amint az Ellen White világosan állítja, akkor a szakadás csak abban a pillanatban következhet be, amikor a hűtlenek elhagyják az egyházat. Hogy is lehetne másként? Tehát ez nem a hívőknek az elesett egyházból való kivonulása eredményeként fog megtörténni.

Ne feledjétek, ez a kettészakadás az üldözések idején fog bekövetkezni, s nem előbb. Habár a gyülekezet rostában van már Ellen White ideje óta, a Jézushoz való hűség igazi vizsgájára akkor kerül majd sor, amikor a fenevad bélyegét erőszakkal fogják terjeszteni, közvetlenül Krisztus eljövetele előtt. Jézus azt mondja, hogy a búza és a konkoly együtt növekedik. »Hagyjátok, hogy együtt nőjön mind a kettő az aratásig, és az aratás idején azt mondom majd az aratóknak: Szedjétek össze először a konkolyt, és kössétek kévékbe, hogy megégessétek: a búzát pedig takarítsátok az én csűrömbe«(Mát 13:30).

Abban az időben majd a búza és a konkoly – nemcsak az adventizmusban,hanem mindenütt – teljesen szétválik. Az adventisták között levő megtéretlen személyek »elhagyják helyüket, és az ellenség soraiba lépnek«, helyüket pedig betöltik a más egyházakból érkezett »búzaszemek«, akik csatlakoznak Isten parancsolatainak megőrzőihez, akiknél »vala a Jézus Krisztus bizonyságtétele« (Jel. 12:17).

Ennek a szétválásnak be kell következnie. Túl sok a bűn, a hidegség, az önzés és a gonoszság közösségünkben ahhoz, hogy az Úr magához vehetne bennünket úgy, amint vagyunk. Ki tudja, hogy végül az adventista egyház mint szervezet egyáltalán létezni fog-e még?! Hiszen a hívők vagy a börtönökben lesznek, vagy a sírban, vagy pedig rejtekhelyeiken. Nem úgy hangzik, mintha az egyházszervezet változatlanul megmaradna olyan formában, mint amilyen napjainkban.

Addig is, milyen jó volna, ha a salak átváltozna arannyá valamilyen lelki alkímia útján, vagy a konkoly átfejlődne búzává valamilyen keresztezés révén! Sajnos, legtöbb esetben nem így lesz. Ehelyett, amikor szembetalálják magukat az üldözésekkel, azok, »akik hitet tettek a harmadik angyal üzenete mellett, de az igazságnak való engedelmesség híján nem szentelődtek meg«, nemcsak hogy eltávoznak, hanem még ellenünk is fordulnak.

Miben különbözik ez a két csoport? Ha a távozók »az igazságnak való engedelmesség híján nem szentelődtek meg«, akkor ebből az következik, hogy azok életében, akik megmaradnak, bekövetkezik ez a változás. Ezek azok, akik nem csak ismerik az igazságot, hanem összhangban élnek az igazsággal; akik nem csak tudnak Jézusról, hanem ismerik és személyes kapcsolatuk folytán szeretik Őt, s arra vágynak, hogy képmása kiábrázolódjon bennük (Gal. 4:19). Ők modern példái azoknak az embereknek, akik az egyház minden történelmi időszakában hűek maradtak az úrhoz, még akkor is, amikor a többség elesett. Ők a maradék a maradékban.

»Jaj az ellenszegülőnek és undoknak, az erőszakos városnak! Nem hallgatott a szóra, nem fogadta a fenyítéket, nem bízott az Úrban, Istenéhez nem közelített!... És marasztok közötted nyomorult és szegény népet, akik bíznak az Úr nevében. Izrael maradéka nem cselekszik hamisságot, nem szól hazugságot, és nem találtatik szájában álnokságnak nyelve…« (Sof 3:1-2. 12–13).

»Míg sokan, akik hívőknek tartják magukat, tetteikkel tagadják a hitet, addig lesz egy maradék, amely mindvégig kitart.«[77]

Mint Illés idejében, amikor az Úr megígérte, hogy meghagy »Izraelben hétezer embert: minden térdet, mely meg nem hajolt a Baálnak, és minden ajkat, mely meg nem csókolta azt« (1.Kir. 19:18), az Úrnak ma is vannak hűséges emberei a lelki Izraelben. Ám, ahogy Illés nem tudta, kik ezek az emberek, úgy mi sem tudhatjuk. Ki tudhatja igazán, mi lakik az emberek szívében? Hogy érthetnénk meg legmélyebb küzdelmeiket? Tudjuk-e, ki bántalmazta őket, vagy mit kellett tűrniük gyermekkorukban? Ki láthatja megterhelt génjeiket? Ezért kaptuk az intelmet, hogy ne ítélkezzünk mások felett. »Ne ítéljetek, hogy ne ítéltessetek. Mert amilyen ítélettel ítéltek, és amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek néktek. Miért nézed pedig a szálkát, amely a te atyádfia szemében van, a gerendát pedig, amely a te szemedben van, nem veszed észre?« (Mát 7.1–3). Mily gyakran esünk mi is abba a hibába, amit másoknál oly gyorsan elítélünk?! »Annakokáért menthetetlen vagy, óh ember, bárki légy, aki ítélsz; mert amiben mást megítélsz, önmagadat kárhoztatod; mivel ugyanazokat műveled te, aki ítélsz« (Róm 2:1).

Amikor Jézus testben közöttünk járt, sokkal több időt töltött azzal, hogy a bűnösöknek szolgált, mint azzal, hogy elítélje őket. Hát nekünk nem így kellene cselekednünk? Ma sokkal népszerűbb kritizálni az egyházat, mint imádkozni érte.
Sokkal érdekesebb pletykázni és a bűnökről csevegni, amit egyik vagy másik hívő elkövetett, mint időt és erőt venni, hogy segítsünk rajtuk. Könnyebb a dolgunk, amikor »atyánkfiainak vádolói« vagyunk (Jel 12:10), mint amikor sóhajtozni és nyögni kell »mindazokért az utálatosságokért, melyeket cselekedtek annak közepében« (Ezék 9:4)

Kétségtelen, hogy az egyház nem az, aminek lennie kellene. Sohasem volt az. Sem most, sem két-három ezer évvel ezelőtt. Ezért, akik úgy érzik, arra hivatottak, hogy az egyházban hibát keressenek, sohasem maradnak munka nélkül, mert sok a szennyes.

Ellenben, ahol sem maradnak tételnek, akik úgy érzik, arra hivatottak, hogy olyanok legyenek, mint Jézus. Van elég hívő, aki tűr és szenved, ezért mindig akad munka azok számára, akik szolgálni akarnak, mint Jézus is szolgált. Sokszor talán arra vágyunk, hogy Jézusért egy olyan erős prédikációt tartsunk, hogy az egész közösség megremegjen az úr előtt; hogy úgy vegyük át a bibliatanulmányt, hogy sokakat magával ragadjon**,** vagy hogy sok pénzt áldozhassunk nagy missziós vállalkozásokra. Ugyanakkor körülöttünk, mind a világban, mind az egyházban sok segítségre szoruló ember él, akik hasonló lelkek, mint amilyeneknek kétezer évvel ezelőtt Jézus segített. Szavaink, kedvességünk, hittestvéreink iránt tanúsított önfeláldozó szeretetünk döntő fontosságú lehet, amikor eljön rájuk a próba, s határozniuk kell, hogy Jézus mellett maradnak-e. A bírálás, mások elítélése, rágalmazása csak abban segíthet, hogy könnyebben átjussanak az ellenség oldalára, ami velünk is megeshet.

Kétségkívül sor kerül a maradék egyház fájdalmas és megrázó rostálására, melynek folytán kiválik a konkoly a búzából. Ez azonban az Úr dolga, nem a mienk. A mi dolgunk, hogy szeressük Jézust és mindazokat, akikért meghalt, akár az egyházban vannak, akár az egyházon kívül, és felkészítsük őket – de magunkat is – az Úr nagy napjára, amelyen biztosan megőrzi a maradékot a maradékban.

»Eljön az Úrnak napja… sötétségnek és homálynak napja, felhőnek és borulatnak napja… de mindaz, aki az Úrnak nevét hívja segítségül, megmenekül; mert a Sion hegyén és Jeruzsálemben lészen a szabadulás, amint megígérte az Úr, és a megszabadultak közt lesznek azok, akiket elhív az Úr!« (Jóel 2:1–2. 32)

---

[77] Adventist Review, 1912. szeptember 26.

ELSZAKADNI?!

22.

Földi tartózkodása alatt Jézust egyetlen cél vezérelte: hogy mások áldására éljen. A legkorábbi galileai napoktól kezdve az utolsó leheletéig a kereszten, Krisztus lemondó és önfeláldozó élete kizárólag az emberiség javát szolgálta. Részvéte határtalan, szolgálata korlátlan volt. A betegeket meggyógyította, a csüggedteket megörvendeztette, a reményvesztettekének új reményt adott. Egyetlen fájdalom sem volt jelentéktelen, egyetlen ember sem volt mellékes, egyetlen könyörgés sem volt annyira merőtelen, hogy Jézus ne hallotta volna. A zokogást örömujjongássá, a szenvedést hálaszavakká, a gyászkönnyeket örömkönnyekké varázsolta. Így járt fáradhatatlanul városról városra, faluról falura, házról házra a világmindenség emberformát öltött Királya, hirdetve az evangéliumot és gyógyulást hozva a betegeknek.

Általa láttak napvilágot a születésüktől fogva vak emberek; a nyomorékok szarvasként ugrándozni kezdtek; a sírban rothadó testűek új ifjúságra ébredtek fel. Igen, mindezt Jézusnak, és csakis Jézusnak köszönhették! Minden kimondott szava, mindent ette az emberiség felemelkedését szolgálta.

Adhatott volna-e a menny ennél többet és nagyobbat? »Mit kellett volna még tennem szőlőmmel, mit meg nem tettem vele? Miért vártam, hogy jó szőlőt terem, holott vadat termett?!« (Ésa. 5:4) Eljött, szolgált, gyógyított, megbocsátott, vigasztalt, tanított. Megtett mindent, amit Isten megtehet az emberért.

Mégis, mi történt?

»ezek után elment Jézus a galileai tengeren, a Tiberiáson túl. És nagy sokaság követé őt, mivelhogy látják vala az ő csodatételeit, amelyeket cselekszik vala a betegeken. Felméne pedig Jézus a hegyre, és leüle ott a tanítványaival« (Ján 6:1–3).

A szolgálat elfárasztotta Jézust. Pihenésre volt szüksége. Ezért a tizenkettővel egy magányos helyre vonult. Az emberek mégis utána mentek. utána vitték betegségeiket, panaszaikat, szenvedéseiket, hogy az Úr szava vagy érintése által gyógyulást, vigaszt, enyhülést kapjanak.

S akkor »felemelé Jézus a szemeit, és látá, hogy nagy sokaság jő hozzá« (Ján 6:5). Megesett a szíve rajtuk, s éhségükön testileg is enyhíteni akart.

»Van itt egy gyermek – mondta András –, akinek van öt árpakenyere és két hala; de mi az ennyinek?!« (9. vers)

Öt kenyér és két hal annyinak, akik »szám szerint **mintegy ötezren**« voltak (10. vers). Talán jutott volna mindenkinek egy szálkadarabka és néhány morzsácska. Jézus mégis arra kérte őket, hogy üljenek le csoportokban, majd megszaporította a halat és a kenyeret, míg a férfiak, nők és gyermekek »betelének« (12. vers), sőt még tizenkét kosárnyi étel fel is maradt.

Hogyan reagált a tömeg? Ellen White erről így ír:

»Meggyőződésük a nap folyamán egyre erősödött. Az eddigieket megkoronázó tett bizonyította, hogy a rég várt Szabadító köztük van. A nép reménye mind magasabbra szárnyalt. Ő az, aki Júdeát földi paradicsommá, tejjel-mézzel folyó földdé teszi. Ő minden kívánságot teljesítheti. Megtörheti a gyűlölt rómaiak hatalmát. Megszabadíthatja Júdát és Jeruzsálemet. Meggyógyíthatja a csatában megsebesült katonákat. Egész hadseregeket láthat el élelemmel. legyőzheti a nemzeteket, s hozzájuttathatja Izraelt a vágyva vágyott uralomhoz.«[78]

És mit tervezett a sokaság?

[78] Jézus élete, 313.

»Jézus azért… észrevevé, hogy jőni akarnak… hogy királlyá tegyék« (Ján 6:15). A tömeget annyira elkápráztatta ez a csoda és a lehetőségek, amelyeket nála látott, hogy királlyá akarta Őt koronázni, mint Izrael régen várt Megváltóját. Íme, itt van az, aki által a nemzet jogosnak vélt csúcsot érheti! Minden reményük Jézusban volt. Ő fogja beteljesíteni a hatalomról és a dicsőségről szőtt álmaikat.

De mit olvasunk a vers végén?

»Jézus azért, amint észrevevé, hogy jőni akarnak és őt elragadni, hogy királlyá tegyék, ismét elvonult egymaga a hegyre.«

Mi történt? Jézus keresztülhúzta tervüket? Nem engedte meg, hogy királlyá kiáltsák? Mégsem teljesíti elvárásaikat?

A népnek ez egyáltalán nem tetszett. Világi reményeiket Jézusba vetették, aki most csalódást okozott nekik.

»Amikor Krisztus megtiltotta az embereknek, hogy királlyá kiáltsák ki, tudta: élete fordulóponthoz érkezett. A tömegek, amelyek ma trónra akarták emelni, holnap elfordulnak tőle. Ha önző becsvágyuk nem teljesül, szeretetük gyűlöletbe fordul, dicséretük átokká válik.«[79]

Másnap, a kapernaumi zsinagógában, Jézus kijelentette: »Én vagyok az életnek kenyere… Ez az a kenyér,a mely a mennyből szállott alá, hogy ki-ki egyék belőle és meg ne haljon. Én vagyok amaz élő kenyér, amely a mennyből szállott alá; ha valaki eszik a kenyérből, él örökké. És az a kenyér pedig amelyet én adok, az ént estem, amelyet én adok a világ életéért« (Ján 6:48. 50–51).

Beszédének lényege az volt, hogy az embereknek az Ő természetével kell bírniuk és jellemüket az Ő jellemével kell egybehangolniuk. A krisztusi tanítványság tehát »magába foglalta a lemondási a dédelgetett becsvágyakról, megkövetelte, hogy teljesen alávessék magukat Jézusnak. Arra hivatottak, hogy önfeláldozóak, szelídek és alázatos szívűek legyenek. Azon a keskeny úton kell járniuk, amelyet megtett a Kálvária Krisztusa, ha osztozni akarnak az élet ajándékában és a menny dicsőségében.«[80]

Szavai miatt, s mivel egy nappal előbb elutasította, hogy királlyá koronázzák, »sokan visszavonulnak az ő tanítványai közül és nem járának vala többé ővele« (Ján 6:66).

»Eljárásukat azzal támasztották alá, hogy minden mozzanatot összeszedtek, amit ellene fordíthatnak, és ezekkel a hamis jelentésekkel olyan felháborodást szítottak, mely veszélybe sodorta Jézus életét.«[81]

Természetesen ez a galileai válság nem az utolsó volt, amikor hasonló nehézségekben találta magát. Szolgálatának utolsó napjaiban, amikor szamárháton bevonult Jeruzsálembe, némelyek, akik akkor a tömegben azt kiáltozták: »Hozsánna a Dávid fiának! Áldott, aki jő az úrnak nevében! Hozsánna a magasságban!« (Mát 21:9), két napra rá hangosan követelték: »Feszítsd meg!« (Márk 15,13).

A kapernaumi beszéde után, amikor sokan elhagyták, Jézus szétnézett a tizenkettőn, akik a legközelebb álltak hozzá, akikkel megosztotta a legnagyobb igazságokat, akik a legtöbbet tudtak szolgálatáról, s megkérdezte tőlük: »Vajon ti is el akartok-e menni?« (Ján 6:67).

»Felele néki Simon Péter: Uram, kihez mehetnénk? Örök életnek beszéde van te nálad. És mi elhittük és megismertük, hogy te vagy a Krisztus az élő Istennek Fia« (68–69. vers).

És mégis, mi történt?

---

[79] Ugyanott, 319.

[80] Ugyanott, 327.

[81] Ugyanott, 328.

Júdás nemcsak hogy elhagyta Őt, hanem el is árulta. Jézus életét elcserélte harminc ezüstdarabért. Júdás szerette Jézust, aki megindította őt és életével, szolgálatával bizonyságát adta szeretetének. De bizonyos körülmények folytán mégis elárulta Urát.

Mi történt a többi tanítvánnyal?

Máté evangélista Jézus gecsemánéi elfogatásával kapcsolatban ezt írta: »Ekkor elhagyák őt a tanítványok mind, és elfutának« (Mát 26:56). Márk ugyanerről az esetről a következőket jegyezte fel: »Akkor elhagyván őt, mindnyájan elfutának« (Márk 14:50). Még a magabiztos Péter is ezt tette. Sőt, nemcsak hogy elhagyta Őt, hanem virradatig még háromszor le is tagadta, hogy bármi köze volna Jézushoz.

Különféle okok miatt, különböző körülmények folytán mindenki, aki Jézussal járt, elmenekült tőle. Némelyeke később visszatértek ugyan, de a válságos pillanatban Jézus egyedül maradt. A hatalmon levők gyűlölték, a nép ellen fordult, Júdás elárulta, a tanítványok elhagyták, Péter megtagadta. Jézusnak egyedül kellett átélnie ezt a keserű tapasztalatot.

De mi köze van ennek az elhagyattatásnak a maradék egyházhoz?

Az adventisták évek óta várják a rostálást, a gabona és a konkoly végleges szétválasztását, amikor az üldözések fenyegetésére sokan »elhagyják helyüket, és az ellenség soraiba lépnek.«[82] Sok könyv, írás és prédikáció festette már elénk ezeket a jeleneteket; a család megoszlik, a szülők a gyermekek ellen fordulnak; a gyermekek a szüleik ellen, barát barát ellen, hívő hívő ellen támad.

S habár mindnyájunknak van elképzelése, hogy fog kinézni a rostálás, sok adventista még csak nem is sejti, mi lesz a legnagyobb csalás, ami az egyháztól elválaszt majd.
Úgy meg leszünk rázva és rostálva, ahogy gondolni sem merjük; olyan eszközökkel, amelyekről soha egyetlen szombatiskolai tanulmányban sem olvashatunk.

Néha, mint egy kis résen át, halványan látom, mit készít számunkra Sátán. Ilyenkor megremegek. Nem csak magam miatt rettegek, hanem az egyházért is. Mindjárt az ötlik elmémbe: híveink nincsenek erre felkészülve! Amikor magam előtt látom ezeket a váratlan támadásokat, és elnézem népünk laodiceai, a világtól eltompított, langymeleg állapotát, mindig a vágóhídra terelt juhok képe jelenik meg előttem.

Erős szavak ezek, de mint egyház olyan oldalról fogjuk kapni a támadást, ahonnan a legkevésbé reméljük, s ezért nem leszünk rá felkészülve. Amit csak ki lehet rostálni, mindaz ki is hullik, mégpedig oly módon, ahogyan sohasem gondolnánk.

Ellenben, van orvosság, melynek segítségével felkészülhetünk minderre. Isten kegyelméből ki kell bírnunk Sátán egyik legádázabb támadását, amivel el akarná választani az egyházat Istentől és a korunkra szóló igazságától. Én már évek óta készülök erre, mert látom, hogy ez az idő rohamosan közeledik.

Hol a megoldás?

El kell választanunk – mégpedig tökéletesen, kivétel és fenntartás nélkül – hitünket, valamint a Jézus és az igazság iránti szeretetünket minden más iránti szeretetünktől, beleértve a **Hetednapi Adventista Egyházat** is!

Én nem a közösség elhagyásáról beszélek! Még véletlenül sem! Nagy képmutatók azok, akik elválnak a »testtől«, amiért az nem követi a tanácsokat, holott az egyik tanács világosan hangsúlyozza, hogy ne hagyjuk el a közösséget. Isten kegyelméből én a közösséget csak akkor hagynám el, ha onnan kivetnének. De még akkor is beküldeném a tizedet! Ha az adventisták a tizedemet egyenesen Saddan Huseinnek küldenénk, még akkor is adventista maradnék.

Mire gondolok tehát, amikor azt mondom, hogy hitünket el kell választanunk az egyháztól?

[82] A nagy küzdelem, 541.

Tegyük fel, hogy, miután elolvastad ezt a könyvet, megtudod, hogy az írója – Clifford Goldstein – elhagyta az adventizmust, mert tetten érték, amint a Generál Konferenciánál levő munkahelyén kábítószerrel kereskedett.

Hogyan éreznéd magad? Remélem, hogy rosszul! De vajon Krisztus halálának értéke valamivel is csökkent csak azért, mert Goldstein képmutató volt? Vajon a szombatiskola vasárnapi iskolává változott-e csak azért, mert Goldstein kétszínűsködött? Vajon Krisztus főpapi szolgálata elveszítette-e jelentőségét csak azért, mivel – mialatt írt és prédikált – Goldstein kábítószerrel kereskedett,

Semmiképpen sem!

Tegyük fel, hogy az, aki téged Jézushoz vezetett veled együtt tanulmányozott, imádkozott, könyörgött Istenhez – tehát akinek köszönve megismerted Jézust –, egész idő alatt erkölcstelen életet élt.

Vajon a hit általi megigazulás érvényét veszítette, mivel az, aki téged erre megtanított, titokban erkölcstelenül élt? Vajon Ellen G. White prófétai ajándéka érvénytelenné lett, mert ez a szerencsétlen ismertetett meg először az ő könyveivel? Vajon az üzenet hamissá válik-e, ha az, aki által megismerted, szégyenteljes hajlamoknak adózik?

Semmiképpen sem!

Tegyük fel, hogy egy gyülekezeti vezető, akit te nagyon tiszteltél, aki táplálta lelkedet, akinek szavai, viselkedése, példája világosságot gyújtott lelkedben, egész idő alatt homoszexuális volt.

Vajon e körülmények hatására megváltozik-e a jelenvaló igazság? Ezentúl már a Tízparancsolatot sem kell megtartanunk? S az adventisták többé nem lesznek a maradék egyház? Vajon a halottak egyszeriben feljutnak am ennyibe, vagy lemennek a pokolba,

Semmiképpen sem!

Attól függetlenül, hogy az egyházban ki, hol és mit cselekszik; attól eltekintve, mennyi elesés, lefizethetőség, botrány és bűn van soraiban, az igazság igazság marad! Senki sem tehet olyan dolgot a gyülekezetben, ami valamiben is megváltoztathatná vagy tönkretehetné a hármas angyali üzenetnek csak egy részét is, mint ahogy egy területi bizottság nem dönthet a Föld vagy a Hold pályájának megváltoztatásáról.

A sorsdöntő kérdés ez: eléggé megalapozódtál-e Krisztusban, van-e elég bizalmad üzenetében, hogy akkor is erősen megállj, amikor éppen azok az emberek, akiket a legjobban szerettél és tiszteltél, Júdás ideje óta a legromlottabb, legmegtéretlenebb Júdásnak bizonyulnak? Elég biztos vagy-e az igazságban ahhoz, hogy akkor se hagyd el, amikor az egyház keretén belül bárki bármilyen szörnyű dolgot is mond vagy tesz?

Hány ember hagyta el az egyházat csak azért, mert bűnös, fogyatékos emberi lényekre szegezte a tekintetét, nem pedig arra az egyedüli tökéletes, bűntelen Emberre, aki valaha közöttünk élt? Ezért kell elválasztanunk hitünket mindenkitől és mindentől, de különösen az egyháztagoktól; ezért kell egyedül Jézusra összpontosítanunk.

Természetesen, amikor segítségre van szükségünk nyugodtan az egyháztagokhoz fordulhatunk. Ha szenvedünk, testvéreinkre támaszkodhatunk. Szeretnünk kell egymást, viselnünk kell egymás terhét, s ha kell, legyünk készek életünket is adni egymásért. Olyan közösségnek kell lennünk, amely szereti tagjait és gondoskodik róluk; amilyeneknek Jézus kívánsága szerint lennünk kellene, de nem vagyunk. Végül azonban, amikor eljön a válság, amikor a próba minden lelket elér, képeseknek kell lennünk arra, hogy egyes-egyedül is megálljunk, csakis az Úrban és szavában bízva, hiszen más nem is méltó tökéletes, fenntartás nélküli bizalmunkra.

Lehet, hogy azért vagyunk ma az adventisták között, mert valaki az ő szeretetével téged az örömüzenethez vonzott. Talán azért vagy itt, mert egy adventista vagy egy adventista csoport életmódjával bizonyságot tett Jézus szeretetéről és jelleméről. Lehet, hogy azért vagy a szerető és gondoskodó adventisták között, mert szükségét érzed annak, hogy egy közösséghez tartozz és élvezd mások támogatását.

Bármi legyen is az indítékod, neked szükséged van a Jézussal való tapasztalatra, amely többet jelent a közös ebédnél és kirándulásoknál, meg a szeretetnél, amit a közösség keretén belül megtalálsz. Jézushoz és az Ő igazságához fűződő tapasztalatra van szükséged; olyan tapasztalatra, amely nem függ attól, amit az egyháztagok tesznek. Bármennyire is kivette részét egy szerető keresztény abban, hogy te megtaláld Krisztust és az egyházat, ha ez az egyedüli ok, ami miatt az egyházban maradsz, akkor az ördög előbb-utóbb összehoz egy gonosz, megszenteletlen adventistával, aki hamarabb kitúr, mint amilyen gyorsan bejöttél a közösségbe.

Felhívom figyelmeteket: a rostálás az adventizmusban biztosan nem olyan lesz, amilyennek elképzeljük. Ha a katolikusok és az elesett protestánsok, »akik sokan vannak, rosszak, disznóhúst esznek és vasárnapot ünnepelnek«, megtámadnának bennünket, adventistákat, »akik finomak és szentek vagyunk, csak vegetáriánus táplálékot fogyasztunk és a hetedik napot ünnepeljük«, talán éppen azért mert a vasárnap helyett a szombatot tartjuk meg, a rostálás idején könnyen megmaradnánk. Ám ez nem lesz ilyen könnyű. Mert ha, például, az adventista vezetőket, prédikátorokat bebörtönöznék, amiért szombatot ünnepelnek, s erről nem akarnak lemondani, mily ihletett és erőt nyerhetnénk hitükből! De mit fogunk tenni, ha az emberke, akiket tisztelünk, azért kerülnek majd börtönbe, **mert egész idő alatt ott volt a helyük**? Mennyivel könnyebb volna a számunkra, ha azért gyűlölne bennünket a világ, mert erősen ragaszkodunk az igazsághoz, míg ő átok és ítélet alatt van, mert elvetette Isten tekintélyét és törvényét! De ugyan ki az, aki felkészült arra az időre, amit alán a krízis kezdetén lesz, amikor nem azért fognak gyűlölni bennünket az emberek, mert szentek és igazak vagyunk, hanem, **mert megérdemeljük, hogy gyűlöljenek bennünket**?!

Jézus elmondta, hogy »eljöve az ő ellensége, és konkolyt vete a búza közé« (Mát 13:25). Ez az ellenség már régóta veti a konkolyt az adventisták között. Hát nem logikus, hogy Sátán igyekszik minél több konkolyt elvetni a maradék egyházban, az a nép között, amely rendelkezik a jelenvaló igazsággal? S nem az-e a Sátán legnagyobb előnye, hogy megvárhatja a legmegfelelőbb időt, amikor a konkolyt a világ elé terjesztheti olyan zavarba ejtő módon, hogy sokaknak meginog majd a hite?! S mely idő volna alkalmasabb a vasárnapi törvény válságát megelőző vagy a válság alatti időnél?

Jó lenne, ha az, ami néhány évvel ezelőtt történt Texasban, felrázna bennünket, és belátnánk, milyen terveket készít számunkra a Sátán. Habár David Coresht rég kizárták az adventista egyházból, ki az, aki nem érezte magát rosszul közülünk, s nem érezte szükségét annak, hogy bocsánatot kérjen, amiért ő is adventista, amikor az aznap esti hírekben befeketítették Wacót? Tegyük fel, hogy azon a héten, amikor Coresh és megcsalt társai lelőtték a rendőröket, kiadták a vasárnapi törvényt. Képzeljétek el, mennyivel nehezebb volna képviselni Isten törvényét, mialatt egy ilyen eltévelyedett – valaha adventista – csoport egy Apokalipszis nevű farmon bezárkózva lövöldözne az állami hivatalnokokra?! Mennyivel nehezebb volna hirdetni a Jelenések 14. fejezetében közölt hármas nagyjai üzenetet, mialatt Coresh és társai a maguk módján magyaráznák a hét pecsétről szóló jövendölést!

Ellen White figyelmeztetett bennünket, hogy »azt a munkát, amit az egyház nem végzett el a béke és a jólét idejében, borzalmas válságban,a legelriasztóbb és tiltott körülmények között kell elvégeznie«,[83] de ki várna ennyire elriasztó és akadályozó körülményeket? S ami még ennél is rosszabb, mi lesz akkor,a mikor a ránk szégyent hozók nem egy elesett csoport, »Dávid ágá«-nak követői lesznek, hanem igazi hetednapi adventisták?

Ha azt hisszük, hogy Waco rossz volt, akkor várjunk még…

»Mert nincs oly rejtett dolog – mondta Jézus –, ami napfényre ne jönne; és oly titok, amely ki nem tudódnék« (Luk 12:2).

---

[83] Az utolsó napok eseményei, 122.

Ki tudja, mi minden van rejtve és elkendőzve közöttünk!? S ki szeretne jelen lenni, amikor minderről lehúzzák a leplet, és minden kitudódik?

Tehát egyedüli védelmünk egy ilyen különös támadás ellen, amikor minden rejtett és takargatott dolog kitudódik, hogy erősek legyünk az igazságban, nem csak elméletileg, hanem tapasztalatokkal alátámasztva. Olyan hittel kell rendelkeznünk, amely túllép az egyházon és azon belül minden tagon, se gyedül az Úrra támaszkodik. Jézus hitével kell bírnunk.

Talán ezért van Isten utolsó maradék népe úgy jellemezve, mint akik nemcsak hogy megtartják Isten parancsolatait, hanem Jézus hitével is rendelkeznek (Jel. 14:12). Habár ezzel a szöveggel leggyakrabban magunkat jellemezzük, ez nem tökéletesen helyes vonatkoztatás! A Jel 12:17-ben említett maradéktól eltérően, amely az 1260 napos próf= 1260 napos prófétai időszak után jelentkezik és kétségtelenül a maradék közösségét jelenti, a Jel. 14:12-ben említett maradék csak a fenevaddal és az ő képével való összetűzésben tűnik ki, tehát abban a harcban, amely még előttünk áll. Ezek azok az emberek, akikről még nem tudjuk, hogy kik.

De bárki legyen is ez a nép (a szöveg nem mondja, hogy ezek adventisták lesznek, de reméljük, hogy ők is beleértődnek), két szembetűnő jellemzője lesz: 1) megtartja Isten parancsolatait, 2) megtartja Jézus hitét. A maradék státusa e két rétegen alapul. Az eső doktrináris jellegű, mert ők tudják, hogy Isten elvárja tőlük parancsolatainak megtartását, a másik tapasztalat kérdése, mert olyan hitbeli tapasztalataik lesznek Istennel, mint amelynek Jézusnak voltak.

Az első réteg, amelyben ezek az emberek erősen megalapozódnak, a Szentírás. ők tudják, hogy mit hisznek és azt is, miért hiszik ezt. Nem a prédikátorra vagy a tekintélyesebb egyházvezetőkre támaszkodnak. Isten szavában szilárdan megalapozódva jól tudják, mit kíván tőlük Isten, s minden gazdasági vagy politikai nyomás ellenére megtartják parancsolatait, mert megértették, hogy az Ő törvényének való engedelmesség az, amit az Úr elvár tőlük.

A második réteget tapasztalataik képezik. Jézus hite kétségtelenül sok részletet foglal magában. Jézus életének utolsó napjai azt bizonyítják, hogy ez alatt olyan hitet kell értenünk, amely egyedül megáll és mindvégig kitart – a maradék hitét.

Valóban, Jézus igazi maradék volt; nem csak azok képviselője, akik ismerik az igazságot, hanem azoké is, akiket ez az igazság végül üdvözíteni fog. Néhány héber szó, amivel **a maradék fogalmát körülírták, annyit jelent, mint »egyedül maradni«, »megmaradni.« Jézus életének és szolgálatának végén Ő volt az egyetlen, aki megmaradt szolgáinak szűkebb csoportja közül; a mag, amely köré szerveződött az új Izráel. Csak Ő maradt hű, míg a körülötte levők elfutottak, elmenekültek az üldözések idején. Maradék volt a maradékban, a szó valódi értelmében.**

Azoknak, akik a maradék maradéka között akarnak lenni ezekben az utolsó napokban, Jézus hitére lesz szükségük. Ennek a hitnek a legjellemzőbb vonása a szilárdság volt, még akkor is, amikor az Őt körülvevők elestek, elmenekültek, megtagadták vagy éppenséggel üldözték Őt. Habár vágyott az emberek támogatására, a vigaszra és a bátorításra, hite képessé tette Őt arra, hogy ne ezekre támaszkodjon.

Gecsemánéban, például, mennyit jelentett volna Jézusnak a tanítványok imája és bátorítása, hiszen ők álltak hozzá legközelebb! Ehelyett háromszor is alva találta őket. Mégis, hite megsegítette Őt abban, hogy felülemelkedjen Júdás árulásán, Péter gyávaságán, tanítványai szétfutásán. Hite, melyet megpróbált a csúfolás, gúnyolás, melyet megsértett a gyűlölet és elutasítás, nem ingott meg. Jézus hite nem függött az emberek támogatásától. Teljesen az Atyával való kapcsolatára alapozódott. Nekünk is ilyen hittel kell rendelkeznünk. Ahogy a világ Jézus ellen volt, úgy fordul majd mi ellenünk is. S nemcsak hogy ellenünk fordul, hanem még a hozzánk legközelebb állók is hátat fordítanak nekünk, s ami ennél is fájdalmasabb, csalódást okoznak és szégyent hoznak ránk.

Fontos, hogy bízzunk a reménylett dolgokban, és meggyőződjünk a nem látott dolgokról (Zsid 11:1), mert azok a dolgok, amelyeket látunk, szinte mindig csalódást okoznak.

Szükséges, hogy Jézushoz hasonlóan ne a földi, mulandó dolgokat nézzük, hanem azt, ami mennyei és örök, mert a földi és ideiglenes előbb-utóbb ellenünk fordul, és megmar bennünket. A menny ezt sohasem tenné meg.

Szerencsére, még hozzájuthatunk Jézus hitéhez. A maradék maradékának ez a fontos jellegzetessége az, ami egyedül értékes. A maradék közösségéhez való tartozás ugyanis téged sem ment meg jobban, mint Akhábot, Absolont vagy Júdást. Az, hogy az adventista egyházhoz tartozol, még nem garantálja, hogy te is a hűséges maradék csoportjában leszel; azok között, akik – eltekintve addigi hovatartozásuktól – felállítják a Jézussal való üdvözítő kapcsolatot, amely az Isten parancsolatai iránti engedelmességben mutatkozik meg. Nekünk, adventistáknak,s okkal nagyobb lehetőségünk van arra, hogy ebben a csoportban legyünk, mint másoknak, de ha nem használjuk ki ezt a lehetőséget, az ítélet sokkal erősebben fog sújtani bennünket, mint másokat, mert ahogy Jézus is mondta: »Akire sokat bíztak, többet kívánnak tőle« (Luk 12:48).

Tehát, amire az adventistáknak a legnagyobb szükségük van, az az Úrral való tapasztalat, mely képesekké teszi őket arra, hogy mint egykor Jézus is, kitartsanak a belső rostálásban és a kívülről jövő nyomások alatt. Ilyen tapasztalatot egyedül az Atyával való közösség, imaélet és engedelmesség útján szerezhetünk, ugyanúgy, mint Jézus is egykor.

Mint adventistáknak kevesebb időt kellene töltenünk a tv-készülék előtt, és többet a Biblia tanulmányozásával; kevesebb időt a másokkal való társalgásban, és többet az Istennel való beszélgetésben; kevesebb időt a magunkkal való törődéssel, és többet azzal, mit tehetnénk az Úrért; kevesebb időt a világ utainak kifürkészésével, és többet Jézus megismerésével. Csak akik annyira jól ismerik, hogy készek meghalni is érette, állhatnak meg a hűségesek utolsó csoportjának részeként.

»Keressétek az urat, amíg megtalálható, hívjátok Őt segítségül, amíg közel van. hagyja el a gonosz az ő útát, és a bűnös férfiú gondolatait, és térjen az Úrhoz, és könyörül rajta, és a mi Istenünkhöz, mert bővelkedik a megbocsátásban« (Ésa. 55:6–7).

Ezek a szavak Isten egykori maradék népéhez voltak intézve, s ma ugyancsak a maradékhoz szólnak. Az Úr meg akar bocsátani a gonoszoknak, s kegyelmet kínál az elvetemülteknek. Ki meri megcáfolni, hogy az adventisták körében is van bűn és igazságtalanság? Nem kell messzebbre nézned a gyülekezeti padnál, hogy megtaláld; sőt, még ilyen messze sem kell nézned. Nézz magadra! »az Isten pedig a mi hozzánk való szerelmét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus érettünk meghalt« (Róm. 5:8). Ebbe beleértődik az adventisták között levő konkoly is.

Isten bűnbocsánatot biztosított a gyermekét bántalmazó apának, az idős néninek, aki megvetően nézi a fiatal lány nyakláncát, az ifjúsági vezetőnek, aki veri a feleségét, sőt még annak a hívőnek is, aki szombatonként is kinyitja motorkerékpár-kereskedését.

Az Úr nem csak ezekért az emberekért halt meg, hanem azokért is, akik az ő bűneik miatt károsultak meg; tehát a bántalmazott gyermekekért, a nyakláncos nagylányért, a verés eltűrő asszonyért, az elvált szülők gyermekeiért, a szenvedőkért, egyszóval mindazokért, akiket valaha is keserűség ért egy-egy adventista miatt. Semmi olyan nem történt, amiről Jézusnak nem lenne tudomása, amit nem kívánna gyógyítani vagy amivel nem akarna foglalkozni.

Jézus Krisztus, és nem az adventista egyház jött le a földre, és halt meg bűneinkért, felkínálva tökéletes igazságát a mi érdekünkben. Tehát csak Ő menthet meg bennünket. Ő a mi üdvösségünk, s nem az, aki Őhozzá vezetett bennünket, nem a prédikátor, nem a tanító, nem az unió, a terület vagy az egyetem evangélistája, nem a gyülekezeti vén, sem a Generál Konferencia elnöke. Nézd meg kezeiket! Nem találod meg rajtuk a keresztre feszítés nyomait! A szögek helyeit csakis Jézus kezén láthatjuk.

Minderre talán azt mondod, hogy gyülekezetedből még senki sem botránkoztatott meg. Így gondolta a hitteus Uriás is, míg az akkori maradék nép uralkodója bűnbe nem csalta feleségét, utána pedig elrendezte, hogy őt megöljék.

Olyan emberek sértették meg, akiktől jobb eljárást várhatott volna! Így volt ez a jezréeli Nábóttal is, akit a királynő megöletett, mert meg akarta szerezni a szőlejét férje számára. Undorodsz az igazságtalanságtól, képmutatástól és bűntől, amit azok követtek el, akik azt állítják, hogy szombatot ünnepelnek? Így érezte magát Ésaiás is, aki ennek egy egész könyvet szentelt. A gyülekezeti vezetők bántak veled igazságtalanul? Ugyan ez történt Jézussal is, akit az egyházatyák kicsúfoltak, kinevettek, keresztre feszítettek.

Mi mást várhatnál, ha szem előtt tartod Isten maradékának történetét? Ha a maradék közössége fellázadt Mózes ellen, ha megkövezte a prófétákat, ha börtönbe vetette Jeremiást s ha a világ Megváltóját keresztre feszítette, mi indít arra, hogy azt gondolod, veled jobban fognak bánni?

Olyan ellenségünk van, aki gyűlöli az egyházat, s az a célja, hogy kitaszítsa belőle az embereket. Sajnos, néha éppen az adventisták a legsikeresebb munkatársai, akik azzal lettek megbízva, hogy az embereket be vezessék, ne ki.

Tehát felül kell emelkednünk az adventistákon, akik nem egyenlők az **adventizmussal**. A hírnök helyett az üzenetre kell figyelnünk. Krisztust kell néznünk, s nem azokat, akik azt állítják, hogy keresztények. Ne engedjük meg, hogy az adventista egyház tagjai eltaszítsanak bennünket az adventi igazságtól.

Az igazság nem egyenlő az egyházzal. Az egyház ismerheti az igazságot, de nem tekinthetjük az igazság szinonimájának. Az ugyanis független az egyháztól, még ha ez az egyház minden közösségnél jobban tudja és érti is az igazságot. Bármi történjék is az adventista egyházzal, az adventüzenet megmarad.

A sorsdöntő kérdés így hangzik: vajon mi megmaradunk-e az igazság mellett? Válaszunk attól függ, milyen kapcsolatban állunk azzal, aki maga az igazság. »Én vagyok az út, az igazság és az élet« – mondta Jézus (Ján 14:6). Csak a Krisztussal és az igazsággal való tartós tapasztalat emelhet fel a zűrzavar és az árulás fölé, amellyel egész biztosan találkozni fogsz az egyházban, ha még nem találkoztál.

Legyél kész arra, hogy hű maradhass Istenhez, mert sokkal többre lesz szükséged, mint a szombat megtartása, a halottak állapotának ismeret és a helyes táplálkozás elvének elfogadása. Ismerned kell az urat, aki ezeket a tanításokat adta, s nem csak ismerned kell, hanem szeretned is. »Szeresd az urat, a te Istenedet teljes szívedből teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és nagy parancsolat« (Mát 22:37–38).

Azt a parancsot kaptuk, hogy szeressük Istent s azért előbb meg kell Őt ismernünk, mert hogyan szerethetünk valakit, ha meg sem ismertük?

»Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust« (Ján 17:3). Ha ismerjük és szeretjük Istent, akkor, minden kényszer és fenyegetés ellenére, hallgatni fogunk rá.

»És arról tudjuk meg, hogy megismertük őt, ha az ő parancsolatait megtartjuk« (1.Ján.2:3).

»Aki ismeri az én parancsolataimat és megtartja azokat, az szeret engem« (Ján 14:21).

»Ha valaki szeret engem, megtartja az én beszédemet« (Ján 14:23).

»Mert az az Isten szeretete, hogy megtartsuk az ő parancsolatait« (1.Ján. 5:3).

»Itt van a szenteknek békességes tűrése, itt akik megtartják az Isten parancsolatait és a Jézus hitét« (Jel 14:12).

Isten ismerete és az iránta való szeretet összefüggésben áll az Ő parancsolatainak megtartásával, mivel éppen az engedelmesség a hűséges maradék kulcsfontosságú jellemzője. Bárkik lesznek is a maradékhoz tartozók, mindenképpen személyes kapcsolatban fognak állni Istennel. Olyan közösség lesz ez, amely nem ijed meg, amikor engedetlenségre fogják kényszeríteni. Isten iránti szeretetük erőt ad majd nekik az üldözések és a gazdasági nyomás eltűréséhez, munkahelyük, családjuk elveszítésének elviseléséhez, sőt, ha kell, a halálhoz is.

»Szilárdan ragaszkodsz-e Istenedhez? Oly annyira a szolgálatának szentelted magad, hogy akkor sem inogsz meg a hitben, ha az üldözések viharába kerülsz? **Csak az Isten iránti mélységes szeretet fogja erősíteni a lelket a súlyos megpróbáltatások** között, amelyek **immár előttünk állnak**.«[84]

Tehát az, amire szükségünk van, nem csupán az igazság ismerete, hanem tartós tapasztalat azzal, aki maga az igazság. Jézus személyes közösséget óhajt velünk, mint ha mi lennénk az egyetlenek a földön. Most oldalról, olyan szeretettel kell ragaszkodnunk hozzá, hogy ha az egész adventközösség elesik is, mi megmaradjunk; hogy ha mindenki ellenünk fordul, ha mindenki elfut, **mi szilárdan megálljunk**!

»És lészen ama napon, hogy többé nem támaszkodik Izrael maradéka és aki megmaradt Jákób házából, az őt nyomorgatóhoz, hanem támaszkodik az Úrhoz, Izrael Szentjéhez hűségesen« (Ésa. 10:20).

»Kicsoda olyan Isten, mint te, aki megbocsátja a bűnt és elengedi örökre maradékának vétkét? Nem tartja meg haragját örökké, mert gyönyörködik az irgalmasságban! Hozzánk térvén, könyörül rajtunk; eltapodja álnokságinkat. Bizony a tenger mélységébe veted minden bűnünket! Hűséget mutatsz Jákóbnak, irgalmasságot Ábrahámnak, amint megesküdtél atyáinknak még az ősidőkben« (Mik. 7:18–20).

Itt vannak a szentek, itt vannak azok, akik bűnbocsánatot és megtisztulást nyertek, akiknek álnoksága elfedeztetett, akiknek vétkei a tenger mélyébe kerültek, mert egyedül az Úrra, Izrael Szentjére támaszkodnak hűségesen.

Itt van a maradék!

[84] A bizonyságtételek kincsesháza (II.), 20.